

cejfe

Grup de treball:

Problemàtiques pràctiques i jurídiques en l'execució dels llançaments d'habitatges

Maig 2021

Unitat de Formació en l'Àmbit Judicial i Forense

Àrea d'Estudis i Formació de l'Administració de Justícia

Generalitat de Catalunya
**Centre d'Estudis Jurídics
i Formació Especialitzada**

ÍNDIX

Metodologia dels grups de treball	5
Contingut del grup de treball: Propostes de millora de l'aplicació del Protocol.....	6
Acrònims.....	10
PUNT 1. SUSPENSIONS EN GENERAL I COORDINACIÓ ENTRE EL PROCEDIMENT DECLARATIU I L'EXECUCIÓ	11
PUNT 2. EL LLOGUER SOCIAL OBLIGATORI A CATALUNYA: VIABILITAT CONSTITUCIONAL DE LA NORMATIVA VIGENT SUBSISTENT.....	48
PUNT 3. PERSONACIÓ DE L'OCUPANT	53
PUNT 5. QUINS SÓN ELS LÍMITS I QUINA POT SER LA MILLOR COORDINACIÓ POSSIBLE ENTRE LES FUNCIONS DE LAJ I JUTGE O JUTGESSA?.....	56
PUNT 6. SITUACIÓ ACTUAL DE COORDINACIÓ I TRANSMISSIÓ D'INFORMACIÓ ENTRE EL JUTJAT D'INSTÀNCIA I EL SAC DE BARCELONA.	60
PUNT 7. COM ANTICIPAR L'OBTENCIÓ D'INFORMACIÓ PER ABORDAR LA PONDERACIÓ DE LES CIRCUMSTÀNCIES DE NECESSITAT I VULNERABILITAT	70
PUNT 8. PROTECCIÓ DE DADES.....	73
PUNT 9. CONSENTIMENT PER LA CESSIÓ DE LES DADES	76
PUNT 11. RELLEVÀNCIA PROBATÒRIA DELS INFORMES DE VULNERABILITAT	80
PUNT 12. SITUACIONS D'INSUFICIÈNCIA DOCUMENTAL	84
PUNT 14. FORMA OBERTA O TANCADA DELS DESNONAMENTS	88
PUNT 15. PROBLEMÀTIQUES ESPECÍFIQUES AMB LA COMISSIÓ DE LLANÇAMENTS	95
PUNT 18. ANÀLISI DE LES POSSIBLES REPERCUSSIONS PROCESSALS DE LES ÚLTIMES SSTC SOBRE DESNONAMENTS	118
ANNEX 1. Punt 6. Situació actual de coordinació i transmissió d'informació entre el jutjat d'instància i el Sac de Barcelona.	126

ANNEX 2. Vies telemàtiques de comunicació entre jutjats i Administracions Públiques	133
--	------------

Coordinador

Guillem Soler Solé

Magistrat del Jutjat de primera instància núm. 1 de Barcelona

Roberto Garcia Ceniceros

Magistrat del Jutjat de primera instància núm. 30 de Barcelona

Participants

Estela Bergel Sequero

Lletrada de l'administració de justícia i directora del SAC civil de Barcelona

Raúl Gonzalez González

Lletrat de l'administració de justícia del Jutjat de primera instància núm. 38 de Barcelona

Metodologia dels grups de treball

Que és un grup de treball?

Al CEJFE arriben diferents *inputs* a partir d'activitats formatives de recerca, de demandes concretes que sorgeixen per necessitats específiques, etc. que motiven la creació de grups de treball formats per diferents operadors jurídics o altres persones expertes del seu àmbit de treball o coneixement específic.

Quin és l'objecte del grup de treball?

És buscar alternatives o solucions a partir de l'expertesa comentada, que poden ser des de l'elaboració d'un protocol d'actuació, propostes legislatives o altres documents aglutinadors de diferents procediments que poden servir com a guies. D'aquesta forma s'acaba elaborant un document de treball que presenta tot el que s'ha fet i ofereix tota la informació consensuada.

Funcionament dels grups de treball

Des del Centre s'habilita l'espai de trobada i es segueixen i impulsen les actuacions que aquests grups fan.

Es realitzen reunions periòdiques on es posa en comú el treball desenvolupat. Part d'aquesta feina es realitza, també, fora d'aquestes reunions de forma individual o conjunta pel seus membres.

Amb el document final, el CEJFE pot fer una presentació als professionals interessats, pot elevar-lo a altres instàncies per tal que valorin les solucions proposades i la seva aplicabilitat o també, elaborar diferent documentació o formació que faciliti i difongui aquesta informació.

Contingut del grup de treball: Propostes de millora de l'aplicació del Protocol

Justificació

El grup de treball es centrarà en la gran diversitat de problemàtiques jurídiques de tipus pràctic que es generen en els tribunals a l'hora de materialitzar els lliuraments de possessions (“llançaments”) de béns immobles constitutius d'habitatge.

En principi s'abordaran els llançaments que deriven tant dels procediments **d'arrendaments**, com de les **ocupacions** sense títol i de les **execucions hipotecàries**, ja que, sens perjudici que es tracta de procediments molt diferents, les problemàtiques més pràctiques que abordarà el grup de treball, específicament referides a la materialització efectiva del llançament, són relativament comunes en els tres casos.

Per altra banda, de manera inicial el grup de treball se centrarà en l'estudi de la situació existent a **Barcelona** o en algunes àrees metropolitanes properes, ja que la problemàtica que generen és molt específica i diferent de la que hi pot haver a la resta del territori, sense perjudici que més endavant l'estudi pugui ampliar-se progressivament des d'un punt de vista territorial.

L'objectiu no és, ni pot ser, lògicament, pretendre resoldre la rellevant, complexa i fins i tot dramàtica problemàtica que en matèria d'habitatge pateix actualment la nostra societat. La funció que en aquest camp té el poder judicial és relativament secundària: ha de donar resposta a les demandes declaratives o a les execucions de títol no judicial en les quals s'insta o s'acaba instant l'entrega de la possessió de l'habitatge i en cas d'accedir-s'hi i de generar-se un títol executiu, per imperatiu legal ha de donar-hi compliment. És a dir, si no hi ha entrega voluntària, ha de materialitzar forçosament, en algun moment, l'entrega, com a element del dret a la tutela judicial efectiva de la part executant. I, si és necessari, amb l'ús de la força policial judicial.

Per contra, la resposta pública i institucional a la pèrdua de l'habitatge que es pot produir a conseqüència de les resolucions judicials correspon preferentment a **altres administracions**. En concret, i entre altres, a les competents en

matèria d'afers socials i habitatge. També hi poden tenir un paper rellevant, segons els territoris, els serveis socials que actuïn en matèria d'habitatge. Són aquestes administracions, i no els jutjats, les que han de donar una resposta a la problemàtica de l'habitatge.

Això no exclou, però, que la instància judicial també tingui un **paper, secundari però rellevant, en la concreció i articulació d'aquesta resposta**. En primer lloc, si, com és el cas, s'aproven normes processals que expressament preveuen la suspensió dels llançaments quan es donin certes circumstàncies, aquestes normes hauran de ser aplicades i, també, abordades totes les problemàtiques pràctiques (i fins i tot logístiques) que puguin generar. En general, s'haurà d'abordar la necessària ponderació de les circumstàncies i necessitats respectives de part executant i executada per decidir en quin moment s'executa el llançament. Aquest serà el camp propi d'estudi del grup treball, que abordarà també totes les altres problemàtiques pràctiques que pugui generar la materialització dels llançaments, més enllà de la concreta aplicació de les normes que s'han aprovat en aquesta matèria.

S'elaborarà un **inventari de problemàtiques pràctiques concretes** que vagi més enllà dels genèrics i abstractes termes dels **protocols** existents en matèria de llançaments. També s'intentarà partir dels diferents **acords d'unificació de criteris** dels jutjats de primera instància de Barcelona, dotant-los, també, d'una major concreció. En aquest sentit, el grup de treball no està exposat a les limitacions intrínseques dels acords d'unificació de criteris, que, més enllà de no ser vinculants, han de recollir l'opinió generalitzada dels i les titulars dels jutjats i han d'oferir una resposta unívoca a les qüestions més rellevants. Per contra, el grup de treball es pot centrar en la identificació d'un ventall més ampli de problemàtiques, detectar-ne les implicacions i proposar, fins i tot, possibles respostes i solucions múltiples o obertes.

El grup de treball no es centrarà en les decisions principals (com la d'estimar o no una demanda o despatxar o no, una execució), sinó en aquelles altres **decisiones menors** que també s'han de prendre i que, sense negar o contradir el dret de la part executant a obtenir, en algun moment, la possessió de l'immoble, també poden incidir, en diferents graus, en el dret a l'habitatge de la part executada. En aquest sentit, també és rellevant el paper que hi tenen els i

les Lletrades de l'Administració de Justícia (**LAJ**) dels tribunals i els Serveis d'actes de comunicació i execució (**SAC**), ja que els correspon prendre una part important d'aquestes decisions. Per aquest motiu el Grup de Treball es nodreix en bona part amb integrants d'aquests col·lectius.

Qüestions a analitzar

A continuació es recullen, de manera **provisional** i **oberta**, algunes problemàtiques pràctiques que podrien ser objecte d'anàlisi del grup de treball:

- 1.) Suspensions en general i coordinació entre el declaratiu i l'execució
- 2.) Lloguer social.
- 3.) Personació de l'ocupant.
- 4.) Estudar l'**escenari posterior** a la vigència de les actuals mesures legals excepcionals
- 5.) Quins són els límits i quina pot ser la millor **coordinació** possible entre les funcions de **LAJ i jutge o jutgessa**?
- 6.) Quina és la situació actual de coordinació i transmissió d'informació entre el **jutjat i el SAC**? Existeix? És convenient que existeixi? Es pot millorar d'alguna manera?
- 7.) Essent un factor molt rellevant el temporal, de quines maneres es pot agilitzar i **anticipar l'obtenció de la informació**
- 8) Incidència de la normativa sobre **protecció de dades**.
- 9.) Consentiment per la cessió de les dades.
- 10.) Com es pot compatibilitzar l'agilització de l'obtenció de la informació indicada en els punts anteriors i la **coordinació amb les administracions públiques** competents en matèria d'habitatge
- 11.) Fins a quin punt, el jutjat està vinculat pel contingut i conclusions contingudes als **informes** de Serveis Socials sobre la situació de vulnerabilitat?
- 12.) Situacions d'insuficiència documental.

13.) Quina pot ser l'aportació del Grup de Treball a altres projectes ja en marxa i de tipus més tècnic i tecnològic, que tenen per objecte articular **recursos telemàtics** per agilitzar la transmissió d'informació entre administracions i jutjats?

14.) Respecte de la forma oberta o tancada (concreció, o no, del dia i hora) dels llançaments, es pot donar per superada la pràctica dels **llançaments oberts** en casos d'habitatge?

15.) Problemàtiques de la comissió de llançaments

16.) Exploració de mecanismes judicials que puguin potenciar o facilitar la **mediació**.

17.) Problemàtiques específiques del procediment possessori especial, de la Llei 5/2018 i de l'ordre de **lliurament immediat de la possessió** en cas de no presentar títol.

18.) Problemàtiques específiques dels procediments i llançament referits genèricament als **ignorats ocupants**.

* Finalment, queden fora d'aquest document els punts núm. 4, 10, 13, 16 i 17, per no considerar-se urgents, o tenir una perspectiva més teòrica o acadèmica que pràctica, sense perjudici que es puguin analitzar més endavant

Qüestions que han sorgit posteriorment

a.) Anàlisi de les possibles repercussions processals de les últimes SSTC sobre llançaments

b.) Anàlisi de les actuals propostes normatives estatals (proposició de llei i avantprojecte de llei), i catalanes. En concret, d'en quina mesura, si s'aproven amb l'actual contingut, poden implicar un canvi respecte de les conclusions del Grup de Treball.

Acrònims

SAC: Servei d'actes de comunicació i execució de Barcelona.

CUESB: Centre d'urgències i emergències socials de Barcelona

SIPHO: Servei d'intermediació per l'habitatge i la ocupació.

ARRO (MMEE): Àrees Regionals de Recursos Operatius- efectius policials que realitzen suport en l'execució dels llançaments d' immobles.

BRIMO (MMEE): Àrea de Brigada Mòbil- efectius policials que controlen manifestacions, concentracions i el cercle perimetral del llançament d'immoble.

SARA: Servei d'Atenció, Recuperació i Acollida (violència de gènere).

SAIER: Servei d'Atenció a Immigrants, Emigrants i Refugiats.

SIS: Servei d'Inserció Social (servei d'atenció i suport a persones sense sostre).

IMLCFC: Institut de Medicina Legal i Ciències Forenses de Catalunya.

SEM: Servei d'emergències mèdiques.

SISPI: Servei d'implantació i Seguiment de Programes informàtics.

CSS: Centre de Serveis Socials referent.

PUNT 1. SUSPENSIONS EN GENERAL I COORDINACIÓ ENTRE EL PROCEDIMENT DECLARATIU I L'EXECUCIÓ

1.1. Suspensió d'un o tres mesos de l'art. 441.5 lec.

NOTES

- Aplicable només a procediments de l'art. 250.1.1r LEC.
- N'hi ha prou per acordar-la amb l'informe de vulnerabilitat de Serveis Socials.
- Ho acorda el LAJ, per Decret.
- Ofici, sense necessitat de petició de part.

1. Tema plantejat

En quin moment processal s'ha de suspendre el procediment?

2. Alternatives

1.-) En el moment en què es rebí l'informe de vulnerabilitat, amb independència de l'estat processal en què es trobin les actuacions.

2.-) Quan ja existeixi sentència ferma i les actuacions estiguin ja pendents de practicar el llançament

3. Solució que és proposa

Serà procedent suspendre les actuacions pel termini legal d'un o tres mesos, en l'estat processal en què es trobin, sense necessitat d'esperar que les actuacions estiguin pendents únicament de llançament.

Raons:

1.-) El mateix tenor literal del precepte: *“En cas que els serveis socials confirmessin que la llar afectada es troba en situació de vulnerabilitat social i/o econòmica, es notificarà a l'òrgan judicial immediatament. Rebuda l'esmentada comunicació, el Lletrat de l'Administració de Justícia suspendrà el procés fins que s'adoptin les mesures que els serveis socials estimin oportunes, durant un*

termini màxim de suspensió d'un mes a des de la recepció de la comunicació dels serveis socials a l'òrgan judicial, o de tres mesos si el demandant és una persona jurídica. Una vegada adoptades les mesures o transcorregut el termini s'alçarà la suspensió i continuarà el procediment pels seus tràmits.”

2.-) Aquesta interpretació literal és la més eficaç perquè els mecanismes de protecció social per a la persona vulnerable s'activin com més aviat millor. L'art. 441.5 LEC preveu aquesta suspensió perquè els Serveis Socials “adoptin les mesures que estimin oportunes”, durant aquell termini màxim, amb el que és beneficiós per a ambdues parts que l'actuació de l'administració prestacional es dugui a terme com més aviat millor.

3.-) Si s'espera al moment del llançament per acordar la suspensió, podria ocórrer que els factors que van determinar la vulnerabilitat (persones que conviuen al domicili, ingressos percebuts, etc.) hagin variat significativament.

4. Observacions

És veritat que, amb la solució que es proposa, és possible que un procediment judicial se suspengui durant 1 o 3 mesos i que posteriorment la sentència sigui desestimàtoria de la demanda, o que per qualsevol raó no sigui procedent el llançament.

No obstant això, a més que tal circumstància es dona en casos percentualment molt escassos, això no és prou rellevant per anar en contra del tenor literal de la norma, i menys encara, per renunciar a la pràctica als beneficis que comporta per a ambdues parts el que els mecanismes de protecció a favor de les persones vulnerables s'activin com més aviat millor.

1.2. Concessió d'un termini d'un mes per lliurar l'habitatge. Pròrroga extraordinària per un altre mes (art 704.1 lec)

NOTES

- Aplicable a tots els procediments en els quals es despatxa execució per al lliurament d'un bé immoble que constitueix l'habitatge habitual de l'executat o de qui ell depengui.
- L'atorgament del mes inicial es produeix d'ofici, a la mateixa Interlocutoria que despatxa execució.
- Es pot acordar una pròrroga d'aquell termini per un mes més, “*per motiu fundat*”. Ho acordarà el LAJ, per Decret, a instància de part

1. Tema plantejat

Què és “motiu fonamentat”? pot considerar-se com a “motiu fonamentat” els casos de vulnerabilitat econòmica i social, o els d'emergència derivats de la pandèmia del covid-19?

2. Alternatives

1.-) Els casos de vulnerabilitat de l'ocupant, o les situacions de necessitat derivades del Covid-19, ja tenen el seu curs específic en la normativa processal (art. 441 LEC, Reial Decret-Llei 11/2020, etc.).

2.-) El “motiu fonamentat” és un concepte que mereix una interpretació àmplia, en benefici de la persona ocupant, pel que en aquest precepte s'inclourà qualsevol que pugui justificar la impossibilitat de lliurar la possessió de l'habitatge en el termini d'un mes inicialment atorgat.

3. Solució que es proposa

El “motiu fonamentat” ha d'especificar-se i concretar en la resolució, no pot presumir-se, de manera que la pròrroga excepcional no pot atorgar-se de manera discrecional, sinó atenent el cas concret.

No obstant això, el concepte de “motiu fonamentat” mereix una interpretació àmplia, en benefici de la part executada. Per tant, ha d'incloure els casos de

vulnerabilitat econòmica o social, o els de necessitat derivada de la pandèmia del Covid-19.

Raons:

El legislador no ha previst cap distinció, ni ha establert expressament la incompatibilitat d'aquesta pròrroga amb altres supòsits de suspensió o moratòria que es preveuen en l'ordenament. En parlar de “motiu fonamentat” queda clara la voluntat del legislador de què la concessió de la pròrroga estigui justificada atenent el cas concret, però que en qualsevol cas pugui incloure's qualsevol mena de circumstància, que aparegui degudament acreditada i justificada per al LAJ, i sense perjudici de poder ser revisada mitjançant els corresponents recursos.

1.3. Concessió d'un termini d'un mes per lliurar l'habitatge. pròrroga extraordinària per un altre mes (art 704.1 lec)

NOTES

- Aplicable a tots els procediments en els quals es despatxa execució per al lliurament d'un bé immoble que constitueix l'habitatge habitual de l'executat o de qui ell depengui.
- L'atorgament del mes inicial es produeix d'ofici, a la mateixa interlocutòria que despatxa execució.
- Es pot acordar una pròrroga d'aquell termini per un mes més, "per motiu fonamentat". Ho acordarà el LAJ, a instància de part.

1. Tema plantejat

És aplicable la pròrroga extraordinària d'un mes adicional "per motiu fonamentat" als desnonaments per falta de pagament o expiració de termini contractual, en el qual el termini inicial d'un mes per al desallotjament no s'aplica? (art. 440.3 i 440.4 lec)

2. Alternatives

1.-) El termini general de concessió d'un mes per al desallotjament d'habitatges no és aplicable als desnonaments per falta de pagament o expiració de termini, per la qual cosa, tampoc pot aplicar-se a aquests procediments, la pròrroga excepcional de l'art. 704.1 LEC.

2.-) Es pot, excepcionalment, atorgar el termini excepcional d'un mes, de manera que les circumstàncies excepcionals que constitueixin un "motiu fonamentat" de desallotjar l'immoble en el moment previst, puguin també ser apreciades per l'òrgan judicial que coneix de l'execució.

3. Solució que es proposa

1.-) El termini de pròrroga excepcional adicional, no resulta aplicable als desnonaments per falta de pagament i expiració de termini, perquè en aquests procediments no és aplicable el termini general d'1 mes per a llançaments d'habitatge (arts. 440.3 i 440.4 LEC).

2.-) No obstant això, aquesta “pròrroga addicional” del termini per lliurar la possessió d'un habitatge, que en realitat suposa la suspensió de l'execució per un mes, mitjançant la invocació de l'art. 704.1 LEC, està molt estesa a la pràctica, també per als casos de desnonament per falta de pagament i expiració de termini.

Raons:

1.-) En els desnonaments per falta de pagament i expiració de termini no és aplicable el termini general d'un mes per a llançaments d'habitatge (arts. 440.3 i 440.4 LEC). És més, en cas de desnonament per falta de pagament, si no ha hagut oposició, en molts casos, no hi ha demanda d'execució pròpiament dita. No és jurídicament acceptable entendre que pot prorrogar-se un termini que no s'ha concedit.

A més, això no és viable a la pràctica. De fet, als jutjats on es ve admetent la concessió d'aquesta pròrroga addicional d'un mes a desnonaments per falta de pagament o expiració de termini, no s'està aplicant realment com una pròrroga d'un termini d'un mes per fer lliurament de l'immoble, sinó com una suspensió del procediment per un mes, acordada en qualsevol moment de l'execució, amb la consegüent suspensió de la diligència de llançament.

La mateixa dificultat de dur a terme, a la pràctica, aquesta “pròrroga” d'un termini que en realitat no s'ha arribat a concedir és una prova més que no té encaix legal.

1. 4. Moratòria regulada en el real decret-llei 11/2020, de 31 de març

1. Tema plantejat

És aplicable a qualsevol cas de vulnerabilitat o només als que tinguin la seva causa en la pandèmia del covid-19?

2. Alternatives

1.-) Seguir una interpretació restrictiva de la moratòria, entenent que el Reial Decret-Llei 11/2020, de 31 de març, tenia el seu fonament en la crisi sanitària derivada del Covid-19.

2.-) Seguir una interpretació extensiva, favorable a les persones en situació de vulnerabilitat, permetent que puguin acollir-se a la moratòria persones la situació de vulnerabilitat del qual no tingui una causa directa en la pandèmia del Covid-19.

3. Solució que es proposa

La moratòria prevista en el Reial Decret-Llei 11/2020 ha de ser objecte d'una interpretació àmplia i extensiva, permetent que s'acullin a la mateixa, ocupants d'habitatge que es trobin en situació de vulnerabilitat, amb independència que la mateixa tingui el seu origen o no, en la pandèmia del Covid-19.

Raons:

1.-) La moratòria en els judicis de desnonament i llançaments d'habitatges es va introduir en el Reial Decret-Llei 11/2020 mitjançant reforma operada pel Reial Decret-Llei 37/2020, de 22 de desembre. En el Preàmbul o Exposició de Motius de l'esmentat Decret-Llei 37/2020 s'estableix de forma expressa que l'expedient de suspensió extraordinària regulat a l'article 1 té per objecte donar protecció a persones en situació de vulnerabilitat *“encara que pogués no derivar-se directament dels efectes de la COVID-19”*.

2.-) Els arts. 1.2 i 1bis.2 del Reial Decret-Llei 11/2020, en regular els requisits per acordar la moratòria, es remeten a les *“situacions”* de vulnerabilitat

regulades a l'art. 5 de l'esmentat text legal, sense fer menció a les causes que hagin provocat les mateixes.

1. 5. Moratòria regulada en el real decret-llei 11/2020, de 31 de març

1. Tema plantejat

El real decret-llei 11/2020, permet suspendre el procediment, o només el llançament? ha de tramitar-se l'incident en qualsevol moment, o quan les actuacions estiguin únicament pendents de practicar el llançament?

2. Alternatives

1.-) Entendre que la moratòria prevista en el Real Decret-Llei 11/2020 suposa la suspensió del procediment, en el moment en què es trobi. Això suposarà que l'incident hagi de tramitar-se i resoldre's en el moment en què se sol·liciti. Aquesta solució permetria obtenir la intervenció dels Serveis Socials com més aviat millor, afavorint que els mecanismes de cobertura a la situació de vulnerabilitat es posin en marxa com més aviat millor.

2.-) Entendre que la moratòria prevista en el Real Decret-Llei 11/2020 només suposa la suspensió del llançament. Per tant, l'incident es tramitarà només quan les actuacions estiguin pendents de llançament. Això permetria que la situació fàctica i jurídica de vulnerabilitat a valorar en l'incident, sigui l'existent en el mateix moment de practicar el llançament, i evitaria tramitar i resoldre l'incident en procediments que poden acabar amb una sentència desestimària de la demanda.

3.-) Distingir entre els casos en què la moratòria se sol·liciti conforme a l'art. 1 i els que es plantegin conforme a l'art. 1 bis, en tractar-se de supòsits diferents.

3. Solució que es proposa

S'ha de distingir entre els dos tipus d'incidents que es regulen en el Real Decret-Llei 11/2020:

1.-) En els casos de l'article 1 (ocupant arrendaticí, procediments de l'art. 250.1 LEC, apt.1r), el que se suspèn és el procediment de desnonament, en el moment en què es trobi. Per tant, l'incident es tramitarà i resoldrà en qualsevol moment del procediment.

2.-) En els casos de l'article 1bis (ocupant sense títol, procediments de l'art. 250.1 LEC, apts. 2n, 4t i 7è), la moratòria només es suspèn timerà el llançament. Per tant, l'incident es tramitarà i resoldrà només quan les actuacions estiguin pendents de practicar el llançament.

Raons:

1.-) La redacció donada pel legislador és molt confusa, i de fet se'n parla al llarg de tot l'article 1 de suspensió del procediment i de suspensió del llançament, com si fossin termes equivalents, quan és evident que no ho són.

A l'art. 1.1, primer paràgraf, es diu que l'ocupant podrà instar la “*suspensió del desnonament o llançament*”, la qual cosa s'ha d'interpretar en el sentit que pot presentar-se la petició en qualsevol moment, sobretot quan existeix una referència a què això pot fer-se fins i tot quan ja s'hagi acordat la suspensió conforme a l'art. 441.5 LEC.

Però sobretot, l'art. 1.1, segon paràgraf, no deixa dubte sobre això, en indicar que aquest incident podrà provocar la suspensió del termini per oposar-se a la demanda, o la suspensió de la vista, amb la qual cosa està clar que la intenció del legislador és que en aquests casos l'incident pugui instar-se i resoldre's en qualsevol moment, i que provoqui la suspensió del procediment en l'estat en què es trobi.

A l'art. 1.4 es recalca aquesta afirmació, en indicar que, quan s'alci la suspensió acordada, es reprendrà el còmput del termini per presentar oposició a la demanda previst a l'art. 440.3 LEC, o s'assenyalarà data per a la celebració de la vista, o s'assenyalarà data per al llançament, en cada cas, segons l'estat en què es trobi el procés.

2.-) A l'article 1bis, per la seva part, només hi ha una al·lusió a la suspensió del procediment en la rúbrica de l'article.

A l'art. 1bis.1, paràgraf primer, i a l'art. 1bis.2 es parla de “*suspendre el llançament*”.

A l'art. 1bis.5, en referir-se a l'atorgament de mesures de protecció a favor de l'ocupant, o a l'esgotament del termini de la moratòria, s'indica que el jutjat

acordarà “l'aixecament *de la suspensió del procediment i el corresponent llançament*”, amb la qual cosa, es dona a entendre que la suspensió s'ha acordat quan únicament està pendent de practicar el llançament.

A diferència del que s'indica a l'art. 1, no hi ha cap referència a la suspensió del termini per contestar la demanda, ni a la suspensió d'un judici.

Amb això, malgrat la confusa redacció, sembla clar que la intenció del legislador és que la moratòria acordada en els casos d'ocupant sense títol es tramiti i es resolgui únicament.

1. 6. Moratòria regulada en el real decret-Llei 11/2020, de 31 de març

1. Tema plantejat

Pot demanar la moratòria únicament la persona arrendatària/executada, o pot fer-ho qualsevol altra persona integrant de la seva unitat familiar?

2. Alternatives

1.-) Entendre que la moratòria prevista en el Real Decret-Llei 11/2020 només pot sol·licitar-se per la persona arrendatària/executada, per ser la que té la condició de part i, en el seu cas, està personada en el procediment.

2.-) Entendre que la moratòria prevista en el Real Decret-Llei 11/2020 pot sol·licitar-se per qualsevol persona integrant de la unitat familiar, per ser afectada en un posterior procediment.

3. Solució que es proposa

S'han de distingir dos casos, entre els dos tipus d'incidents que es regulen en el Real Decret-Llei 11/2020:

1.-) En els casos de l'article 1 (ocupant arrendaticí, procediments de l'art. 250.1 LEC, apt.1r), i el que es pretén, és la suspensió del procediment, en l'estat en què es trobi, l'incident només pot sol·licitar-se per la persona arrendatària/executada que és part en el procediment.

2.-) Si el procediment arrendaticí està només pendent de llançament, i en els casos de l'article 1bis (ocupant sense títol, procediments de l'art. 250.1 LEC, apdos. 2n, 4t i 7è), l'incident podrà sol·licitar-se per qualsevol integrant de la unitat familiar de la persona executada, que per tant pot veure's afectada pel llançament.

Raons:

1.-) Si el procediment està en tràmit, la suspensió de les actuacions (que pot suposar, com indica l'art. 1 del Real Decret-Llei, la suspensió del termini per oposar-se a la demanda, o la suspensió d'un judici), només ho pot sol·licitar qui ja és part en el procediment.

2.-) Tanmateix, si les actuacions estan únicament pendents de llançament, l'art. 704 LEC ja preveu que tal pronunciament condemnatòri al desallotjament, s'estendrà no només a la persona esmentada en el títol executiu, sinó també a totes aquelles que comparteixin amb ella la utilització de l'immoble. A més, la situació de vulnerabilitat econòmica s'haurà d'analitzar sempre tenint en compte el conjunt d'ingressos percebuts per la unitat familiar, i no només per la persona executada. No poden descartar-se situacions puntuals de conflicte entre les persones ocupants, o de deixadesa i passivitat de la persona executada. Per tant, s'ha de reconèixer a la resta d'integrants de la unitat familiar legitimació per sol·licitar la suspensió del llançament per vulnerabilitat amb fonament en el Real Decret-Llei 11/2020.

1. 7. Moratòria regulada en el real decret-llei 11/2020, de 31 de març

1. Tema plantejat

L'anàlisi de la vulnerabilitat econòmica, ha de referir-se només a la persona arrendatària/executada, o a tota la seva unitat familiar?

2. Alternatives

1.-) Entendre que la situació de vulnerabilitat només ha de referir-se a la persona arrendatària/executada, que és qui té la condició de part, sense que se'l pugui obligar a aportar documentació econòmica o laboral relativa a altres persones que ocupen també l'habitatge.

2.-) Entendre que la situació de vulnerabilitat ha de referir-se sempre a la unitat familiar.

3. Solució que es proposa

La situació de vulnerabilitat que s'ha d'examinar als efectes de resoldre l'incident previst en el Real Decret-Llei 11/2020 es refereix sempre a la unitat familiar, i no únicament la persona arrendatària/executada. Per tant, la documentació econòmica, laboral i patrimonial que s'aporti en sol·licitar la tramitació de l'incident s'ha de referir a tots els membres de la unitat familiar.

Raons:

1.-) Els arts. 1.1 i 1bis.1 parlen de situacions de vulnerabilitat i necessitat d'alternativa residencial, no respecte de la persona arrendatària/executada, sinó també respecte de totes les persones amb qui convisqui.

2.-) L'art. 5, en regular els límits màxims d'ingressos per determinar si existeix o no vulnerabilitat econòmica, es refereix al conjunt d'ingressos de la unitat familiar. Per tant, l'acreditació dels ingressos de la persona arrendatària/executada, quan consta que conviu amb altres persones, no pot ser prou prova per determinar si existeix o no una situació de vulnerabilitat.

1. 8. Moratòria regulada en el real decret-llei 11/2020, de 31 de març

1. Tema plantejat

Pot instar la moratòria prevista en el real decret-llei 11/2020 que ostenta la condició de tercer ocupant?

2. Alternatives

1.-) Sí, ja que es tractaria de les persones que consten com a ocupants en un procediment judicial, i en qualsevol cas l'espirit de la norma és el de donar cobertura a situacions de vulnerabilitat.

2.-) No, ja que el tercer ocupant no és part en el procediment, i per tant no ostenta pròpiament la condició d'"arrendatari", ni de "demandat", ni d'"executat".

3. Solució que es proposa

És procedent reconèixer el tercer ocupant identificat en les actuacions legitimació per instar la tramitació de l'incident regulat en el Reial Decret-Llei 11/2020, si bé la seva petició s'ajustarà en tot cas a les normes de l'art. 1bis, per tractar-se en qualsevol cas d'un ocupant sense títol, encara que el procediment que s'està tramitant provingui d'un judici verbal dels previstos en l'art. 250.1.1º LEC.

Raons:

1.-) El tercer ocupant identificat en les actuacions, una vegada completats els tràmits dels arts. 661, 675 o 704 LEC, es converteix en part executada a tots els efectes.

2.-) El RD Ley 11/2020 no fa exclusió expressa del tercer ocupant, ni limita explícitament el reconeixement del dret a la moratòria al demandat/executat. En tot cas, a l'art. 1, es parla d'"arrendatari".

3.-) Si l'ordenament preveu que les demandes de judici verbal dels arts. 250.1 LEC, apts. 2n, 4rt i 7è, es presentin contra "ignorats ocupants", que una vegada identificats passen a ostentar la condició de part a tots els efectes, no s'entén per què l'ocupant identificat durant la tramitació del procediment, no ha de

poder beneficiar-se del que la seva nova condició de part pugui suposar, incloent la moratòria regulada en el Reial Decret-Llei 11/2020, sempre que, lògicament, la seva ocupació a l'immoble sigui anterior al 23 de desembre de 2020.

4.-) El Reial Decret-Llei 11/2020 regula el dret a la suspensió del procediment o llançament a favor de persones en situació de vulnerabilitat, encara que tal situació no sigui conseqüència directa del Covid-19, i fins i tot preveu la possibilitat que s'acullin a la moratòria persones que manquen de títol legítim per posseir. Per tant, la finalitat clarament tuitiva i protectora de la norma, a favor d'atorgar cobertura a situacions d'emergència habitacional, sembla conforme amb una interpretació extensiva i favorable en quant a l'àmbit objectiu i subjectiu de la seva aplicació.

1. 9. Moratòria regulada en el real decret-llei 11/2020, de 31 de març

1. Tema plantejat

Pot instar la moratòria prevista en el real decret-llei 11/2020 un demandat/executat en un procediment ordinari o d'execució de títol judicial fonamentat en una qüestió arrendatícia conforme a la lau 1994 o al trlau 1964?

2. Alternatives

1.-) Sí, ja que el Reial Decret-Llei 11/2020 té una finalitat tuitiva i protectora del dret a l'habitatge i favorable a la cobertura de situacions de vulnerabilitat, per la qual cosa ha de ser objecte d'interpretació àmplia.

2.-) No, ja que el Reial Decret-Llei 11/2020 regula determinats casos de suspensió de procediments o de paralització d'execucions, per la qual cosa ha de ser interpretat restrictivament. Només es podrà suspendre un procediment en tràmit o una execució, quan existeixi una normativa expressa que així ho prevegi, i el Reial Decret-Llei 11/2020 només preveu la moratòria en els casos en què s'hagi tramitat un judici verbal dels previstos en els apts. 1r, 2n, 4rt o 7è de l'art. 250.1 LEC.

3.-) Hi ha una solució intermèdia, reconeixent aquests demandats/executats aquest dret, només quan el procediment estigui pendent de llançament, i conforme als tràmits i requisits de l'art. 1 bis del Reial Decret-Llei 11/2020.

3. Solució que es proposa

Es proposa la solució intermèdia o eclèctica, de manera que es pot reconèixer per a l'executat en una Execució de Títol Judicial que deriva d'un Judici Ordinari arrendatíci (basat en la LAU o el TRLAU), en el qual s'exercita la pretensió de lliurament d'un habitatge, legitimació per instar la tramitació de l'incident regulat en el Real Decret-Llei 11/2020, si bé la seva petició només podrà tramitar-se conforme a les normes i els requisits de l'art. 1bis.

Raons:

Abans que res, és cert que en principi no es pot fer una interpretació analògica dels pressupostos i àmbit objectiu de la moratòria regulada en el Reial Decret-Llei 11/2020, per ampliar els casos de suspensió de procediments i de llançaments més enllà dels casos previstos pel legislador. Per tant, encara que el demandat/executat ho sigui en un procediment de caràcter arrendaticí, no es pot sense més ni més reconèixer-se-li el dret a sol·licitar i obtenir la moratòria regulada a l'art. 1 del RDLlei, la qual està prevista, únicament, per als demandats/executats en un procediment de desnonament per falta de pagament o expiració de termini dels previstos a l'art. 250.1.1^a LEC. A més, els caràcters de sumarietat i falta d'efectes de cosa jutjada dels judicis verbals regulats en l'art. 250.1.1r LEC, justifiquen per si sols, l'existència d'un tractament diferenciat a l'hora de regular la moratòria respecte d'altres processos arrendaticis.

No obstant això, se sembla jurídicament incongruent atorgar un millor tracte, als efectes de poder tramitar i obtenir el reconeixement del dret a la moratòria, als ocupants d'un habitatge que no ostenten títol, que a aquells executats la condemna dels quals a lliurar l'immoble deriva d'una sentència judicial dictada en un plet arrendaticí, i en el qual per tant es partia d'un títol vàlid a favor de la persona demandada. Es pot interpretar que en aquest punt ha hagut un oblit o omissió per part del legislador, que en el seu afany per atorgar mecanismes de tutela a favor de persones en situació de vulnerabilitat, no ha tingut en compte els casos en què es tramitin execucions de títol judicial derivats de plets arrendaticis, diferents dels judicis verbals de desnonament de l'art. 250 LEC i, en els quals les persones executades poden estar patint els mateixos problemes de necessitat i emergència habitacional. És procedent reconèixer-los, si més no, un estatus equivalent al dels ocupants sense títol, als efectes d'accedir a la possibilitat que els sigui reconeguda la moratòria.

En definitiva, s'ha de reconèixer a aquests executats, la possibilitat d'instar aquesta moratòria, si bé l'incident només es tramitarà quan les actuacions estiguin pendents únicament de llançament, i la moratòria només s'atorgarà quan es presentin els requisits previstos a l'art. 1 bis del Reial Decret-Llei 11/2020.

1. 10. Moratòria regulada en el real decret-llei 11/2020, de 31 de març

1. Tema plantejat

La falta d'aportació dels documents previstos en el real decret-llei 11/2020 per accedir a la moratòria (art. 6), és esmenable? Com ha de procedir el jutjat en cas que la petició es formuli quan queden pocs dies per a la pràctica del llançament i la documentació sigui incompleta?

(Aquesta qüestió està relacionada amb la que s'aborda a la fitxa 12-1, en la qual es planteja el mateix problema, encara que de manera general, per a qualsevol tràmit)

2. Alternatives

1.-) La falta de qualsevol documentació és sempre esmenable, conforme al criteri general de l'art. 231 LEC i com a manera de garantir el dret a la tutela judicial efectiva de l'art. 24 la CE. Per tant, en cas que s'aprecii que la documentació aportada per a la tramitació de l'expedient és incompleta, el LAJ del jutjat ha d'atorgar un termini de 10 dies per reparar-la. I, si en aquell període de temps està prevista la pràctica d'una diligència de llançament, la mateixa haurà de suspendre's.

2.-) Ja que el Reial Decret-Llei 11/2020 regula els supòsits excepcionals de suspensió de procediments i d'execucions, el mateix ha de ser objecte d'una interpretació restrictiva. Perquè es tramiti i resolgui un incident dels previstos en els arts. 1 i 1bis de l'esmentat text legal s'haurà d'aportar la documentació íntegra prevista a l'art. 6. I mentre tal documentació no s'aporti el LAJ no incoarà l'incident, ni suspendrà el procediment, ni cap diligència del llançament, sense donar lloc a l'esmena, i tot això sense perjudici que la part demandada/executada pugui posteriorment reiterar la seva sol·licitud, aportant la documentació completa.

3.-) El LAJ incoarà l'incident en tot cas, només per la mera petició del demandat/executat, i sense haver de revisar si a la sol·licitud s'acompanyen documents, ni quins. En el seu cas, una vegada el jutge hagi de regirar, denegarà per Interlocutòria la concessió de la moratòria, ja que la falta de

documentació implicarà que no hauran quedat acreditats els requisits exigibles en el RDLlei.

4.-) Hi ha una interpretació intermèdia. El LAJ atorgarà sempre la possibilitat de reparar la falta de documentació aportada, i el jutge acordarà la suspensió d'una diligència de llançament de manera cautelar, com a prevenció que l'incident podrà tramitar-se i resoldre's sense posar en risc situacions de vulnerabilitat, únicament quan de la documentació aportada fins aquell moment ja s'apreciïn, si més no, indicis sòlids que tal situació de vulnerabilitat es presenta realment.

3. Solució que es proposa

Es proposa la solució intermèdia o eclèctica assenyalada com a l'apt. 4), de manera que:

1.-) La falta d'aportació dels documents necessaris per tramitar l'incident i justificar l'existència de vulnerabilitat (art. 6 del Reial Decret-Llei 11/2020) és sempre esmenable, amb la qual cosa, el jutjat (en concret, el LAJ) atorgarà un termini de 10 dies perquè la part sol·licitadora completi la documentació aportada.

2.-) A fi de salvaguardar els interessos de persones i famílies en possible situació de vulnerabilitat, el tràmit d'esmena comportarà que el LAJ acordi, "a prevenció", la suspensió d'una diligència de llançament concreta que estigui assenyalada per a dates pròximes, mentre es tramita i resol l'incident.

3.-) No obstant això, si per la falta de documentació acompanyada o per qualsevol altra circumstància, el LAJ apreciés indicis de que la petició s'ha formulat amb un ànim merament dilatori, o amb mala fe, donarà compte al jutge, que, valorant les circumstàncies, podrà acordar continuar el procediment, incloent-hi la pràctica de la diligència de llançament que s'hagi assenyalat.

4.-) Per a la realització d'una anàlisi sobre l'existència d'un *fumus* relatiu a la situació de vulnerabilitat, o sobre els indicis existents de prosperabilitat de la petició de suspensió, el jutge haurà de tenir en compte la data en què les parts

van ser notificades de l'assenyalament del llançament i el temps de què han disposat per formalitzar la sol·licitud de suspensió que s'està formulant.

Raons:

Aquesta solució intermèdia pretén atorgar la tutela deguda a favor de les persones en situació de vulnerabilitat, de manera que la mera omisió d'algun document, no suposi a la pràctica, posar en perill a persones en situació de vulnerabilitat, que de bona fe, pretenen instar la moratòria. Tot això d'acord amb el principi general d'esmenabilitat de defectes processals (art. 231 LEC) i el dret fonamental a la tutela judicial efectiva (art. 24 CE).

No obstant això, aquesta possibilitat de reparar l'omissió de presentació d'algun document no pot servir a la pràctica per emparar actuacions fraudulentas, o d'abús de dret, o de mala fe, consistents en la presentació de sol·licituds de moratòria amb un afany clarament dilatori, sense més finalitat que la d'obtenir la suspensió d'una diligència de llançament ja assenyalada. En tals casos, l'atorgament d'un termini per reparar la falta de documentació no haurà de comportar la suspensió d'una diligència de llançament prèviament assenyalada. Aquesta valoració ha de fer-se pel jutge, i no pel LAJ.

En qualsevol cas, per a l'aplicació d'aquest criteri, i per a la valoració de si existeixen indicis sòlids que es presenta una situació de vulnerabilitat o, al contrari, de mala fe per part de la part sol·licitadora, el jutge haurà de tenir en compte la data en què les parts van ser notificades de l'assenyalament del llançament i el temps de què han disposat per a formalitzar la sol·licitud que sigui aplicada la moratòria.

1. 11. Moratòria regulada en el real decret-llei 11/2020, de 31 de març

1. Tema plantejat

Ha de concedir-se la possibilitat que la part actora/executant pugui fer al·legacions en l'incident, més enllà de l'al·legació de la seva pròpia situació de vulnerabilitat en el cas de l'art. 1 RDLeI?

2. Alternatives

1.-) No. L'art. 1 del RDLeI només preveu que la part actora/executant faci al·legacions en l'incident per plantejar la seva pròpia situació de vulnerabilitat, o la que podria derivar-se en cas que se suspengués el procediment o el llançament. I l'art. 1bis no preveu cap tràmit d'al·legacions. Ja que aquesta norma regula un incident específic, la norma processal ha d'interpretar-se en sentit estricte.

2.-) Sí. Ha de concedir-se en tot cas la possibilitat que la part actora/executant faci al·legacions en aquest incident, plantejant qualsevol circumstància i fins i tot aportant nous documents perquè el jutge els valori i decideixi si procedeix o no acordar la moratòria.

3. Solució que es proposa

Es proposa que en tot cas es concedeixi a la part actora/executant un tràmit de 10 dies, per a que pugui fer les al·legacions que considerin oportunes respecte si procedeix o no, acordar la moratòria que es sol·licita per la part contrària, més enllà del fet d'al·legar la seva pròpia vulnerabilitat en el cas de l'art. 1 del RDLeI.

Raons:

El principi de contradicció que regeix en el nostre Dret Processal Civil, i que deriva del dret a la tutela judicial efectiva, ha de suposar que en tot cas s'hagi de sentir totes les parts personades en les actuacions perquè el jutge resolgui sobre qualsevol controvèrsia que se li plantegi. Això ha de traduir-se conforme, en aquest incident, la part actora/executant ha de tenir la possibilitat de contradir els arguments esgrimits de contrari, o de fer noves alegacions sobre qualsevol qüestió que afecti el compliment dels requisits exigibles per resoldre sobre la moratòria sol·licitada, incloent-hi la possibilitat d'aportar nous documents.

1.12. Moratòria regulada en el real decret-llei 11/2020, de 31 de març

1. Tema plantejat

Què ha de fer-se si els serveis socials no remetent al jutjat un informe de vulnerabilitat en el termini acordat, o si l'informe que es remet no és complet (per exemple, sense incloure les mesures concretes per fer front a la situació de vulnerabilitat de la unitat familiar a què es refereix l'informe)?

2. Alternatives

1.-) L'informe de vulnerabilitat és un element nuclear per poder resoldre l'incident. Per tant, en cas que els Serveis Socials no hagin remès l'informe, o ho hagin fet de manera incompleta, el jutjat els haurà de requerir per al correcte compliment de la sol·licitud efectuada en el seu moment, deixant mentrestant l'incident en suspens.

2.-) El jutge haurà de resoldre l'incident amb la informació que consti en les actuacions una vegada completats els tràmits processals previstos. Per tant, en cas que l'informe de vulnerabilitat no s'hagi presentat en termini, o s'hagi presentat de manera incompleta, el jutge, sense més tràmit, dictarà Interlocutoria acordant o denegant la moratòria, segons procedeixi.

3.-) Una solució intermèdia consisteix que el jutjat requereixi per segona vegada als Serveis Socials per a la remissió de l'informe, o per completar el ja aportat, concedint-los un nou termini peremptori curt (per exemple, de 3 o 5 dies), passat el qual, es resoldrà l'incident, sense més tràmits.

3. Solució que es proposa

Es proposa la solució eclèctica o intermèdia. En cas que els Serveis Socials no hagin remès l'informe en termini, o ho hagin fet de manera incompleta, el jutjat els requerirà perquè reparin aquest defecte, en un nou termini peremptori de 3 o 5 dies.

Si passat aquell nou termini d'esmena, els Serveis Socials continuen sense evacuar el tràmit, procedirà dictar resolució, sense més tràmits.

Si el defecte a l'informe de Serveis Socials consisteix únicament en la falta de menció de les mesures concretes per resoldre la situació de vulnerabilitat, el

jutge podrà resoldre l'incident sense més tràmits, sense concedir cap termini adicional per reparar o completar l'informe emès.

Raons:

Sens dubte, l'informe de vulnerabilitat constitueix un element essencial en aquest incident, i ha d'entendre's que una omisió involuntària per part dels encarregats dels Serveis Socials competents, no remetent l'informe en termini, o havent-ho fet de manera incompleta, mereix la possibilitat que es concedeixi la possibilitat de reparar i completar el tràmit, sobretot atenent al principi de col·laboració entre administracions públiques.

No obstant això, si passat aquell nou termini d'esmena els Serveis Socials, continuen sense evacuar el tràmit, no sembla procedent abocar a l'incident a una situació de suspensió indefinida, quan els Serveis Socials ja han incomplert la seva obligació després d'haver estat situats en dues ocasions. Tingui's en compte que els Serveis Socials valoren habitualment la situació de vulnerabilitat de les persones ocupants d'un immoble en funció de la informació que els mateixos interessats els traslladen, sense fer esbrinaments propis sobre la situació econòmica i laboral de les persones. Per això, el jutge, a l'hora de valorar si existeix o no situació de vulnerabilitat econòmica, ha de basar-se sobretot, en la informació documental que la part demandada/executada hagi aportat, i no tant en el que es desprengui de l'informe emès per Serveis Socials. En conseqüència, ha de concedir-se la possibilitat de reparar la falta d'aportació de l'informe de vulnerabilitat, o de complementar l'informe defectuós que s'hagi aportat, però per una sola vegada, sense demorar l'incident per més temps.

A la pràctica s'està observant que els Serveis Socials remetent informes de vulnerabilitat molt escarits, sense incloure mesures concretes per resoldre situacions de vulnerabilitat. És obvi que la mera indicació que es remet el cas a l'Oficina d'Habitatge corresponent no pot considerar-se suficient per entendre compliment aquell mandat. Quan això ocorre, pot presumir-se que la causa és la falta de recursos públics per part de Serveis Socials per poder identificar aquestes mesures en el moment d'emetre l'informe. D'altra banda, és evident que aquesta circumstància no és determinant perquè el jutge es pronunciï sobre si procedeix o no la moratòria. Per això, a la pràctica, no sembla

incorrecte que, si el defecte apreciat a l'informe de vulnerabilitat consisteix únicament en la falta de menció d'aquestes mesures concretes, el jutge resolgui l'incident sense més tràmits, sense concedir terminis addicionals per reparar o completar l'informe emès.

1.13. Moratòria regulada en el reial decret-llei 11/2020, de 31 de març

1. Tema plantejat

Hi cap recurs contra la interlocutòria que resol l'incident regulat en els arts. 1 i 1bis del Reial Decret Llei 11/2020?

2. Alternatives

- 1.-) Hi ha recurs de reposició.
- 2.-) Cau recurs d'apel·lació.
- 3.-) Contra aquesta Interlocutoria no cap recurs.

3. Solució que es proposa

Contra aquesta Interlocutoria no cap recurs, per aplicació de l'art. 393 LEC.

Raons:

Ja que el RDLlei guarda silenci sobre aquesta qüestió, es pot considerar aplicable la normativa reguladora dels incidents. I, atès que en cap cas, aquesta Interlocutoria no suposaria l'acabament del procediment principal, caldria entendre que no hi cap recurs, conforme a l'art. 393.5 LEC.

A més, aquesta solució sembla jurídicament la més lògica i coherent amb les normes generals de la LEC. No sembla justificable que contra aquesta Interlocutoria hi càpiga recurs de reposició, ja que es tracta d'una resolució definitiva que posa fi a l'incident obert.

Quant a la possibilitat que contra aquesta Interlocutoria hi càpiga recurs d'apel·lació, no hi hauria norma en la LEC que permetés acollir tal decisió, en tractar-se d'una resolució definitiva en un incident. Si la Interlocutoria dictada pel jutge, acorda denegar la sol·licitud de moratòria per no presentar els pressupostos exigibles per acordar-la, permetre la interposició d'un recurs d'apel·lació seria summament costós per a la part actora executant.

Es podria plantejar si la Interlocutoria que acorda la suspensió del procediment o d'un llançament pot ser recorregut en apel·lació, per analogia al que disposa

l'art. 43 LEC (suspensió del procediment per prejudicialitat civil), però el cert és que difícilment es pot apreciar que en aquest cas es tracti de casos anàlegs, més enllà que l'objecte de la resolució sigui resoldre sobre una petició de suspensió. A més, davant la falta d'una norma expressa, no tindria sentit considerar que la Interlocutoria és apel·lable o no depenent de si ha acordat o no la moratòria, que és el que resultaria de traslladar a aquest cas la solució prevista per a la prejudicialitat civil.

Finalment, i en l'hipotètic cas que un jutjat admetés el caràcter apel·lable d'aquesta Interlocutoria, resultaria molt discutible si el recurs tindria efecte suspensiu o no (art. 456 LEC), sobretot quan el RDLLlei 11/2020 no estableix de forma expressa que la incoació i tramitació de l'incident hagi de suposar la suspensió del procediment principal.

1. 14. Moratòria regulada en el real decret-llei 11/2020, de 31 de març

1. Tema plantejat

Als efectes de la moratòria de l'art 1bis del rdlei 11/2020, com s'interpreta el caràcter de gran tenidor de l'ap. 2n, paràgraf primer? (“que es tracti d'habitatges que pertanyin a persones jurídiques o a persones físiques titulars de més de deu habitatges”)

2. Alternatives

1.-) Es pot identificar, a efectes d'aplicar aquest precepte, titularitat amb propietat.

2.-) Qualsevol títol que una persona física o jurídica ostenti sobre un immoble, implicarà que és “titular” als efectes de còmput.

3.-) Hi ha una solució intermèdia, considerant que hauran de ser computades aquelles titularitats que efectivament atorguin a la persona física o jurídica un poder suficient per alienar l'immoble o disposar sobre la possessió seva.

3. Solució que es proposa

Es pot optar per la posició intermèdia, entenent que a l'efecte de considerar “gran tendior” caldrà computar les titularitats que atorguin un poder de disposició efectiu sobre l'immoble, fins al punt de poder alienar-lo o cedir la possessió del mateix a un tercer.

Per tant, la persona física o jurídica que ostenti l'usdefruit d'un bé immoble serà considerat titular a l'efecte de fer el còmput de deu habitatges que preveu aquest precepte.

Per als casos de comunitats de béns o copropietat, s'exigirà la titularitat de les $\frac{3}{4}$ parts de quotes del mateix, per ser la majoria necessària en el Dret Civil de Catalunya per dur a terme actes d'administració extraordinària, com ho seria alienar o cedir la possessió d'un immoble a un tercer (art. 552-7 CCCat).

Raons:

No existeix motiu per identificar “titularitat” amb “propietat”, sobretot quan és obvi que jurídicament no són termes sinònims. A més, exigir que el nombre de més de deu habitatges per definir un gran tenidor suposi computar únicament els casos en què es sigui ple propietari del 100% d'un bé resultaria injust, en deixar fora situacions en què, sense tenir aquesta plena propietat, s'ostenti a la pràctica el domini efectiu de l'immoble.

I de la mateixa manera, és clar que per fer aquest còmput no podran tenir-se en compte situacions de titularitat de petites quotes, o de drets limitats que no atorguin el domini efectiu de l'habitatge, en concret la possibilitat d'alienar-la o cedir la seva possessió a tercers, que és el que sens dubte determina l'esperit de la norma.

1. 15. Moratòria regulada en el real decret-llei 11/2020, de 31 de març

1. Tema plantejat

A l'efecte d'aplicar el concepte de “gran tenidor” de l'art 1bis del Reial Decret Llei 11/2020, quin és l'àmbit territorial en el qual s'ha de computar el mínim d'onze habitatges?

2. Alternatives

1.-) Per a què una persona física o jurídica sigui considerada gran tenidor, als efectes de l'art. 1 bis del RDLlei 11/2020, haurà de ser titular de més de deu habitatges, dins del terme municipal en què es trobi l'habitatge.

2.-) Per a què una persona física o jurídica sigui considerada gran tenidor als efectes de l'art. 1 bis del RDLlei 11/2020, haurà de ser titular de més de deu habitatges, dins de l'Estat.

3.-) Per a què una persona física o jurídica sigui considerada gran tenidor als efectes de l'art. 1 bis del RDLlei 11/2020, haurà de ser titular de més de deu habitatges, dins de la Unió Europea.

4.-) Per a què una persona física o jurídica sigui considerada gran tenidor als efectes de l'art. 1 bis del RDLlei 11/2020, haurà de ser titular de més de deu habitatges, en qualsevol lloc del món.

3. Solució que es proposa

Es proposa que el còmput es realitzi tenint en compte el nombre d'habitatges del que sigui titular la persona física o jurídica actora/executant, dins del territori de l'Estat.

Raons:

1.-) La solució que es proposa és competent amb l'àmbit geogràfic en el qual la norma és aplicable (àmbit estatal).

2.-) A més, és coherent amb el criteri establert en el Dret Civil de Catalunya per definir el concepte de gran tenidor, conforme a la Llei 24/2015.

3.-) Finalment, és un criteri que s'ajusta a criteris de justícia material. Limitar el còmput al terme municipal seria injust, ja que podria deixar fora grans propietaris a qui es donaria un tractament legal similar al d'un particular. A més, ha de tenir-se en compte que en algunes situacions, la solució a una situació de vulnerabilitat, pot passar per alternatives residencials que suposin el trasllat de la persona afectada, a un municipi proper.

Al contrari, no fixar cap límit territorial, o establir-ho de manera massa àmplia, també pot portar a situacions injustes, ja que no es pot pretendre que per a un propietari, l'ús o disposició d'un bé immoble concret, pugui ser equivalent al mateix dret sobre un bé immoble ubicat en un Estat diferent, sotmès a lleis civils i fiscals que poden ser molt diverses.

4.-) Finalment, des d'un punt de vista pràctic, delimitar el concepte de gran tenidor al territori estatal és coherent amb les investigacions patrimonials que puguin fer-se a instància de part o pel mateix òrgan judicial.

1. 16. Moratòria regulada en el real decret-llei 11/2020, de 31 de març

1. Tema plantejat

A l'efecte d'aplicar l'art 1bis del rdlei 11/2020, a qui correspon la càrrega de provar el caràcter de gran tenidor, això és, el fet que la part actora/executant sigui titular de més de deu habitatges?

2. Alternatives

1.-) La càrrega de la prova correspon sempre a la part demandada/executada que efectua la sol·licitud, conforme als principis dispositiu i d'aportació de part que, de manera general, regeixen en el nostre Dret Civil.

2.-) La càrrega de la prova correspon sempre a la part actora/executant, pel principi de facilitat probatòria de l'art. 217.7 LEC, de manera que la part demandada/executada no ha de provar res en tal sentit, i es presumirà el caràcter de gran tenidor mentre l'actora/executant no demostrï el contrari.

3.-) L'òrgan judicial durà a terme sempre actes d'esbrinament patrimonial, per apreciar el caràcter de gran tenidor, amb independència del que les parts hagin provat.

3. Solució que es proposa

La càrrega de la prova ha de recaure sobre la part demandada/executada, que és la que insta l'incident, conforme als principis generals dispositiu i d'aportació de part del nostre Dret Processal Civil.

No obstant això, l'òrgan judicial podrà dur a terme actes d'esbrinament patrimonial, quan així hagi estat sol·licitat per la part demandada/executada, per poder conèixer de quants habitatges és titular la part actora/executant.

Aquests actes d'esbrinament patrimonial per part del jutjat es realitzaran sempre a instància de part, i no d'ofici.

No serà necessari acreditar el caràcter de gran tenidor quan tal circumstància sigui notòria (entitats bancàries, fons d'inversió immobiliària, etc.).

Raons:

1.-) Cal partir de la base que l'incident es promou sempre a instància de part, mitjançant una sol·licitud que incorpori els documents a què es refereix l'art. 6 del RDLEI 11/2020. Per tant, és la part demandada/executada la que en principi ha d'aportar prova sobre tots els pressupostos legals que determinaran el dret a la moratòria, inclòs el caràcter de gran tenidor de la part contrària.

En principi, no es pot fer recaure sobre la part actora/executant la càrrega de provar un fet negatiu (no ser titular de més de deu habitatges), o al menys no mitjançant a invocació de l'art. 217.7 LEC, ja que aquesta part no està promovent l'incident, i no està impetrant cap tutela del jutjat.

2.-) Tanmateix, això no és obstacle perquè, davant de la dificultat i onerositat que aquesta prova pugui comportar, la part que promou l'incident pugui instar del jutjat que dugui a terme actes d'esbrinament. Ha de tenir-se en compte que les bases de dades i registres públics als quals, els òrgans judicials tenen accés de manera directa (Punt Neutre Judicial, o plataformes anàlogues), permeten obtenir aquesta informació, de manera senzilla.

Si en un procediment d'execució, la LEC no exigeix a la part executant dur a terme per si sola les tasques d'esbrinament patrimonial de la part contrària, (permetent-li que per a això obtingui l'auxili del jutjat), amb més motiu ha de seguir-se un criteri similar en aquest incident, que es fonamenta en darrer terme en atorgar protecció a una unitat familiar que pot trobar-se en situació de vulnerabilitat.

3.-) Això sí, aquest esbrinament patrimonial es realitzarà per part del jutjat, quan la part demandada/executada l'hagi sol·licitat, i no es pot fer d'ofici. És cert que el RDLEI té un caràcter tuïtiu i protector del dret a l'habitatge i de la situació de persones en situació de vulnerabilitat, però entendre que el jutjat està obligat a practicar d'ofici aquestes diligències seria tant com entendre que també ha d'acordar la pràctica de proves d'ofici tendents a acreditar totes i cada una de les circumstàncies determinants del dret a la moratòria (per exemple, situació de vulnerabilitat econòmica de les persones afectades, presència a l'immoble de menors d'edat, persones en situació de dependència, víctimes de

violència sobre la dona, situacions d'extrema necessitat, cooperació amb les autoritats competents per a l'obtenció d'alternatives habitacionals, etc.).

4.-) Finalment, el jutgador podrà considerar el caràcter de gran tenidor de la part actora/executant, presumint que és titular de més de deu habitatges al territori de l'Estat, sense necessitat de cap prova, quan tal circumstància resulti notòria (entitats bancàries, fons d'inversió...).

1. 17. Moratòria regulada en el real decret-llei 11/2020, de 31 de març

1. Tema plantejat

Als efectes d'aplicar l'art 1bis del rdllel 11/2020, com s'han de valorar les circumstàncies de “situació d'extrema necessitat com a situació que ha motivat l'ocupació” i “cooperació amb les autoritats competents en la recerca de solucions per a una alternativa residencial”.

2. Alternatives

1.-) Entendre que es tracta de circumstàncies que sempre condicionaran la decisió del jutge, i sobre les quals, per tant, la part demandada/executada haurà de pronunciar-se o fer al·legacions en efectuar la seva sol·licitud.

2.-) Entendre únicament que es tracta de circumstàncies de valoració sobre les que qualsevol de les parts, o els Serveis Socials, poden informar al jutjat, i que en el seu cas podran ser considerades, però sense que es tracti en cap cas, d'aspectes sobre els quals sempre hagi de pivotar la decisió a adoptar.

3. Solució que es proposa

Es tracta d'aspectes merament circumstancials, sobre els que no es pot exigir que les parts o els Serveis Socials, necessàriament, hagin de pronunciar-se.

En tot cas, l'“extrema necessitat” ha d'interpretar-se com una situació d'especial gravetat i penositat que va més enllà de la vulnerabilitat que ja per si mateixa pugui desprendre's a partir de les dades de caràcter personal, familiar, econòmic i social que ja consten en les actuacions.

Quant a la cooperació amb les autoritats competents, sembla tractar-se d'un factor que més aviat operi en negatiu. És a dir, no es pot condicionar el reconeixement de la moratòria a favor d'una unitat familiar en situació de vulnerabilitat pel mer fet de no haver acreditat una cooperació amb els Serveis Socials. Al contrari, sí que seria possible desestimar la sol·licitud de suspensió del llançament quan, de les actuacions, resulti que la persona sol·licitant no ha prestat col·laboració davant de l'actuació dels Serveis Socials.

Raons:

Es tracta de circumstàncies fàctiques accessòries o secundàries, a valorar en cada cas, en la mesura que puguin complementar el conjunt de factors a tenir en compte, però sense que es configurin com requisits ni pressuposats essencials per resoldre sobre la concessió o denegació de la moratòria.

PUNT 2. EL LLOGUER SOCIAL OBLIGATORI A CATALUNYA: VIABILITAT CONSTITUCIONAL DE LA NORMATIVA VIGENT SUBSISTENT

1. Notes

La pretensió del legislador català de regular un lloguer social obligatori pot presentar tres problemàtiques:

- Formals: no utilitzar una llei ordinària sinó un Decret-Llei.
- Competencials: envair la competència estatal de l'art. 149.1.6 CE en matèria processal.
- Materials: éssent una mesura molt intensa, podria afectar el nucli essencial del dret de propietat.

Les diverses SSTC dictades en aquesta matèria ja s'han pronunciat sobre els problemes formals i competencials. No, encara, sobre els materials.

Les principals fites històriques de la regulació del lloguer social obligatori, agrupades amb cada STC que les interpreta o anul·la, són les següents:

A. Llei 24/2015, de 29 de juliol: introdueix el lloguer social obligatori.

B.1. Decret Llei 17/2019, del 23 de desembre: introdueix la DA1^a i en modifica parcialment el règim jurídic.

B.2. STC 16/2021, de 28 de gener: el declara inconstitucional per qüestions de **forma** (s'hauria d'haver utilitzat la llei ordinària i no un Decret Llei).

C.1. Decret Llei 37/2020, de 3 de novembre: modificació parcial i introducció de la interrupció del procediment.

C.2. STC 28/2022, de 24 de febrer: declara inconstitucional la DA1^a per raons **competencials**.

D.1. Llei 11/2020, de 18 de setembre: amplia l'art. 5.3 de la Llei 25/2015 indicant que, ofert el lloguer social, es podrà iniciar el procediment judicial amb una demanda amb la qual s'haurà d'aportar documentació acreditativa de l'ofertament.

D.2. STC 57/2022, de 7 d'abril: el declara inconstitucional per raons **competencials**.

E. **Llei 1/2022, del 3 de març**: torna a regular la DA1 de la Llei 24/2015 i preveu una interrupció del procediment ja en tràmit en uns termes diferents dels del Decret Llei 37/2020.

2. Tema plantejat

¿Quin és el règim jurídic actualment en vigor i no anul·lat pel TC del lloguer social obligatori de la Llei 24/2015?

¿En quina mesura ha d'aplicar-se judicialment la interrupció processal prevista per la Llei 1/2022 per constatar si s'ha ofert, o no, el lloguer social?

3. Tesis

- Ja no és viable sostenir que l'ofertament del lloguer social és un **requisit de procedibilitat** sense el qual no serà admesa a tràmit la demanda, en cas de no adjuntar-hi acreditació documental. No és viable perquè la STC 57/2022 declara expressament inconstitucional, per raons competencials, l'art. 5.3 de la Llei 24/2015 que ho preveia (en la versió de la Llei 11/2020).
- Tampoc no està en vigor, ja, la previsió de la **interrupció dels procediments** que ja estiguessin en tràmit i en els quals encara no s'hagués acreditat la formulació de l'oferta de lloguer social, introduïda pel Decret Llei 37/2020: l'ha declarada inconstitucional, per raons competencials, la STC 28/2022.
- La qüestió subsistent és la següent: quina viabilitat constitucional té la **nova regulació de la interrupció del procediment** introduïda a la DA1^a per la **Llei 1/2022**? S'ha de respondre aquesta qüestió de manera esgraonada:
 - Aquesta norma està vigent. No ha estat anul·lada per una STC ni suspesa arran d'un recurs d'inconstitucionalitat davant del TC.
 - Podria sostenir-se que la STC 28/2022 ja ha conclòs la inconstitucionalitat de la interrupció del procediment per raó

d'acreditar l'oferiment del lloguer social i que, per tant, la nova norma vindria a reproduir un règim jurídic ja declarat inconstitucional.

- En sentit contrari, cal reiterar que cap STC ha efectuat un pronunciament respecte del règim d'interrupció introduït a la DA1^a per la Llei 1/2022 i, especialment, que el nou règim és **substancialment diferent** del del Decret Llei 37/2020 anul·lat per la STC 28/2022. Vegem-los:
 - **Decret Llei 37/2020:** «els procediments iniciats en els quals no s'hagi acreditat la formulació de l'oferta de lloguer social s'hauran d'interrompre per tal que aquesta oferta pugui ser formulada i acreditada».
 - **Llei 1/2022:** «Els procediments iniciats en què no s'hagi acreditat la formulació de l'oferta de lloguer social s'han d'interrompre perquè l'oferta es pugui formular i acreditar. Una vegada s'hagin efectuat al·legacions o hagi transcorregut el termini concedit, si no s'ha acreditat l'oferiment del lloguer social obligatori o si hi ha discussió entre les parts sobre si l'oferta compleix, o no, els requisits legals, **el jutjat ha de donar trasllat de la situació a l'administració competent** en matèria de lloguer social obligatori, **i el procediment ha de continuar d'acord amb els tràmits corresponents**».
- La principal diferència consisteix en que el Decret Llei 37/2020 es limitava a indicar que **el procediment s'havia d'interrompre, sense més precisions**, de manera que es generava el dubte de quin era l'estat processal en què quedava el procediment si no hi havia oferiment del lloguer. Aquest dubte permetia plantejar la hipòtesi d'una interrupció o suspensió indefinida, fet que **apropava** el cas de la interrupció del procediment en tràmit a aquell del requisit de **procedibilitat**, per admetre la demanda previst a l'art. 5.3 de la Llei 24/2015. Així es desprèn de l'argumentació de la STC 28/2022, quan conclou que la

interrupció també és inconstitucional perquè crea un «requisit d'accés al procediment no previst pel legislador estatal». És a dir, el TC assumeix clarament que la interrupció vindria justificada per l'acreditació d'un requisit que hauria pogut operar, prèviament, com a requisit de procedibilitat.

- Per contra, el nou règim d'interrupció de la Llei 1/2022 s'allunya clarament de la noció de procedibilitat, ja que, de manera expressa i inequívoca, preveu que, una vegada efectuades les al·legacions i, si s'escau, el trasllat a l'administració competent, **«el procediment ha de continuar d'acord amb els tràmits corresponents»**. El règim ha canviat substancialment. No només no impedeix la continuació del procediment, sinó que **la preveu expressament**.
- Per altra banda, només es preveu la «interrupció», no la «suspensió», de manera que, més enllà del sentit comú del terme «interrupció», seria viable, pel cas de subsistir els dubtes de constitucionalitat, efectuar una interpretació conforme a la Constitució i entendre que és viable fer els **trasllats sense arribar a suspendre** el procediment mentre no s'hagi arribat a un **punt de no retorn** (principalment, a la diligència d'entrega de la possessió). En aquesta hipòtesi, ni tan sols es produiria un endarreriment de la tramitació.
- La conclusió seria que, atesos els **efectes processals substancialment menys intensos** (o ara **més clars**), els dubtes de constitucionalitat que hi pogués haver respecte de la mera interrupció queden esvaïts o minimitzats.
- Certament, s'hauria d'abordar, encara, el requisit de la **«connexió directa»** o del **«vincl necessari»** o **«inevitable»** que ha d'haver-hi, segons el TC, entre la regulació catalana i la previsió processal. Cal dir, però, que una regulació que preveu un lloguer obligatori (per evitar, lògicament, les situacions de manca d'habitatge) «exigeix» que, en el marc d'un procediment judicial en què es pretén precisament l'expulsió de l'habitatge, es generi un espai processal per, simplement, permetre l'oferiment o constatar si ja s'ha fet. Amb l'expressa previsió, cal insistir,

que després el procediment haurà de continuar o, fins i tot, com s'ha indicat, amb la possibilitat que ni tan sols s'hagi arribat a suspendre.

- En qualsevol dels casos i a la vista de les diferències substancials de la nova regulació i dels arguments de la STC 28/2022 per apreciar la inconstitucionalitat de la interrupció (equiparada al requisit de procedibilitat), sí que sembla evident que **mentre no es dicti una nova STC, s'ha d'aplicar judicialment la nova DA1^a**. O, en un altre cas, plantejar la corresponent qüestió d'inconstitucionalitat, per bé que en aquest supòsit es produiria la paradoxa que ella mateixa generaria la suspensió del procediment, amb uns efectes processals encara més intensos que els que es poden derivar de la Llei 1/2022.

PUNT 3. PERSONACIÓ DE L'OCUPANT

1. Tema plantejat

Per efectuar les peticions de suspensió o moratòria, és necessari que la persona ocupant estigui personada en forma, o és suficient una compareixença o escrit personal? Hi pot haver una resposta general a aquesta qüestió, o depèn del tipus de mesura que se sol·liciti o del tipus de procediment en què ens trobem?

2. Alternatives

1.-) Qualsevol petició de suspensió del procediment, o d'un llançament, o el reconeixement de la moratòria del RDLlei 11/2020, requereix sempre la prèvia personació de la persona ocupant/sol·licitador en el procediment, amb advocat i procurador (sense perjudici del dret a l'assistència jurídica gratuïta, quan procedeixi).

2.-) La sol·licitud pot fer-se sempre personalment per l'interessat, sense necessitat de comparèixer amb advocat i procurador.

3.-) Hi ha una solució intermèdia o eclèctica, que valdria per a qualsevol tipus de procediment. La sol·licitud pot fer-se personalment, sense necessitat d'advocat i procurador, quan es tracti únicament de formular una petició concreta de suspensió i si escau, de presentar documentació al jutjat. Tanmateix, quan l'actuació que es pretengui davant del jutjat inclogui altres pretensions, s'exigirà sempre la compareixença amb advocat o procurador.

3. Solució que es proposa

Es proposa la solució intermèdia apuntada en el punt 3 de l'apartat anterior. Així, la sol·licitud pot fer-se personalment, sense necessitat d'advocat i procurador, quan es tracti únicament de formular una petició concreta de suspensió i de presentar documents al jutjat. Tanmateix, quan l'actuació que es pretengui, excedeixi d'aquestes actuacions (per exemple, intervenció en un judici o vista per fer al·legacions, petició de proves addicionals, etc.), s'exigirà sempre la compareixença amb advocat o procurador.

Per tant, s'admetrà una sol·licitud de moratòria conforme al RDLlei 11/2020, mitjançant una mera compareixença davant el jutjat, aportant la documentació prevista a l'art. 6 de l'esmentat text legal, sense necessitat de comparèixer en forma amb advocat i procurador, i sempre que no es pretengui cap altra actuació davant del jutjat.

També s'admetrà que un ocupant arrendatari comparegui personalment davant de l'oficina del jutjat per aportar un informe de vulnerabilitat, als efectes que s'acordi la suspensió conforme a l'art. 441.5 LEC.

També s'admetrà que l'ocupant comparegui personalment davant d'aquest jutjat afirmant que es troba en situació de vulnerabilitat, o qualsevol altre "motiu fonamentat" sobre la seva situació personal, als efectes que s'acordi la suspensió d'un llançament o la pròrroga del termini previst en l'art. 704.1 LEC.

Així mateix, el tercer ocupant pot presentar els títols que legitimin la seva possessió, als efectes que no es procedeixi al seu llançament (arts. 661, 675 i 704 LEC). En cas que se celebri vista a petició de la part executant, podrà comparèixer per si sol, sense advocat ni procurador, si la seva actuació es limita a sol·licitar que no es procedeixi al llançament i a aportar documents, però si es pretén fer noves al·legacions o proposar proves addicionals, necessàriament haurà d'haver-se personat prèviament en forma, amb advocat i procurador.

Raons:

El caràcter tuïtiu de la norma ha de permetre que les peticions de suspensió o llançament, fonamentades en situacions de vulnerabilitat o necessitat, es puguin acordar sense necessitat de personació en forma. Això sí, qualsevol petició que vagi més enllà d'aquesta mera sol·licitud, o de l'aportació documental, s'ha de considerar una actuació processal per a la qual necessàriament s'hauria d'exigir la personació en forma.

A més, en moltes ocasions, exigir una personació en forma quan l'actuació de l'ocupant es limita únicament a sol·licitar la suspensió d'un procediment o d'un llançament, pot ser perjudicial a la pràctica per a ambdues parts. En moltes ocasions, les persones ocupants es troben en una situació de vulnerabilitat,

amb uns ingressos econòmics limitats, per la qual cosa davant de l'exigència de personació en forma, sol·licitaran el dret a l'assistència jurídica gratuïta, amb la consegüent dilació que això suposarà en el procediment (per mínima que sigui), i amb el consegüent perjudici per a l'actora executant. I en qualsevol cas l'exigència de personació en forma comportarà la meritació de despeses d'advocat i procurador que, ja siguin assumits per la part demandada/executada, ja siguin assumits per l'Administració (en cas que existeixi dret a l'assistència jurídica gratuïta), constituïran una despesa inútil si l'única actuació consisteix a sol·licitar la suspensió d'un llançament, o la presentació d'uns documents, conforme a pressupostos taxats legalment. És lògic limitar la personació en forma i la limitació d'aquests professionals quan l'actuació processal que es pretengui, vagi més enllà de la mera petició de suspensió.

PUNT 5. QUINS SÓN ELS LÍMITS I QUINA POT SER LA MILLOR COORDINACIÓ POSSIBLE ENTRE LES FUNCIONS DE LAJ I JUTGE O JUTGESSA?

1. Tema plantejat

Moltes són les normes que regulen expressament quines funcions corresponen al LAJ i al jutge en matèria d'execució de llançament d'habitatges, tanmateix no sempre succeeix així, referint-se la llei únicament a l'actuació que s'ha de realitzar, sense atribuir-la amb claredat al LAJ o al jutge.

2. Alternatives

Les alternatives existents en tots els punts són les mateixes, o es tracta d'una competència del LAJ o del jutge i en tots els casos, el criteri determinant són les normes de la LEC que amb caràcter general atribueixen competències a un o un altre i l'analogia amb altres normes en què sí que es regula expressament qui és competent.

5.1 Qui és competent per ampliar en un mes, la pròrroga d'un mes inicialment concedida, en aplicació de l'art. 704 LEC.

En aquest supòsit, encara que no es fa referència ni al jutge ni al LAJ, sembla donar-se a entendre que qui atorga el termini d'un mes inicial, és a dir el LAJ, seria competent per prorrogar-lo per un mes més.

“1. Quan l'immoble, la possessió del qual s'hagi de lliurar, fos habitatge habitual de l'executat o dels qui d'ell depenguin, el Lletrejat de l'Administració de Justícia, els donarà un termini d'un mes per desallotjar-lo. En cas d'existir motiu fundat, podrà prorrogar-se l'esmentat termini un mes més.

Transcorreguts els terminis assenyalats, es procedirà immediatament al llançament, fixant-se la data d'aquest en la resolució inicial o en la que acordi la pròrroga.”

5.2 Alçar la suspensió del procediment, de conformitat a l'art. 441.5 LEC

Encara que tampoc no hi ha una referència a qui ha d'aixecar la suspensió del procediment, sembla lògic que li correspongui també al LAJ aixecar la

suspensió, una vegada que s'hagin adoptat les corresponents mesures que els serveis socials estimin oportunes, o bé fins que transcorri el termini màxim fixat en la llei.

“5. En els casos del paràgraf primer de l'article 250.1, s'informarà el demandant de la possibilitat que acudeixi als serveis socials, i en el seu cas, de la possibilitat d'autoritzar la cessió de les seves dades a aquests, a efectes que puguin apreciar la possible situació de vulnerabilitat. Als mateixos efectes, es comunicarà, d'ofici pel Jutjat, l'existència del procediment als serveis socials. En cas que els serveis socials confirmessin que la llar afectada es troba en situació de vulnerabilitat social i/o econòmica, es notificarà a l'òrgan judicial immediatament. Rebuda l'esmentada comunicació, el Lletrat de l'Administració de Justícia suspèn el procés fins que s'adoptin les mesures que els serveis socials estimin oportunes, durant un termini màxim de suspensió d'un mes a comptar des de la recepció de la comunicació dels serveis socials a l'òrgan judicial, o de tres mesos si el demandant és una persona jurídica. Una vegada adoptades les mesures o transcorregut el termini s'alçarà la suspensió i continuarà el procediment pels seus tràmits. En aquests supòsits, la cèdula d'emplaçament al demandat haurà de contenir dades d'identificació dels serveis socials als quals pot acudir el ciutadà.”

5.3 Aixecar la suspensió del procediment conforme al RD Llei 11/2020

Si bé la suspensió del procediment correspon al jutge, tant en els supòsits regulats en el art.1 del Reial Decret-Llei 11/2020, com en els supòsits regulats a l'art. 1 bis de l'esmentada norma, no succeeix el mateix amb l'aixecament de la suspensió.

L'aixecament de la suspensió en el cas de l'art. 1 del Reial Decret-Llei 11/2020 correspon al LAJ, una vegada que s'hagin aplicat les mesures per part de l'Administració competent i s'hagi produït la comunicació al jutjat.

Art.1.4” El jutge, en vista de la documentació presentada i de l'informe de serveis socials, dictarà un acte en el que acordarà la suspensió del llançament si es considera acreditada la situació de vulnerabilitat econòmica i, en el seu cas, que no ha de prevaler la vulnerabilitat del llogater.”

“Acreditada la vulnerabilitat, abans de l'acabament del termini màxim de suspensió, les Administracions públiques competents hauran d'adoptar les mesures indicades a l'informe de serveis socials o altres que considerin adequades per satisfer la necessitat residencial de la persona en situació de vulnerabilitat que garanteixin el seu accés a un habitatge digne. Una vegada aplicades les esmentades mesures, l'Administració competent haurà de comunicar-ho immediatament al Tribunal, i el Lletrat de l'Administració de Justícia haurà de dictar en el termini màxim de tres dies, decret acordant l'aixecament de la suspensió del procediment.”

En el supòsit regulat a l'art. 1.bis, una vegada adoptades les mesures per part de l'Administració competents, correspon al jutge, interlocutòria, l'aixecament de la suspensió.

1 bis.5 “Una vegada adoptades les esmentades mesures l'Administració competent haurà de comunicar-ho immediatament al Tribunal competent, i el jutge haurà de dictar en el termini màxim de tres dies, interlocutòria acordant l'aixecament de la suspensió del procediment i el corresponent llançament.”

Tant en els supòsits regulats a l'art. 1, com en els regulats a l'art. 1.bis, quan l'aixecament de la suspensió es produeixi, no per l'adopció de les mesures per l'Administració competents, sinó pel transcurs del termini fixat en les successives reformes del Reial Decret-Llei 11/2020, la competència correspondrà al LAJ, si bé no seria aplicable el termini màxim de tres dies per acordar el llançament en referir-se l'esmentat termini al supòsit de comunicació per part de l'Administració de les mesures adoptades.

5.4 Competència per acordar un llançament obert

Remissió al Punt 14

5.5 Competència per acordar oficiar a MMEE o BRIMO Zoonosi, forense, bombers... per assistir a un llançament

En aquests supòsits, correspondria al LAJ, per aplicació de l'article 551.3 LEC, quan es tracta de mesures executives concretes per assegurar l'efectivitat de la interlocutòria que despatxa execució (en aquells supòsits en què hi ha una

interlocutoria) o per assegurar l'efectivitat de l'execució (en aquells supòsits en què s'executa d'ofici pel jutjat el llançament)

551.3 “ Dictada la interlocutoria pel jutge o Magistrat, el Lletrat de l'Administració de Justícia responsable de l'execució, el mateix dia o el següent dia hàbil a aquell en què hagués estat dictada la interlocutoria despatxant execució, dictarà decret en el qual es contindran:

1r Les mesures executives concretes que resultessin procedents, inclòs si fos possible l'embargament de béns.

2n Les mesures de localització i esbrinament dels béns de l'executat que procedeixin, conforme al previst als articles 589 i 590.

3r El contingut del requeriment de pagament que s'hagi de fer al deutor, en els casos que la llei estableixi aquest requeriment, i si aquest s'efectués per funcionaris del Cos d'Auxili Judicial o pel procurador de la part executant, si l'hagués sol·licitat.”

PUNT 6. SITUACIÓ ACTUAL DE COORDINACIÓ I TRANSMISSIÓ D'INFORMACIÓ ENTRE EL JUTJAT D'INSTÀNCIA I EL SAC DE BARCELONA.

1. És convenient que hi hagi coordinació SAC-JPI en l'execució dels llançaments?

No plantejaríem aquesta qüestió en aquells Jutjats de primera instància en els quals des de la resolució que acorda el llançament d'un immoble fins al complet lliurament de la possessió del mateix, es practica per un mateix òrgan judicial. Però això no passa en el partit judicial de Barcelona, ciutat on l'execució del llançament queda dividida en dues fases o moments: aquell en què es decideix en el Jutjat de Primera Instància o aquell en què decideix el/la lletrat/da d'Administració de justícia (Laj , en endavant) responsable del Servei d'Actes de Comunicació i execucions judicials civil (SAC, en endavant) , en virtut d'aquelles circumstàncies sobrevingudes o produïdes “ in situ” a la porta de l'immoble.

Ningú posarà en dubte que en aquest últim cas, per a l'efectivitat de qualsevol execució ha d'haver uns canals de comunicació immediats, que permetin o ajudin a resoldre qualsevol incident pràctic que sorgeixi.

És per això que, per abordar degudament aquesta qüestió hem d'exposar d'una manera clara els mitjans personals, tecnològics, etc... davant els quals ens trobem.

2. Quina és la situació actual? Existeix coordinació?

Els Jutjats de primera instància de Barcelona (situats a l'edifici C de la Ciutat de la Justícia), lliuren les seves ordres judicials al Sac de Barcelona (situat a l'edifici I de la Ciutat de la Justícia) a fi de que executi un llançament d'un immoble determinat, quedant en aquell moment en mans del Sac i de la seva autoritat judicial responsable (Laj) qualsevol decisió referent a la pràctica o suspensió del mateix en virtut de les circumstàncies i infinitat de situacions produïdes “in situ”: tercers ocupants, manca d'efectius de força pública,...etc.

La regulació de l'esmentada execució és bastant limitada, ja que la Llei d' Enjudiciament civil (Lec, en endavant) únicament especifica l'esmentada actuació en els seus art. 703 i 704, de forma bastant escarida i genèrica i únicament els Protocols signats en l'àmbit del TSJC per a Barcelona en data 4/3/2013 i per a Catalunya en data 16/7/2013, fan referència a situacions de vulnerabilitat i criteris d' actuació envers Serveis socials, havent quedat una mica obsolets i sense recollir del tot la casuística actual.

A l'efecte de buscar criteris de coordinació Sac-Jpi (jutjats primera instancia) , únicament podem fer un paral·lelisme amb la regulació dels Serveis comuns que fa el Reglament 2/2010 sobre criteris generals d'homogeneïtzació dels actes dels serveis comuns aprovat per Acord del Ple del CGPJ, el 25 de febrer de 2010, llur capítol II estableix els criteris a seguir en matèria d'actes de comunicació i execució, referint-se de forma específica als llançaments, al seu art. 10.2 c) –al qual en el punt 15 ens referirem.

En conseqüència, l'absència de legislació detallada i de jurisprudència existent en l'àmbit d'actuació pràctica i concreta de l'execució dels llançaments judicials, junt amb les tan diverses i insòlites situacions amb què ens trobem diàriament al carrer, tenen el risc de produir, a vegades, una sensació de falta de criteri uniforme i de descoordinació, i fins i tot, comporten en ocasions, una situació d'inseguretat jurídica, davant d'un tema tan delicat i de tanta alarma social com és el tema del dret a l'habitatge i paral·lelament la defensa del dret a la propietat privada i a la tutela judicial efectiva que tenim reconegut en el nostre ordenament jurídic.

Existeix llavors aquesta comunicació immediata-coordinació JPI- SAC? El fet d'ubicar-nos en diferents edificis (encara que propers) i les possibles absències físiques dels responsables de les oficines judicials poden suposar en algunes ocasions, un obstacle per dur a terme aquesta tan necessària coordinació verbal "ipso facto". Tampoc ajuda el fet que JPI i SAC utilitzin per a la seva gestió, programes informàtics diferents i de vegades incompatibles (JPI : EJCAT/ SAC: TEMIS) .

Per la qual cosa, si bé utilitzem telèfon o e-mail de forma assídua i solem aconseguir una ràpida localització dels responsables (Magistrat/da - LAJ JPI-

LAJ SAC), de vegades, no resulta senzill i hem de passar pels filtres de trucades a Jutjat, mentre tenim a la Comissió judicial especial de llançament (d'ara endavant CEL BCN) en una situació tensa, esperant front aquell immoble, les ordres que corresponguin.

De la mateixa manera, l'existència de criteris tan diversos per part de cadascun dels Jutjats d'instància, exigeixen d'una coordinació entre l'òrgan judicial i Sac, fins i tot en els elements més bàsics com per exemple:

- interpretar el contingut d'un ofici als cossos i forces de seguretat: l'ofici que sol·licita reforç policial només per a la protecció física de la comissió judicial en el llançament o també per retirar ocupants i fins i tot activar ARRO O BRIMO?(a l' annex trobareu els acrònims);

- interpretació del contingut d'un ofici als Serveis socials: es refereix només a que informi i estigui pendent de la situació habitacional post desnonament dels ocupants o a que vagi físicament i que s' emportin amb ells les famílies, o a que activin CUESB, quan , com, quan entra un o un altre organisme. Quan SIPHO-HABITATGE?(a l' annex trobareu els acrònims)?

- interpretació de qui és tercer ocupant (familiar, exparella, antics companys de pis, pisos subllogats, subrogacions sense consentiment propietat, l' executat i qui d' ell depenguin, qui comparteixi l' utilització d'aquell...);

- existència d' obstacles a la porta de la finca ressenyada al manament: murs de maó a la porta, precintes policials, làmines de ferro... sense especificar què fer amb aquesta situació....

- problemes d' identificació de la finca.

- i altres múltiples imprevisibles situacions...respecte a les que especificarem la solució interpretativa a la que s' ha arribat a la Ciutat de la Justícia de Barcelona en el punt 15.

A això se li uneix la confusió actual entre els diferents òrgans judicials en quant a la regulació dels motius legals de suspensions produïda pels incidents de suspensió per situació de vulnerabilitat conseqüència del RD 37/ 20 i del RD Llei 11/20 i les seves posteriors pròrrogues; de les Lleis sobre obligació d'

oferiment de lloguer social, actual Llei 1/22 de 3 de març en vigor des de 8 de març de 2022 i altres motius acumulatius de suspensió (441.5, 704.1, 703.4 Lec)

A més, en quant al incident de suspensió per vulnerabilitat conseqüència del RD 37/ 20 , al no fixar-se pel mateix un termini límit de presentació de l'incident al Jutjat es provoca una total inseguretad jurídica en estar a mercè de les esmentades presentacions que, a vegades, es produeixen amb escasses hores d'antelació al llançament o inclús simultàniament, produint una situació d' inseguretad jurídica envers si aquell manament que acorda el llançament i que estàs executant ara mateix es suspèn pel jutjat d'instància d'origen, exigint-se encara amb més èmfasi la coordinació i comunicació immediata per les dos oficines judicials implicades (Jpi- sac).

3. Quines mesures concretes s'han adoptat pel SAC BARCELONA recentment a tals finalitats?

1- Des del SAC BCN s'obté periòdicament un l·listat amb els noms, extensions i adreces de correu electrònic de cada un dels magistrad@s / LAJ'S dels diferents JPI a fi de poder contactar en cada cas amb la màxima celeritat. Igualment, el Sac de Barcelona es preocupa d'anar actualitzant el l·listat, sol·licitant i introduint el màxim de dades possibles que facilitin localitzar als mateixos de forma urgent, demostrant-se assíduament la seva efectivitat en casos d' errades, omissions al manament, recursos interposats, problemes d' identificació de la finca, incidents de tercers ocupants que no consten resolts o incidents de suspensions o sol·licituds d' advocats d'ofici d' última hora...

2- A partir del mes de març de 2021, es va autoritzar que el SAC disposés del mòdul E-JCAT CONSULTES amb la finalitat de poder accedir els expedients judicials de la Ciutat de la Justícia i poder conèixer l'estat de tramitació, les dades obrant en cada procediment i les resolucions judicials acordades en el mateix, com per exemple, a qui es va requerir i notificar la demanda, quin era el procediment d'origen: manca de pagament, precari, hipotecari..., identitat de les parts, resolucions dels incident del art. 704.2, 661 i 675 Lec declarant no tenir títol i ordenant el llançament de qualsevol ocupant que es trobi a l' immoble o de les suspensions d' ultima hora...

Aquest punt ha suposat un dels avenços més rellevants per a SAC BCN, ja que fins ara únicament es disposava de l'ordre judicial en paper, sense més informació i sense possibilitat de conèixer de forma àgil les resolucions o documents rellevants per a la correcta execució de l'ordre judicial de llançament.

Aquesta eina permet que la comissió judicial (CEL) pugui comprovar amb antelació al llançament si existeixen incidents d'última hora, i proporciona als mateixos una visió de conjunt de la situació a la què s'enfrontaran, dotant a la seva funció d'una eina bàsica per a la seva seguretat jurídica i personal i facilitant que l'execució dels llançaments es produeixi tenint en compte els detalls i particularitats de cada un dels supòsits específics.

3- Resolta la situació de desconeixement de l'estat del procediment judicial de què deriva el llançament a practicar, amb l'habilitació del mòdul consulta de l'EJCAT, es va considerar oportuna la creació dins del Sac de Barcelona d'un grup més reduït i especialitzat per a la pràctica dels llançaments en la ciutat de Barcelona a fi de poder ser més eficients i àgils en resposta.

Això va tenir lloc el passat **15 de setembre de 2021, amb l'entrada en funcionament dels grups CEL BARCELONA (Comissió Especial de Llançaments) i CRL BCN (Comissions de Reforç de Llançaments) creat a través d'Acord Governatiu 83/21 del Sac de Barcelona i reconegut per la Secretària de Govern del TSJC en Expedient TS/ SC 224/21**, Acord que s'adjunta al final d'aquest punt a manera informativa.

Aquesta reorganització interna dins del SAC està permetent la qualificació professional de les comissions judicials de llançaments, de manera que deixen de ser practicats per un grup d'uns 100 funcionaris judicials repartits en torns mensuals, realitzant-se de forma organitzada per un grup reduït (una vintena) de funcionaris judicials, amb els quals s'adopten els següents compromisos bàsics:

3.1) realitzar, mínim una vegada l'any, una formació especialitzada en la matèria jurídica , de caràcter teòric, pràctic, però també de gestió de conflictes i

negociació, de gestió emocional , comunicació no verbal i “rol play” –facilitada a través del CEJFE .

3.2) formacions continues de reciclatge impartides per la mateixa LAJ del SAC a fi de dotar al grup d'eines, pautes, actualitzacions normatives i criteris de forma continuada.

3.3) creació d'un grup de WhatsApp de grup CEL-CRL : en el qual es remet informació actualitzada, resolució de dubtes “in situ”, fotografies o documentació en format pdf a fi d'imprimir-se i adjuntar-se a les actes de llançament i intercanvi de dades i documentació rellevants per resoldre incidents de forma quasi instantànea...

3.4) suport telefònic immediat en cada un dels llançaments a dos telèfons d'urgències SAC: la de la gestora encarregada i de la LAJ SAC, a més dels telèfons fixos del SAC i el del Jutjat de Primera Instància respectiva.

3.5) supervisió posterior del redactat de les actes de llançament per detectar possibles errors i poder realitzar en el seu cas diligències complementàries o actualitzar criteris d'actuació.

4- En paral·lel a la creació de CEL BCN, des de juny de 2021 es va arribar un acord de col·laboració SAC-CUESB BCN (Centre urgències i emergències socials Barcelona), que s'ha anat estenent a la resta de “Serveis socials“, i de la mateixa manera recentment (febrer 2022) amb l'oficina SIPHO BCN (Servei d'intermediació per la pèrdua de l'habitatge i l'ocupació)... A fi d'intentar arribar a equilibris entre la resolució que ordena l'execució, la situació real palpable a porta i els recursos existents- alternatives habitacionals, econòmiques i socials amb què ens trobem a cada escenari concret.

Per part d'aquests organismes esmentats, es facilita de forma diària a SAC-BCN , informació real de darreríssima hora referent no sols a les sortides habitacionals i les situacions personals, familiars, econòmiques, socials dels ocupants afectats per un llançament, sinó també respecte a les possibles mediacions o acords que intenten o aconsegueixen amb les propietats, lliuraments de claus, informació sobre famílies acollides a programes “reallotgem”, en taula d'emergència, o qualsevol altra circumstància de la qual

són coneixedors per la seva assistència social “a porta” i que permeten al SAC descobrir la situació més de prop i realitzar previsions amb la màxima antelació per organitzar de la forma més eficient la pràctica dels llançaments o nous assenyalaments inajornables amb data determinada per fer possible una sortida de la vivenda de forma organitzada, pactada i menys traumàtica, evitant aldarulls públics, necessitat d’ auxili de la força pública i molt menys tensional .

5- De la mateixa manera, des de finals del 2020 es va arribar per part del SAC BCN a una sèrie de compromisos de col·laboració amb el cos dels Mossos d’Esquadra:

5.1) amb l’habilitació d’un telèfon d’urgències des de la Unitat de Coordinació de la Ciutat de la Justícia, al qual CEL – BCN acudeix en qualsevol situació que requereixi tant un auxili per a la seva seguretat personal com per a l’activació de força pública necessària per executar el llançament.

5.2) Acords de cooperació entre SAC- comissaries de MMEE on tenen lloc els llançaments més conflictius: Ciutat Vella- Nou Barris, Ciutat Meridiana, Gràcia, Sants... comunicant-los cada dia les dades dels llançaments a practicar a cada zona, facilitant el seguiment dels mateixos per part dels efectius policials diaris i contribuir a reduir el temps d’espera dels mateixos en el cas de ser necessària la seva actuació.

5.3)- En la comunicació i coordinació en supòsits de llançaments “de risc” en supòsits que existeixen diligències penals obertes; supòsits de requisitòries pendents ; de llançaments civils coincidents amb llançaments penals; supòsits de risc d’existència d’ocupants amb armes o instruments perillosos o de caràcter agressiu; narco-pisos; pisos – prostíbul; existència de plantacions il·legals o de qualsevol altre tipus de llançament complex que pugui suposar un risc per a les persones o edificis limítrofs, com els casos en que existeixen properes escoles o escoles-bressol... proporcionant al Sac de Barcelona el feed-back o la informació necessària sobre el perfil de l’ocupació i dels mateixos ocupants, coordinant-nos SAC-COMISSARIES MMEE quant a horaris, recollida de les comissions o altres particularitats, com per exemple : coordinar llançaments simultanis o en el cas de que s’ hagi acordat judicialment coordinar llançaments en data oberta.

7-El SAC elabora desde juny de 2021,un quadre excel de NOVES DATES INAJORNABLES de llançaments PER ALS SUPÒSITS DE SUSPENSÍO EXTRAORDINÀRIA, per tal de fer el seguiment diari de cadascun dels llançaments en els quals no és possible lliurar la possessió el dia assenyalat pel JPI, citant-se per a una data posterior, inajornable, especificant-se en l'esmentat quadre totes les particularitats que s'hauran d'observar per a la seva pràctica posterior: per exemple: lliurar nou manament amb localització inequívoca de l'immoble; lliurar ofici a força pública; oficiar a Zoonosi; obrir incident de tercer ocupant i estar a la resolució sobre si té o no dret a la possessió; acords amb la propietat o compromisos amb Siphos o els Serveis socials... tot això seguint un control intern del Sac molt exhaustiu.

8- A conseqüència de l'anterior i amb la finalitat que es practiqui el llançament novament assenyalat pel SAC, aquest servei realitza les següents accions:

8.1-informar el més ràpid possible al JPI corresponent, de la nova data de llançament i d'aquelles actuacions que s'hagin de practicar o oficis que s'hagin de lliurar.

8.2- remetre email als Serveis Socials- Siphos informant les noves dates de llançament inajornable amb l'objectiu de que puguin treballar amb aquella família u ocupants i que aconseguixin una alternativa habitacional abans de les mateixes i de ser possible, l'entrega de claus a la propietat.

8.3- contactar amb els responsables de la comissaria de Mossos concreta (intendent, comissari, inspector, cap de torn...) , a fi de coordinar tot el necessari per facilitar el llançament acordat novament.

8.4- contactar i coordinar: ambulàncies, SEM(horca) mediació, metge forense, bombers, zoonosi, o a qualsevol altre organisme necessari per l'execució

8- Finalment destacar els Acords de la comissió de LAJ'S de primera instància i Lletrada AJ del Sac de Barcelona , creada per Acord de TS/ SC núm. 215/21-B de Secretaria de Govern, que estableixen la forma i el contingut dels manaments judicials que acorden llançaments a la ciutat de Barcelona, i que van ser aprovats en data 26 de gener de 2022 per la Secretària de Govern del TSJC (els analitzarem al punt 15) .

4. Pot millorar-se d'alguna manera? Convè establir altres mecanismes de comunicació entre el Jutjat i el Sac per preveure situacions que puguin haver-hi i donar instruccions prèvies o resoldre incidències que sorgeixin in situ?

Si bé s'han arribat a tots aquests acords expressats i s'han realitzat i continuen realitzant-se una sèrie de gestions pels Jutjats a Barcelona que han suposat un important avenç quant a la comunicació per tots els agents intervinents en els llançaments a Barcelona, encara no comptem amb una eina tecnològica comuna JPI – SAC, que permeti realitzar amb la celeritat i seguretat deguda les comunicacions que s'hagin de produir i les notificacions urgents d'aquelles resolucions imminents o situacions reals sobrevingudes.

1. Quines altres alternatives podríem considerar, a més de les ja establertes? Solució que es proposa:

1- Seguir establint de forma continuada i periòdica criteris i pautes d'actuació unificadors dins del CEL- SAC BCN que permetin resoldre algunes de les situacions inesperades que es produeixen.

2-Realitzar reunions periòdiques entre JPI – SAC a través de comissions d'estudi que determinin criteris a seguir en cada moment per les oficines judicials del partit judicial a fi de donar homogeneïtat al conjunt dels mateixos.

3- Marcar el criteri base de que de cap manera no es procedirà, a priori, a la suspensió automàtica d'un llançament pel Sac de Barcelona, simplement pel fet que no quedi clar el contingut del manament o el criteri del jutjat en qüestió quan es produeixi una situació inesperada, ni tampoc quan es detecti una errada u omisió salvable per una diligència complementària o de rectificació del LAJ al que correspongui aquell llançament. En aquests casos, s'hauran de realitzar tots els esforços per part dels equips Cel de Barcelona, per aclarir-ho i aconseguir el màxim de dades possibles per dur-lo a terme. Això sí, en supòsits en el que això s'hagi intentat i no sigui viable cap altra solució, es procedirà a la suspensió, però mai com a regla, sinó com a excepció.

L'última reunió practicada entre Comissió d'estudi de LAJS d'instància i Sac per la qual va donar lloc la unificació d'una sèrie d' acords i de criteris en els

llançaments (punt 15), ha demostrat que aquesta és d'una de les millors línies d'actuació: la coordinació i comunicació continuada entre Jutjats de primera instància i Sac , sobretot en supòsits com en el present en el que la legislació és reduïda o pràcticament nul·la i confusa.

4- En la situació actual i fins que no entri en funcionament la nova oficina judicial al SAC – JPI BCN o almenys es comparteixi sistema de tramitació conjunt e-jcat o el que es considerés adequat, però sempre sistema conjunt; es creu oportú i absolutament necessari per part del grup de treball promoure la creació i establiment d' algun programa informàtic o establiment d'unes simples "tablets" que permetessin el registre telemàtic de les diligències de llançament, a fi de, no només cuidar la imatge judicial i fer-les més intel·ligibles, sinó també per dotar-les d' un valor digital i d' autenticitat, i poder fer conèixer de forma gairebé immediata el resultat de la mateixa al JPI i altres agents intervinents (Serveis socials, procuradors, advocats...) a fi de poder seguir endavant en la tramitació judicial des d'aquell mateix moment, fer coneixedors als mateixos de si el llançament s' ha produït o no i en quines condicions o en quina nova data ha de celebrar-se i quins oficis o resolucions deuen adoptar-se i provocant així una agilització en la tramitació judicial, evitant tanmateix l' ús del paper i promovent l' ús de les tecnologies que tenim al nostre abast .

PUNT 7. COM ANTICIPAR L'OBTENCIÓ D'INFORMACIÓ PER ABORDAR LA PONDERACIÓ DE LES CIRCUMSTÀNCIES DE NECESSITAT I VULNERABILITAT

1. Tema plantejat

L'obtenció d'informació, que ens permeti conèixer la situació de necessitat i vulnerabilitat dels demandats, és essencial perquè el jutjat pugui donar una àgil resposta a les situacions plantejades abans de dur a terme un llançament; tanmateix el jutjat està sotmès a límits fixats per les normes de la LEC i a la protecció de drets fonamentals com el de protecció de dades.

2. Alternatives

Deponent dels supòsits, les alternatives que es poden plantejar són diferents.

7.1 En admetre a tràmit una demanda de desnonament per falta de pagament o per expiració de termini, Cal fer alguna petició a Serveis Socials? Quina informació se'ls ha de facilitar?

Ens hem de remetre a l'Art. 441.5 LEC, en el qual s'indica el contingut de la informació que és possible transmetre als serveis socials en les diverses fases del procediment i depenent de si es presenta o no el consentiment del demandat.

"...5. En els casos de l'article 250.1 LEC, s'informarà al demandant de la possibilitat que acudeixi als Serveis Socials, i en el seu cas, de la possibilitat d'autoritzar la cessió de les seves dades a aquests, a efectes que puguin apreciar la possible situació de vulnerabilitat. Als mateixos efectes, es comunicarà, d'ofici pel Jutjat, l'existència del procediment als serveis socials..."

Aquest precepte sembla distingir dos supòsits, el de la comunicació als serveis socials una vegada que s'ha autoritzat la cessió de les seves dades, que inclouran els de la persona que ha permès la cessió i d'altra banda una primera comunicació realitzada pel jutjat a Serveis Socials que no inclourà dades personals. Únicament es farà referència a l'existència del procediment i a la identificació de la finca objecte del procediment.

Aquesta primera comunicació, malgrat el que pogués semblar, s'ha mostrat a la pràctica molt útil, ja que permet als serveis socials tenir coneixement que un habitatge determinat és objecte d'un procediment de desnonament.

L'existència de l'art. 150.4 LEC, sembla reforçar la teoria de la necessitat que existeixi una doble comunicació i el seu diferent contingut, en aquest cas, referida a qualsevol tipus de procediment en el qual es fixi una data de llançament, ja que el trasllat als serveis socials s'ha de realitzar previ consentiment de l'interessat “4. Quan la notificació de la resolució contingui fixació de data per al llançament dels qui ocupen un habitatge, es donarà trasllat als serveis públics competents en matèria de política social per si procedís la seva actuació, sempre que s'hagués atorgat el consentiment pels interessats.”

Per la seva part, l'art. 549.4 LEC torna a incidir en el prèviament indicat “4. El termini d'espera legal a què es refereix l'article anterior no serà d'aplicació en l'execució de resolucions de condemna de desnonament per falta de pagament de rendes o quantitats degudes, o per expiració legal o contractual del termini, que es regirà pel previst en tals casos.

No obstant això, quan es tracti d'habitatge habitual, amb caràcter previ al llançament, s'haurà d'haver procedit en els termes de l'article 441.5 d'aquesta Llei.”

7.2 En cas d'altres procediments diferents del desnonament per falta de pagament i expiració legal o contractual (precarí 250.1.2º, possessori 250.1.4º, tutela de dret inscrit 250.1.7º, execució títol judicial...) quin tipus d'informació s'ha de subministrar als serveis socials?

Serien aplicables les normes a les quals hem fet referència, és a dir, previ a obtenir el consentiment de l'interessat, i una vegada que s'hagi fixat data per al llançament, la qual cosa en els procediments que no siguin per falta de pagament o per expiració legal o contractual, només succeirà una vegada que s'hagi despatxat execució, es pot posar en coneixement dels Serveis Socials l'existència del procediment.

Per al supòsit que s'arribi a obtenir el consentiment per a la cessió de dades, s'oficiaria amb totes les dades de l'interessat.

7.3 Pot el jutjat, d'ofici, requerir el consentiment de l'interessat per traslladar informació a Serveis Socials, tot i que encara no existeixi data de llançament i encara no hi hagi data de llançament acordada?

L'existència d'aquest requeriment no té un suport legal, encara que seria molt útil per al jutjat conèixer si el demandat presta el seu consentiment o es nega que les seves dades puguin ser cedides als serveis socials.

Més que requerir el consentiment per cedir les dades, que no seria possible en tractar-se la protecció de dades d'un dret personal, el que es pot fer és oferir als interessats tota la informació sobre les accions que es realitzaran en el supòsit que es presti consentiment i les conseqüències que no es deixi (no hi haurà una comunicació amb els Serveis Socials que inclogui les seves dades). Fora d'aquesta informació no seria possible realitzar l'esmentat requeriment, quedant a elecció de l'interessat.

7.4 És penalitzable d'alguna manera la negativa a cedir dades, quan s'aprecia que això s'ha fet com a manera de dilatar el procediment?

Sens perjudici de poder aplicar les normes que, amb caràcter general, exigeixen el respecte al principi de bona fe en les peticions que puguin formular les parts (Art. 247 LEC i art. 11 LOPJ), si la llei no estableix un termini per procedir a la cessió de dades, derivant-se conseqüències negatives en cas de no realitzar-se dins de l'esmentat termini i permet, per tant, que la cessió es realitzi en qualsevol moment, no és possible establir amb caràcter general una penalització.

PUNT 8. PROTECCIÓ DE DADES

1. Tema plantejat

Pressuposant que sí que és necessari el consentiment de l'afectat, és viable transmetre des del jutjat a l'administració competent en matèria d'habitatge una tipologia més *limitada* o *reduïda* de dades que, sense arribar a ser personals (i no requerir, per tant, consentiment de l'afectat), siguin suficients perquè aquesta administració pugui identificar un eventual expedient que estigui tramitant per a la concessió d'una alternativa habitacional o ajuda en matèria d'habitatge?

2. Alternatives

A) Partir d'una concepció *rígida* i *tancada* del dret a la protecció de dades i entendre que qualsevol dada que es refereixi al procediment concret que està tramitant el jutjat té el caràcter de dada personal i que, en conseqüència, la seva transmissió a un tercer (per exemple a l'administració pública competent en matèria d'habitatge) requereix el consentiment de l'afectat.

B) Partir d'una concepció *gradual* de la protecció de dades que flexibilitzi l'exigència de consentiment en funció de la *intensitat* o *sensibilitat* de les dades transmeses. I acceptar, davant de dades no estrictament personals (número del jutjat i del procediment, ciutat on s'ubica l'immoble, etc.) efectuar la comunicació sense necessitat de disposar del consentiment.

3. Solució que es proposa

Partir d'una concepció gradual de la protecció de dades, de fet ja recollida parcialment pel legislador a l'art. 441.5 LEC.

Raons

1) Com és lògic, cal partir del règim legal aplicable, i el mateix art. 441.5 LEC sembla consagrar, tot i que no de manera expressa, una concepció gradual de la protecció de dades: preveu que "en els casos del número 1º de l'art. 250.1, s'informarà el demandat de la possibilitat d'acudir a serveis socials i, si és el cas, d'autoritzar la cessió de les seves dades a aquests, perquè puguin

apreciar la possible situació de vulnerabilitat. Als mateixos efectes, es comunicarà, d'ofici pel jutjat, l'existència del procediment als serveis socials”.

Estableix el legislador, aparentment, un sistema de *doble comunicació*: la transmissió a l'administració de les dades personals completes, inclosa la identitat de l'afectat (cas en què es requereix el consentiment) i mera comunicació de l'existència del procediment (s'ha d'entendre, del jutjat i número de procediment i de la ubicació de l'immoble). En aquest segon cas, a practicar d'ofici, ja no seria necessari el consentiment de l'afectat. I no seria una mera facultat del jutjat, sinó que s'estableix com una actuació imperativa que cal fer en els procediments indicats.

Per tant, si el mateix legislador acull un sistema de doble comunicació, d'això se'n desprèn la seva viabilitat legal. De fet, la seva existència legal.

2) Una qüestió diferent és si la viabilitat d'aquesta mera comunicació d'ofici, sense disposar del consentiment, ha de quedar limitada a l'àmbit de l'art. 441.5 LEC o si es pot estendre a altres procediments en els quals s'hagi d'entregar un bé immoble constitutiu d'habitatge. Tenint en compte que es tracta d'una informació no estrictament personal, sembla viable i desitjable, els efectes de millorar la coordinació entre jutjat i administració, ampliar judicialment els supòsits de la mera comunicació de l'existència del procediment. En aquests casos, ja no seria, però, una obligació del jutjat (com que no existeix la previsió legal expressa que la imposa), sinó una mera facultat.

3) Cal precisar, però, què s'entén per dada no estrictament personal que sigui susceptible de ser merament comunicada sense necessitat de disposar del consentiment de l'afectat. En aquest sentit, seria clarament una dada personal la identitat de la part demandada contra qui se segueix el procediment judicial. Per contra, podria considerar-se que no són dades estrictament personals i que no generen una afectació de la intimitat *significativa*, com ja s'ha indicat, el jutjat i número d'expedient i l'immoble concret que ha de ser objecte de l'entrega forçosa. També, si s'escau, la identificació de la part executant quan es tracta d'una persona jurídica, la data del contracte d'arrendament o la data ja prevista per a l'entrega forçosa.

Es tracta de dades no estrictament personals que eventualment podrien ser suficients, si són remeses a l'administració competent en matèria d'habitatge (fins i tot sense disposar, encara, del consentiment de l'afectat), perquè aquesta pugui *creuar-les* amb les bases de dades que gestiona i pugui constatar, d'aquesta manera, si està ja tramitant alguna ajuda o alternativa habitacional en el cas concret. Això seria viable sense haver transmès la identitat de la part demandada i podria tenir l'efecte *anticipatori* positiu que l'administració competent obtindria ja coneixement, respecte d'un expedient que està tramitant, d'extrems sobre els quals potser no disposava d'informació concreta. Per exemple, del fet que existeix, ja, un procediment judicial i de la data prevista perquè es materialitzi l'entrega forçosa. Tot plegat, als efectes, per exemple, en cas que la data per l'entrega sigui propera, d'accelerar la tramitació de l'ajuda o alternativa habitacional en qüestió i permetre, eventualment, *compatibilitzar en el temps* el compliment de la resolució judicial i la prestació de l'ajuda en matèria d'habitatge.

4) Per últim, podria plantejar-se també acudir a algun mètode d'encriptació i d'interoperabilitat en el marc de la plataforma de comunicació telemàtica entre les diferents administracions involucrades per tal que la informació transmesa no fos materialment visualitzava i s'utilitzés, únicament, als efectes de detectar la correlació de les dades remeses pel jutjat i les gestionades per l'administració competent en matèria d'habitatge.

PUNT 9. CONSENTIMENT PER LA CESSIÓ DE LES DADES

1. Tema plantejat

En un procediment en què s'ha d'entregar un immoble constitutiu d'habitatge, es produeix sempre una cessió de dades personals que exigeixi el consentiment de l'afectat quan el jutjat es posa en contacte amb l'administració competent en matèria d'habitatge per saber si s'ha adjudicat o si s'està tramitant alguna alternativa habitacional o ajuda similar?

2. Alternatives

A) Concebre el dret a la protecció de les dades personals (i, en correlació, el dret a la intimitat que s'hi vincula) com un dret que només admet excepcions (casos en què, havent-hi transmissió de dades personals, no cal el consentiment de l'afectat) quan així ho prevegi expressament i de manera clara una norma.

B) Concebre obertament aquests dos drets (protecció de les dades personals i intimitat) com a drets *no absoluts* i entendre que poden admetre excepcions, tant *legals* com *jurisprudencials*, que permetin en certs casos la transmissió de dades personals sense disposar del consentiment de l'afectat.

3. Solució que es proposa

Admetre només les excepcions previstes legalment de manera expressa. Sempre serà necessari obtenir el consentiment, excepte en aquells casos en què la mateixa norma expressament no ho exigeixi. Si no s'aconsegueix, no podrà establir-se la comunicació entre el jutjat i l'administració competent en matèria d'habitatge.

Raons:

1) De moment, cap norma no preveu amb caràcter general una excepció. Les excepcions són legalment viables, però les ha d'establir una norma.

Un possible exemple de la viabilitat, en abstracte, d'introduir excepcions és l'art. 441.5 LEC, que preveu que "en els casos del número 1º de l'art. 250.1, s'informarà el demandat de la possibilitat d'acudir a serveis socials i, si és el

cas, d'autoritzar la cessió de les seves dades a aquests, perquè puguin apreciar la possible situació de vulnerabilitat. Als mateixos efectes, **es comunicarà, d'ofici pel jutjat, l'existència del procediment als serveis socials**".

Això no obstant, caldria diferenciar entre la cessió de les dades estrictament personals (amb la identitat de la persona afectada) i la mera comunicació de l'existència del procediment (amb identificació del número de procediment, el jutjat que el tramita i l'immoble afectat, però sense referència a la identitat dels afectats). En aquest segon cas, no és necessari disposar del consentiment, però les dades cedides no serien estrictament personals.

En aquesta mateixa línia, l'avantprojecte de Llei estatal per al dret a l'habitatge preveu, de moment, la modificació dels arts. 150.4, 441.5 i 549.4 LEC, en el sentit que el trasllat o comunicació de l'existència del procediment a l'Administració competent en matèria d'habitatge serà immediata i d'ofici. És a dir, sense necessitat de disposar del consentiment de l'afectat. I als efectes tant de verificar l'existència d'una situació de vulnerabilitat com, en cas positiu, de presentar al jutjat una proposta d'alternativa habitacional o de mesures d'atenció immediata. Cal entendre, però, que en aquesta comunicació no s'hi ha d'incloure la identitat de l'afectat si no es disposa del seu consentiment.

2) Un possible argument a favor de l'alternativa B (admetre excepcions tant legals com jurisprudencials a la necessitat de disposar del consentiment de l'afectat) podria ser que, arran de la regulació continguda als arts. 11 i 21 de la LO 15/1999, de 5 de desembre, de protecció de dades personals (derogada per l'actual LO 3/2018, de 5 de desembre, de Protecció de dades personals i garantia dels drets digitals), es va desenvolupar el *principi* segons el qual ja no seria necessari el consentiment quan es produeixi una comunicació de dades entre administracions públiques si la *finalitat* és l'exercici de les mateixes competències o de competències que, essent diferents, versin sobre la *mateixa matèria*.

La normativa indicada ja no està en vigor, però d'ella se'n va derivar una doctrina jurisprudencial que reconeixia aquest *principi*. I, atès que la nova normativa no conté cap previsió sobre aquests supòsits de transmissió entre

administracions de dades referides a la *mateixa matèria*, es podria generar el dubte de la *subsistència* d'aquest *principi*.

En aquesta hipòtesi, semblaria evident que ens trobem davant de dues administracions públiques diferents (administració de justícia i administració pública competent en matèria d'habitatge) i de dues competències també diferents (funció jurisdiccional i concessió d'ajudes públiques) però referides a la *mateixa matèria* (dret a l'habitatge).

3) Això no obstant, sembla raonable descartar aquesta alternativa B tenint en compte els supòsits en què LEC preveu de manera expressa la necessitat de comptar amb el consentiment del demandat. En concret, els següents:

a) Art. 150.4 LEC (Notificació de resolucions i diligències d'ordenació): “quan la notificació de la resolució contingui la fixació d'una data per al llançament dels qui ocupen un habitatge, se n'ha de donar trasllat als serveis públics competents en matèria de política social per al cas que sigui procedent la seva actuació, sempre que els interessats hagin atorgat el *consentiment* per fer-ho”.

b) Art. 441.5 LEC (introduït pel RD-L 7/2019, d'1 de març): “En els casos del número 1r de l'article 250.1, s'informarà el demandant de la possibilitat que acudeixi als serveis socials i, si s'escau, de la possibilitat d'*autoritzar la cessió* de les seves dades a aquests, a l'efecte que puguin apreciar la possible situació de vulnerabilitat. Als mateixos efectes, es comunicarà, d'ofici pel Jutjat¹, l'existència del procediment als serveis socials. (...) la cèdula d'emplaçament al demandat haurà de contenir dades d'identificació dels serveis socials als quals pot acudir el ciutadà”.

c) Art. 441.1bis LEC (casos especials en la tramitació inicial del judici verbal), “quan es tracti d'una demanda de recuperació de la possessió d'un habitatge o part d'aquest a què es refereix el paràgraf segon del numeral 4t de l'apartat 1 de l'article 250, la notificació s'ha de fer a qui es trobi habitant-lo. Es pot fer

¹ Plantejo el següent dubte. Preveu aquest article: “es comunicarà, d'ofici pel Jutjat, l'existència del procediment als serveis socials”. No es desprèn, de la literalitat del precepte, que el jutjat ha de comunicar-ho d'ofici, sense necessitat de tenir el consentiment? O hem d'entendre que aquesta previsió pressuposa que ja s'ha donat el consentiment de què parla abans? No em sembla tan clar.

a més als ocupants ignorats de l'habitatge. (...) Si ha estat possible la identificació del receptor o els altres ocupants, se n'ha de donar trasllat als serveis públics competents en matèria de política social per al cas que sigui procedent la seva actuació, sempre que els interessats hagin atorgat el *consentiment* per fer-ho. (...) En tot cas, en la mateixa resolució en què es disposi el lliurament de la possessió de l'habitatge al demandant i el desallotjament dels ocupants, s'ha d'ordenar comunicar aquesta circumstància, sempre que els interessats hagin atorgat el *consentiment* per fer-ho, als serveis públics competents en matèria de política social, perquè, en el termini de set dies, puguin adoptar les mesures de protecció que si s'escauen procedents”.

PUNT 11. RELLEVÀNCIA PROBATÒRIA DELS INFORMES DE VULNERABILITAT

1. Tema plantejat

Fins a quin punt el jutjat està vinculat pel contingut i conclusions contingudes als informes de serveis socials sobre la situació de vulnerabilitat?

2. Alternatives

1.-) Els informes de vulnerabilitat constitueixen un material més dins del conjunt de les actuacions, fins i tot encara que siguin obtinguts d'ofici pel jutge o tribunal de conformitat amb un mandat legal, i per tant han d'estar sotmesos al principi de lliure valoració de la prova per l'òrgan judicial. Tan sols vincularan l'òrgan judicial en els casos en què es prevegi així expressament.

2.-) Els informes de vulnerabilitat emesos pels organismes competents en matèria d'habitatge constitueixen un instrument de prova de caràcter públic, que en ocasions han de ser obtinguts necessàriament pels òrgans judicials, per la qual cosa el seu contingut ha de ser prova taxada i vinculant per a jutges i tribunals.

3.-) Com a opció intermèdia, els informes de vulnerabilitat vincularan el jutge i preconfiguraran el contingut de la resolució judicial només quan així s'hagi previst expressament pel legislador. En la resta dels casos, estaran sotmesos al principi de lliure valoració de la prova. No obstant això, se'ls podrà reconèixer un caràcter privilegiat a l'hora de valorar la prova, atenent l'objectivitat i neutralitat que es pot presumir als organismes públics que emeten els informes, i el caràcter especialitzat del personal encarregat de la seva elaboració.

3. Solució que és proposa

Es proposa la solució intermèdia o eclèctica assenyalada com 3), de manera que:

1.-) Es pot atorgar a l'informe de vulnerabilitat el caràcter de prova taxada quan així s'hagi previst expressament pel legislador, de manera que el jutge ha de

veure's, en tals casos, vinculat pel seu contingut (p. ex. – suspensió del judici verbal de l'art. 250.1.1º LEC, per un termini d'un o tres mesos, conforme a l'art. 441.5 LEC).

2.-) En la resta de casos, el jutge valorarà el contingut de l'informe de vulnerabilitat de manera conjunta amb la resta de la prova que consti en les actuacions, dictant les resolucions que procedeixin en cada moment, així que al principi de lliure valoració de la prova, fins i tot quan hagi estat el mateix òrgan judicial el que, conforme a una norma expressa, hagi obtingut la remissió de tal informe.

3.-) No obstant això, en aquest exercici de lliure valoració de la prova, i atenent les circumstàncies concretes que es presentin, el jutge podrà atorgar un caràcter privilegiat al que resulti del contingut d'aquests informes.

Raons:

Els informes de vulnerabilitat emesos pels Serveis Socials només poden preconstituir l'activitat jurisdiccional del jutge, determinant el contingut de les resolucions judicials, quan existeixi una norma legal que així ho hagi previst expressament. Un exemple clar d'això és l'art. 441.5 LEC, segons el qual, la mera recepció per l'òrgan judicial d'un informe de vulnerabilitat emès pels serveis socials competents ha de donar lloc, en els casos de judicis verbals de l'art. 250.1.1º LEC, a la suspensió del procediment per 1 o 3 mesos, de manera immediata i automàtica, sense que tal suspensió estigui condicionada a cap tràmit previ de contradicció per les parts, o a la valoració que de l'informe es pugui fer pel jutge.

Fora d'aquests casos excepcionals, el jutge haurà de valorar lliurement el contingut dels informes emesos pels serveis socials, de manera conjunta a la resta de proves que hi hagi en les actuacions. El mer fet que l'informe de vulnerabilitat pugui sol·licitar-se d'ofici, o que en alguns tràmits processals el jutjat estigui obligat a obtenir-lo, no és prou motiu perquè el jutge hagi de veure's vinculat pel seu contingut.

Així, per exemple, en el tràmit incidental de la moratòria regulada en el Reial Decret-Llei 11/2020, el fet que el jutge hagi d'obtenir dels serveis socials

l'emissió de tals informes no ha de suposar necessàriament que la resolució que posi fi a l'esmentat incident vingui predeterminada pel contingut dels mateixos. Pensi's que l'incident es tramita prèvia petició de la part interessada, sobre la qual recau la càrrega d'aportar els documents acreditatius de la seva situació de vulnerabilitat social i econòmica. De fet, la part sol·licitadora estarà en una posició de més facilitat d'accés als mitjans de prova acreditatius de la situació de vulnerabilitat que els treballadors socials dependents dels organismes públics competents per a l'emissió dels informes. En conseqüència, no es pot predicar necessàriament un automatisme entre el contingut dels informes de vulnerabilitat i el de l'interlocutòria que resolgui l'incident previst en el Reial Decret-Llei 11/2020.

És cert, no obstant això, que el fet que el legislador hagi previst la necessitat d'obtenir aquests informes com pressupost necessari per a determinats tràmits processals, unit a l'objectivitat i neutralitat que es desprèn de qualsevol informe emès per un organisme públic sobre matèries de la seva competència, i a l'especialització que pot presumir-se en els tècnics o funcionaris signants del mateix, poden fer que el jutge atorgui un pes més gran o rellevància probatòria al seu contingut, davant altres proves que hi hagi en les actuacions. En aquest sentit, hi ha prou raons per atorgar un caràcter de prova quasi privilegiada a aquests informes. No obstant això, qualsevol resolució judicial dictada a l'efecte dependrà de la necessària anàlisi i estudi de la prova que obri en interlocutòries.

De tota manera, la major o menor rellevància que el jutge atorgui a aquests informes dependrà de diversos factors. D'una banda, la proliferació d'aquest tipus d'informes, i la seva redacció conforme a formularis preestablerts, estan provocant a la pràctica un automatisme en la seva elaboració, sense un estudi detallat i exhaustiu de la unitat familiar sobre la qual versa l'informe. Això anirà, lògicament, en detriment de la seva rellevància probatòria. A més, no es pot presumir que els treballadors socials tinguin prou mitjans per investigar degudament la situació econòmica i social de les persones, sent habitual a la pràctica que les dades sobre ingressos i mitjans de vida d'una unitat familiar aparegui reflectida als informes en funció de les meres manifestacions verbals dels interessats, sense una acreditació documental contrastada. Per això, s'ha

de posar èmfasi en la documentació aportada per la part interessada com a prova més rellevant a l'hora de provar la situació de vulnerabilitat econòmica.

Al contrari, els informes de vulnerabilitat, que són elaborats per treballadors socials que exerceixen la seva actuació “a peu de carrer”, sí que poden aportar una informació molt valuosa sobre circumstàncies tals com nombre de persones que de manera efectiva viuen a l'immoble, col·laboració amb els organismes públics, existència d'alternatives habitacionals, etc. Referent a aquests factors, que també poden determinar el sentit dels pronunciaments judicials, el contingut dels informes de vulnerabilitat emesos pels Serveis Socials, quan no són escarits ni estereotipats, sí que poden suposar una font de prova de gran importància per al jutge a l'hora de dictar una resolució ajustada al cas concret.

PUNT 12. SITUACIONS D'INSUFICIÈNCIA DOCUMENTAL

1. Tema plantejat

La presentació només de part dels documents exigits legalment per obtenir la suspensió del llançament, quan aquest és molt proper i no hi ha marge d'esmena, justifica la suspensió “provisional” del llançament o, per contra, la seva execució immediata? Més enllà del caràcter casuístic d'aquesta qüestió, quines vies és podin articular per evitar aquestes situacions tan freqüents?

(aquesta qüestió ha estat abordada, pel que fa al real decret-llei 11/2020, en la fitxa 1.10)

2. Alternatives

1.-) La falta de qualsevol documentació és sempre esmenable, conforme al criteri general de l'art. 231 LEC i com a manera de garantir el dret a la tutela judicial efectiva de l'art. 24 la CE. Per tant, en cas que s'aprecii que una documentació que s'ha presentat és incompleta, el LAJ del jutjat ha d'atorgar un termini de 10 dies per reparar-la. I, si en aquell període de temps està prevista la pràctica d'una diligència de llançament, la mateixa haurà de suspendre's.

2.-) S'ha de partir del criteri que els supòsits legals de suspensió de procediments i d'execucions són sempre excepcionals. Per tant, l'aplicació de les normes que els regulen ha de ser sempre restrictiva. Mentre la documentació aportada a les actuacions per la persona ocupant no sigui completa, el procediment no se suspendrà, i la diligència de llançament que estigui assenyalada haurà de practicar-se.

3.-) Hi ha una interpretació intermèdia. El LAJ atorgarà sempre la possibilitat de reparar la falta de documentació aportada, i el jutge acordarà la suspensió d'una diligència de llançament de manera cautelar o “a prevenció”, amb la finalitat que no es posin en risc situacions de vulnerabilitat, quan de la documentació aportada fins aquell moment ja s'apreciïn si més no indicis sòlids

de què tal situació de vulnerabilitat es presenta realment, i de què la petició que es formula per l'ocupant presenta indicis de prosperabilitat.

3. Solució que és proposa

Es proposa la solució intermèdia o eclèctica assenyalada com 3), en l'apartat anterior, pels següents motius:

1.-) La falta d'aportació dels documents necessaris per formular qualsevol sol·licitud ha de ser sempre esmenable, sempre que es tracti d'un tràmit previst legalment en el qual consti una documentació reglada que hagi de ser aportada. Davant de la falta d'un document legalment exigible per a qualsevol pretensió judicial, el criteri general ha de ser el que el jutjat atorgui un termini de 10 dies perquè la part sol·licitadora completi la documentació aportada.

Si el que presenta la part demandada/executada és un escrit genèric, instant la suspensió d'un procediment, sense que es basi en cap tràmit o incident específic, en principi caldria valorar la documentació aportada, sense que hi hagi res a reparar.

2.-) Aquest tràmit de esmenabilitat, si s'atorga, no ha de suposar necessàriament la suspensió automàtica del procediment judicial, ni la de qualsevol tràmit processal que estigui assenyalat, inclòs una diligència de llançament.

3.-) Si juntament amb la petició de suspensió no s'aporta cap document, o la documentació aportada és sens dubte insuficient, fins al punt de poder concloure que la petició s'ha formulat amb un ànim merament dilatori, el jutjat acordarà continuar el procediment, incloent la diligència de llançament que s'hagi assenyalat.

4.-) Al contrari, quan procedeixi aquest tràmit de esmenabilitat, si de la informació que consta en les actuacions s'aprecien indicis que pot existir una situació de vulnerabilitat, fins al punt d'apreciar que la continuació del procediment principal podria causar indefensió i/o posar en risc la persona demandada/executada i a la seva unitat familiar, el jutjat podrà acordar, "a prevenció", la suspensió d'una diligència de llançament concreta que estigui assenyalada per a dates pròximes, a fi de poder tramitar i resoldre degudament

la pretensió suscitada. Aquesta valoració indiciària dels documents aportats ha de fer-se pel jutge.

5.-) Per a la realització d'aquesta anàlisi sobre l'existència d'un *fumus* relatiu a la situació de vulnerabilitat, o sobre els indicis existents de prosperabilitat de la petició de suspensió, el jutge haurà de tenir en compte la data en què les parts van ser notificades de l'assenyalament del llançament i el temps de què han disposat per formalitzar la sol·licitud de suspensió que s'està formulant.

Raons:

Aquesta solució intermèdia pretén atorgar la tutela deguda a favor de les persones en situació de vulnerabilitat, de manera que la mera omisió d'algun document no suposi a la pràctica posar en perill persones en risc d'exclusió, que de bona fe pretenen instar la moratòria. Tot això d'acord amb el principi general de esmenabilitat de defectes processals (art. 231 LEC) i al dret fonamental a la tutela judicial efectiva (art. 24 CE).

No obstant això, aquesta possibilitat de reparar l'omissió de presentació d'algun document no pot servir a la pràctica per emparar actuacions fraudulentas, o d'abús de dret, o de mala fe, consistents en la presentació de sol·licituds de moratòria amb un afany clarament dilatori, sense més finalitat que la d'obtenir la suspensió d'una diligència de llançament ja assenyalada. Per tant, si la sol·licitud de suspensió no ve acompanyada de cap document, o els documents que s'han aportat no donen prou indicis sobre una situació de vulnerabilitat a la que hagi de donar-se empara, l'atorgament d'un termini per reparar la falta de documentació no haurà de comportar la suspensió d'una diligència de llançament prèviament assenyalada. I al contrari si de l'actuat fins aquell moment es desprenen indicis de prosperabilitat de la petició de suspensió que s'ha formulat, resulta aconsellable acordar la suspensió d'una diligència de llançament que, d'acordar-se, podria suposar un perjudici irreparable per a una unitat familiar vulnerable. Lògicament, aquesta valoració sobre el contingut de la prova que consta en interlocutòries ha de fer-se pel jutge, i no pel LAJ.

El problema, lògicament, raurà en la necessitat de valorar cada cas concret. En qualsevol cas, per a l'aplicació d'aquest criteri, i per a la valoració de si existeixen indicis sòlids que es presenta una situació de vulnerabilitat o, al

contrari, de mala fe per part de la part sol·licitadora, el jutge haurà de tenir necessàriament en compte la data en què les parts van ser notificades de l'assenyalament del llançament i el temps de què han disposat per formalitzar la sol·licitud que sigui aplicada la moratòria.

PUNT 14. FORMA OBERTA O TANCADA DELS DESNONAMENTS

1. Tema plantejat

Són viables, jurídicament, els desnonaments oberts? És a dir, aquells que s'acorda que es realitzin en un moment no determinat i desconegut pel demandat dins del marge de dues setmanes?

2. Alternatives

A) Partir de la inexistència d'una previsió legal que habiliti els desnonaments oberts i entendre que sempre han de ser, per la seva mateixa naturalesa i per la manera com són regulats per la LEC, *tancats*, referits a un dia i hora determinats.

B) Entendre que, atès que no existeix cap prohibició legal per materialitzar un desnonament en forma *oberta*, el jutjat sempre hi pot acudir quan ho consideri oportú, i sense necessitat de major argumentació, quan sigui convenient per donar compliment a la resolució judicial.

C) Alternativa *híbrida*: no descartar de manera absoluta la viabilitat dels desnonaments oberts (en la mesura que no hi ha una prohibició legal expressa) però entendre que ha de tractar-se d'una mesura *excepcional* que podrà adoptar-se només en casos especialment justificats i motivats en els quals s'hagi constatat, en intents anteriors negatius, la impossibilitat o elevada dificultat de materialitzar l'entrega forçosa de l'habitatge.

3. Solució que es proposa

Partir de la previsió legal de la necessitat de concretar el dia del desnonament i descartar, en principi, la forma oberta. Limitar l'eventual ús de la forma *oberta*, en els jutjats que la considerin viable, a supòsits especialment problemàtics que la puguin requerir. En aquest cas, caldrà una resolució judicial específicament motivada.

Raons

1) Cal partir, en matèria de desnonaments oberts, de la inexistència tant d'una previsió legal que els habiliti com d'una prohibició legal que els exclogui.

2) La junta de jutges dels jutjats de primera instància de Barcelona de 8 de gener de 2019 va acordar que *“tot llançament comportarà l'assenyalament d'una data concreta per a dur-lo a terme. No obstant això, en aquells casos en què s'hagi produït una suspensió d'un llançament per circumstàncies alienes al procediment, l'òrgan judicial podrà, de manera motivada, acordar que el llançament es dugui a terme de manera “oberta”, sense coneixement previ de la data exacta de llançament per la part demandada/executada”*.

Aquesta resolució no és, lògicament, una norma, sinó un acord de junta de jutges que podrà ser seguit o no per cada òrgan judicial, segons els criteris que consideri oportú aplicar. En qualsevol cas, de l'acord es desprèn que, entre les tres alternatives apuntades, una majoria de jutjats sembla més partidari de *l'híbrida* (la tercera).

3) El primer que cal fer és, lògicament, analitzar com regula exactament la LEC les diligències de desnonaments. Ho fa en diferents apartats i una interpretació general i sistemàtica permet concloure, en principi, que pressuposa que l'assenyalament per la diligència de desnonament ha de ser *concreta* o *tancada*, referida a un dia i hora determinats:

Art. 21.3 LEC (aplanament): “Si l'aplanament resulta del compromís amb efectes de transacció previst a l'apartat 3 de l'article 437 per als judicis de desnonament per manca de pagament de rendes o quantitats degudes, o per expiració legal o contractual del termini, la resolució que homologui la transacció ha de declarar que, si no es compleix el termini del desallotjament que estableix la transacció, aquesta queda sense efecte, i que **s'ha de portar a terme el llançament sense cap tràmit i sense cap notificació al condemnat, el dia i l'hora fixats** en la citació si aquesta és de data posterior, o el dia i l'hora que assenyali la resolució esmentada”.

Art. 437.3 LEC (contingut de la demanda): “Igualment, es pot interessar en la demanda que es consideri sol·licitada l’execució del **llançament en la data i hora** que fixi el jutjat als efectes assenyalats a l’apartat 3 de l’article 549”.

Art. 440.3 tercer paràgraf LEC (requeriment al demandat): “A més, el requeriment ha d’**expressar el dia i l’hora** que s’hagin assenyalat perquè tinguin lloc l’eventual vista en cas d’oposició del demandant, per a la qual ha de servir de citació, i la pràctica del llançament encas que no hi hagi oposició”.

Art. 440.4 LEC (oposició del demandat) : “Igualment, en la resolució que es dicti tenint per oposat el demandat **s’han de fixar el dia i l’hora** perquè tingui lloc, si s’escau, el llançament, que s’ha de produir abans de trenta dies des de la data assenyalada per a la vista, i s’ha d’advertir al demandat que, si la sentència és condemnatòria i no es recorre, el llançament es duu a terme en la **data fixada**, sense necessitat d’una notificació posterior”.

Art. 447.1 segon paràgraf LEC (sentències d’aplanament o amb incompareixença): “en les sentències de condemna per aplanament a què es refereixen els apartats 3 dels articles 437 i 440, en previsió del fet que l’arrendatari no verifiqui el desallotjament voluntari en el termini assenyalat, s’ha de fixar amb caràcter subsidiari **dia i hora en què ha de tenir lloc, si s’escau, el llançament** directe del demandat, que s’ha de portar a terme sense necessitat d’ulteriors tràmits en un termini no superior a 15 dies des de la finalització de l’esmentat període voluntari. De la mateixa manera, en les sentències de condemna per incompareixença del demandat, s’ha de procedir al llançament en la **data fixada** sense més tràmit”.

Art. 549.3 LEC (demanda executiva): “En la sentència condemnatòria de desnonament per manca de pagament de les rendes o quantitats degudes, o per expiració legal o contractual del termini, o en els decrets que posin fi a aquest desnonament si no hi ha oposició al requeriment, la sol·licitud de la seva execució en la demanda de desnonament és suficient per a l’execució directa de les resolucions esmentades, sense necessitat de cap altre tràmit per procedir al llançament **el dia i hora assenyalats** en la mateixa sentència o en la **data que s’hagués fixat** en ordenar la realització del requeriment al demandat”.

Art. 703.4 LEC (entrega abans del desnonament): “Si amb anterioritat a la **data fixada per al llançament**, en cas que el títol consisteixi en una sentència dictada en un judici de desnonament de finca urbana, es lliura la possessió efectiva al demandant, si ho acredita l'arrendador davant el secretari judicial encarregat de l'execució, s'ha de dictar decret que declari executada la sentència i cancel·lar la diligència, llevat que el demandant en sol·liciti el manteniment perquè s'aixequi acta de l'estat en què es trobi la finca”.

Art. 704.1 LEC (pròrroques en cas d'habitatge): “1. Quan l'immoble la possessió del qual s'hagi de lliurar sigui l'habitatge habitual de l'executat o dels qui en depenen, el secretari judicial els ha de donar un termini d'un mes per desallotjar-lo. Si hi ha un motiu fonamentat, es pot prorrogar aquest termini un mes més. Transcorreguts els terminis assenyalats, s'ha de procedir de manera immediata al llançament, i se n'ha de fixar la **data** en la resolució inicial o en la que acordi la pròrroga”.

4) Es constata que de les 11 ocasions en què la LEC es refereix expressament a la diligència de desnonament, en 6 exigeix que es concreti tant la data com l'hora i en 5 que es concreti la data. A més, d'aquestes 5 que només fan referència a la data (no a l'hora), 3 s'ubiquen en apartats en els quals hi ha ja una referència la concreció de l'hora. Per tant, només en dues ocasions s'introdueix una referència solitària a la data, sense concreció de l'hora (arts. 703.4 i 704.1. LEC). I es tracta de dos preceptes ubicats en seu d'execució. Per tant, cal pressuposar que en el marc del declaratiu ja s'hauran dictat resolucions que concreten l'hora. Fins i tot amb independència d'això, en aquests dos casos la referència a la data es fa en *singular* i podem pressuposar que el legislador està pensant en un desnonament previst per *un únic dia*. No amb data *oberta*.

5) En definitiva, la conclusió que podem obtenir de l'anàlisi d'aquests preceptes és que la LEC no només no preveu la figura dels desnonaments oberts, sinó que sembla pressuposar, de manera força clara, que la seva materialització o assenyalament s'ha de preveure per un dia *concret*. També, en principi, per una *hora concreta*, si bé en aquest cas s'han detectat supòsits en què la LEC no ho precisa de manera expressa. A més, cal tenir present que, a la pràctica,

es poden produir endarreriments que facin que el desnonament es materialitzi més tard del previst. De fet, precisament per aquesta realitat i per altres raons logístiques, és freqüent que els jutjats assenyalin el desnonament perquè es produeixi un dia concret dins d'una determinada franja horària (per exemple, de 9 a 15:30 hores), precisament aquella en la qual la comissió judicial està habilitada per actuar. Així, la noció de desnonament tancat que es desprèn de la LEC i de les pràctiques judicials seria aquella en la qual es fixa un dia concret i, com a mínim, una franja horària delimitada en la qual pot actuar amb normalitat la comissió judicial sense necessitat d'habilitar hores.

6) Partint d'aquesta realitat normativa i pràctica, sembla evident la inviabilitat de l'opció B. És a dir, de l'ús generalitzat i normalitzat dels desnonaments oberts. Les opcions *raonables* serien o descartar en tot cas la seva utilització o, com a mínim, limitar-la a supòsits molt excepcionals en els quals ja s'hagin realitzat diversos intents de desnonament amb data tancada que hagin resultat negatius per circumstàncies especials, com ara una conducta especialment obstructiva de la part demandada o de tercers, que posi de manifest una voluntat continuada d'impedir que el desnonament es porti a terme i que impliqui que, en cas d'assenyalar-se un nou desnonament amb data tancada, calgui acudir a mitjans policials desproporcionats. Al mateix temps, però, encara és dubtós si el mer fet de preveure's una mobilització social és un motiu suficient per acudir als desnonaments oberts. La decisió final haurà de ser casuística.

7) En qualsevol cas, caldria que la resolució que l'acordi estigui motivada i sigui dictada, preferentment, pel jutge o jutgessa. Hauria d'abordar una ponderació dels respectius interessos afectats i dels drets o principis que es poden veure afectats o vulnerats. Per exemple, els següents:

a) Pot implicar la previsió d'un desnonament obert la vulneració del dret a la *tutela judicial efectiva* de la part demandada?

La resposta pot ser diferent en funció de quina naturalesa jurídica i processal se li atorgui a l'acte del desnonament, ja que d'això dependrà que sigui necessari respectar unes garanties processals o unes altres. Si s'entén que és equiparable a una compareixença o, en general, a un acte en el qual les parts poden efectuar al·legacions en defensa de les seves posicions, llavors

s'hauria d'entendre que les parts han de poder saber en quina data es durà a terme aquest acte, precisament per poder comparèixer (ser-hi presents) i efectuar, si és el cas, les al·legacions que considerin oportunes. Per contra, si s'entén que es tracta merament d'una actuació executiva forçosa una vegada s'ha constatat el no compliment voluntari, llavors no sembla que es pugui infringir, en concret, el dret de defensa.

b) Pot implicar la previsió d'un desnonament obert la vulneració del principi de *seguretat jurídica*?

Partint de la base que la LEC sembla pressuposar que els desnonaments seran *tancats*, el fet d'acordar-lo perquè sigui materialitzat en qualsevol moment dins d'un marge de 15 dies, sense que les parts puguin saber exactament quan es produirà, podria generar, segons els casos i fins i tot encara que no es produeixi una estricta vulneració de la tutela judicial efectiva, una situació d'indefensió, que caldrà ponderar.

c) Pot implicar la previsió d'un desnonament obert la vulneració de la *dignitat* de la part demandada?

La pèrdua forçosa de l'habitatge és l'afectació més intensa que pot produir-se en el marc del dret a l'habitatge, com recull la STJUE de 10 de setembre de 2014 (assumpte C-34/13, Monika Kušionová²). I el dret a l'habitatge presenta vincles clars i innegables amb altres drets o principis fonamentals com la intimitat, el desenvolupament de la mateixa personalitat o la dignitat. Ens podem preguntar, per tant, si el fet de no saber l'afectat exactament quan es produirà aquesta desposseïció forçosa pot afectar, també, la seva dignitat (art. 10 CE), especialment quan no es tingui constància al procediment judicial d'una actitud del demandat específicament obstructiva de l'actuació

² "63. (...) La pèrdua de l'habitatge familiar no sols pot lesionar greument el dret dels consumidors (sentència Aziz, EU:C:2013:164, apartat 61), sinó que també posa la família del consumidor en una situació particularment delicada (vegeu en aquest sentit la interlocutòria del President del Tribunal de Justícia Sánchez Morcillo i Abril García, EU:C:2014:1388, apartat 11).

64. En aquest sentit, el Tribunal Europeu de Drets Humans ha estimat que la pèrdua d'un habitatge és una de les més greus lesions del dret al respecte del domicili i que tota persona que corri el risc de ser-ne víctima en principi ha de poder obtenir l'examen de la proporcionalitat d'aquesta mesura (vegin-se les sentències del TEDH, McCann c. el Regne Unit, demanda núm. 19009/04, apartat 50, i Rousk c. Suècia, demanda núm. 27183/04, apartat 137).

65. En el Dret de la Unió, el dret a l'habitatge és un dret fonamental garantit per l'article 7 de la Carta".

judicial. Aquesta eventual afectació a la intimitat també hauria de ser ponderada en una resolució que abordi la viabilitat d'un desnonament obert.

8) En resum, si bé es disposa d'arguments per excloure en tot cas els desnonaments oberts, el fet de no estar expressament prohibits habilita que els jutjats hi puguin acudir en certes circumstàncies especials. En aquests casos caldrà, però, afrontar possibles problemes de legalitat, dret de defensa, seguretat jurídica i dignitat.

PUNT 15. PROBLEMÀTIQUES ESPECÍFIQUES AMB LA COMISSIÓ DE LLANÇAMENTS

1. Tema plantejat:

1.1. Intervenció de personal no judicial, presència de tercers.

1.2. Suposats específics de suspensió acordats pel SAC respecte a llançaments ja ordenats pel Jutjat que coneix de l'execució.

Seria possible protocol·litzar les situacions que donen lloc a les suspensions dels llançaments perquè fossin conegudes a priori pels jutjats, o, per la seva pròpia naturalesa, han de valorar-se cas per cas pel SAC?

1.3. Què s'ha d'entendre per tercer ocupant? Es pot protocol·litzar que el SAC davant de l'existència d'un tercer ocupant, en qualsevol llançament, procedeixi a la seva identificació i el requereixi perquè en el termini de 10 dies aporti davant del jutjat corresponent els títols en què fonamenta la seva possessió?

1.3. Anàlisi col·laboració policial -auxili mossos- contingut ofici- problemes pràctics en la seva actuació. (S'ANALITZEN EN CONCRET EN EL PUNT 1.1-2)

1.4. Anàlisi de l'actuació de Serveis socials- contingut ofici – problemes pràctics en la seva actuació. (S'ANALITZEN EN CONCRET EN EL PUNT 1.1-1)

1.1. Intervenció de personal no judicial, presència de tercers

Indubtable és la presència en un llançament de la Comissió judicial, anomenada a la ciutat de Barcelona CEL BCN des de 15 de setembre 2021, i també la del Procurador representant de l'actora (o la seva personació personal o per lletrat o persona legalment habilitada). Ara bé, existeixen una sèrie de dubtes sobre si es permet en la intervenció del llançament la presència d'altres agents com els relatius a l'Administració pública de l'àmbit de Serveis socials i oficina d'habitatge de l'Ajuntament i altres representants públics.

Així mateix, analitzarem quin és i quin ha de ser el contingut actual de l'actuació per part de la resta d'intervinents com:

- els tercers ocupants (el tractarem en el punt 1.3),
- els organismes de l'àmbit de política social: Serveis socials, CUEBS, SIPHO-s'ha de permetre la intervenció en l'acte del llançament de tots ells?;
- els cossos de la força pública, cossos de mediació policial, ARRO, BRIMO- com es coordina l'execució amb els mateixos?;
- Quan i com es coordina l'actuació de bombers; ambulàncies-SEM-HORCAS;
- És possible la intervenció del Comitè de Defensa de Drets socials de l'ONU i la d'altres regidors públics?;
- Intervenció del metge forense: Quan ha de produir-se i per qui s'activa?
- És possible la intervenció d'un notari en els llançaments?
- Hi ha a Barcelona un servei de transports i mudances facilitat per l'Ajuntament de Barcelona i sense cost per als ocupants?;
- Quan intervé Zoonosi, qui l'activa?
- Altres eventuais participants no convidats: Associacions, sindicatss, plataformes, veïns, regidors, grups antisistema...

1.1.1. Serveis socials – CUEBS- SIPHO

Breument diferenciarem l'àmbit d'actuació de cadascun d'aquests agents implicats.

- **Serveis socials de Barcelona** té unes 40 oficines a la ciutat amb un regidor responsable en cada una, personal d'atenció al ciutadà i administratius d'oficina i uns tècnics de carrer.
- Cada persona/ família en risc de vulnerabilitat o exclusió social està assignada a un Centre, que alhora pot ser Centre especial: SARA (VIDO), SAIER (immigrants i refugiats), SIS ("sense-sostre") , menjadors socials... i aquest serà el seu centre assignat de referència per al cas d'executar-se el llançament.
- Cada un d'aquestes oficines de Serveis socials s'encarrega de remetre als Jutjats de Primera Instància els informes de vulnerabilitat que exigeixen els incidents de suspensió introduïts per llei o pels RD Lleis derivats de la

pandèmia (informe de model marcat amb x i màxim amb molt breu resum de la situació).

- En 2020 Serveis Socials Cotxeres Sants inicia un projecte pilot en el qual presenten en els jutjats escrits jurídics de proposta de solució habitacional per a les famílies “vulnerables” assignades en el seu centre, amb un contingut més extens i detallat de la situació personal d’aquestes.
- A partir de juliol 2021, com consta publicat a la Gasetta municipal de Barcelona es va estendre a tots els centres de Serveis socials de Barcelona. Aquests escrits són remesos als JPI al si d’un procediment judicial que probablement derivarà en un llançament amb família “vulnerable” o amb una situació en la qual s’han de treballar per buscar alternatives.
- Fins aquesta data, els Serveis socials acudien als llançaments a través de la presència de CUESB o en algun cas, d’algun treballador/a social de l’oficina de referència, en compliment del requeriment efectuat pels oficis lliurats pels Jutjats de Primera Instància.
- La seva actuació a la pràctica del llançament denotava tensió i incomoditat, ja que, normalment, s’abstenien de realitzar comentaris i a tot estirar, la seva funció allà era la d’acompanyament físic a la família ocupant o indicar-los on s’havien de dirigir, només una vegada practicat el llançament, una mica fàcilment substituïble per una indicació telefònica, resultant de poca utilitat pràctica la seva presència física en aquells moments i moltes vegades contraproduent, en resultar erròniament identificats pels ocupants com a part del sistema judicial i, per tant, més pròxims a les comissions judicials, produint la pèrdua de la confiança necessària per treballar les situacions de recerca d’alternatives postdesnonament.
- El maig 2021 es va realitzar una reunió Jutjats primera instància- TSJC- Degà- Sac, juntament amb serveis jurídics de l’Ajuntament de Barcelona i unes altres dues tècniques representants dels Serveis socials on, entre altres punts, es va pactar la no necessària presència física dels S.S(serveis socials) en els llançaments, però compensada amb una intervenció més gran i treball de camp (“de fons”) amb les famílies ocupants dels immobles

afectats pel llançament judicial, a fi de poder facilitar als mateixos sortides habitacionals en un període de temps inferior a l'habitual.

- A data actual pot constatar-se des de SAC BARCELONA la importància d'aquesta decisió, que ha facilitat la comunicació transversal i l'agilitat en l'actuació dels Serveis socials en la recerca de sortides habitacionals o arribades a pactes amb les famílies ocupants en situació fràgil o de vulnerabilitat.

CUEBS (Centre d'urgències i emergències socials de Barcelona)

- Organisme ubicat en C/ Llacuna 25- Poblenou: creat el 2015 i habilitat com a centre referent per a porta d'entrada i sortida de comunicacions entre Serveis socials, Sipro i Jutjats de Barcelona.
- Es tracta d'una empresa externalitzada pública, de l'Ajuntament de Barcelona, que sota una direcció tècnica i de dos responsables municipals, unes 90 persones (tècnics/ques, administratius/ves, psicòlegs/gues, educadors/es i treballadors/es socials) realitzen l'exploració social, diagnòstic i proposta d'emergència amb possibilitat d'allotjament urgent sempre temporal (pensió, alberg, hostal) mai pis de llarga estada.
- La seva missió no consisteix a intervenir perquè els ocupants marxïn del domicili, però sí per assistir-los i garantir la seva atenció d'emergència una vegada estiguin fora del domicili si voluntàriament l'accepten, a fi que no quedin en situació de desemparament habitacional produït el desnonament sense alternativa.
- El passat 21 de juliol de 2021, CUESB va firmar el primer acord de col·laboració directa amb el SAC civil de BARCELONA, amb el qual es van acordar, entre altres compromisos, la comunicació bidireccional de totes les situacions conflictives o problemàtiques i en concret: la remissió diària per part del Sac de Barcelona d'aquelles **suspensions extraordinàries produïdes in situ juntament amb la nova data de llançament inajornable** (després en parlem) i que depenen d'una solució habitacional o suport de l'Administració social per executar-se, ja que la família ocupant no va voluntàriament. Cuesb, per la seva part, informa diàriament i contínuament el Sac Bcn de la realitat física (al carrer) de totes i cada una

de les famílies/ocupants afectats pel llançament del qual tenen coneixement, del treball realitzat per cada una de les oficines de S.S de Barcelona amb les esmentades famílies i de les alternatives existents en cada cas, informant diàriament, gairebé al minut, d'aquelles situacions que saben per tracte directe amb els ocupants, que no abandonaran voluntàriament l'immoble i informant el SAC dels obstacles que probablement trobaran en l'execució del llançament.

- Així mateix, CUESB s'encarrega d'acudir urgentment al lloc del llançament quan, no es preveu en la tramitació judicial del JPI la necessitat d'assistència social, es detecta en porta en el mateix moment d'execució. Així mateix, es va acordar que SAC excusés la presència de CUESB en el llançament quan: es comunicés el lliurament de claus pels ocupants, la família ja no visqui a l'immoble o hagi rebutjat insistentment l'ajuda de Cuesb o S.S. En aquests casos CUESB la posa en coneixement de SAC BCN justificant i argumentant els motius.
- Un altre compromís rellevant per part de Cuesb va ser la possibilitat **d'activar-se la seva actuació de forma urgent pel/la propi LAJ del SAC** i no només estar supeditat a l'activació per la força pública, en dos supòsits taxats en el seu acord:

A - Que es donin totes aquestes condicions:

1. Existeixi resolució judicial ferma d'executar el llançament.
2. Serveis Socials no estiguin oficiats.
3. No es valori suspensió extraordinària del llançament per LAJ SAC, és a dir, el llançament s'ha d'efectuar, sí o sí perquè així ho decideixen les circumstàncies concretes del cas (exemple: propietari particular en vulnerabilitat que ha d'entrar a viure a l'immoble)
4. Hi hagi en els ocupants situació de vulnerabilitat: menors d'edat, *nasciturus*, persones majors de 65 anys, trastorns mentals, víctimes VIDO o intrafamiliar, discapacitat superior al 33% malaltia greu o grau de dependència.

B - Que els SS estiguin oficiats, que hagin fet arribar al JPI – SAC la proposta de treball sol·licitant la seva excusa a l'acte presencial del llançament, però que en l'acte sorgeixi una situació imprevista que

requereixi atenció social urgent. **Només en aquests casos podrà LAJ SAC BCN ACTIVAR CUESB (o gestor@delegado) i ho farà a través trucada urgent al referent – cap torn CUESB.**

SIPHO: Servei d'intermediació per la pèrdua de l' habitatge i l'ocupació.

Es tracta d'un organisme creat també el 2015 per l'Ajuntament de Barcelona, i igual que CUESB és una empresa externalitzada, amb la seva pròpia direcció, però sota una coordinació municipal.

- Si bé en aquests moments són uns 13 agents socials treballant en porta i estan previstos més de 40 agents per al 2022; en els seus inicis SIPHO comptava amb tres treballadores procedents de les PAH i “semblava” que el seu únic objectiu era suspendre els llançaments de qualsevol tipus, eren els anomenats “agents antidesnonaments”. Això ha canviat radicalment durant el 2021 i 2022 i així es constata des del SAC de Barcelona diàriament.
- Aquest servei actualment s'ha modificat, sent un dels objectius prioritaris dels seus responsables i tècnics/as en donar cobertura habitacional de llarga durada als ocupants d'habitatges afectats per un llançament, intentar realitzar accions dirigides a la reubicació d'aquestes famílies i el d'intervenir amb les parts implicades a fi d'aconseguir mediacions, acords sobre nous contractes d'arrendament, sobre lloguer social, submissions a programes públics d'habitatge com a “reallotgem”, taules d'emergències” o altres de similars.
- Si bé en els seus orígens, SAC BARCELONA Y SIPHO eren notòriament coneguts com serveis “enemics” i amb objectius contraposats, el cert és que des d'uns mesos, a través de la intervenció i l'acord esmentat de CUESB, ambdós organismes han entrat en contacte i intercanvien informacions bàsiques rellevants per poder complir la resolució judicial que acorda el llançament de la forma més racional i proporcional possible buscant l' equilibri entre: resolució judicial a executar – situació real a porta- recursos existents.
- I fins i tot més enllà, ja que, el passat mes de febrer de 2022, es va produir la primera reunió oficial presencial entre SIPHO i SAC DE

BARCELONA, en la que després de plasmar el contingut de les funcions de cada servei públic, es van aconseguir assolir una sèrie d'acords interns en relació amb el funcionament i forma de procedir en aquells llançaments en els quals les famílies ocupants estan en contacte amb aquest organisme dependent del Departament d'Habitatge de l'Ajuntament de Barcelona.

- Conseqüència dels esmentats acords, a tall d'exemple, hi ha l'intercanvi d'informació diària juntament amb CUESB i la creació d'un sistema d'ALERTES INTERNES a través del WhatsApp del mòbil, quan es tingui notícia per SAC BARCELONA d'una situació en la qual és absolutament necessària l'actuació de SIPHO per executar el llançament o quan de contrari SIPHO consideri totalment desaconsellable executar o suspendre el mateix. També per a aquells suposats en els quals es tingui notícia directa d'una situació sobrevinguda que aconsellin atorgar un termini per executar-lo.
- En la majoria de casos, SIPHO, amb una antelació d'uns 15 dies a la data del llançament, sol disposar de moltíssima informació sobre l'immoble a desallotjar i també sobre la situació real actual dels ocupants d'aquests, però inclús a escasses hores del llançament la coordinació entre ambdòs organismes públics pot ser vital per evitar algunes situacions dramàtiques com a intents d'autolisi o de atemptar contra la vida o integritat dels intervinents en els llançaments..
- És per això, que a conseqüència de l'acord esmentat, SIPHO està sent de gran ajuda en la planificació interna del SAC BCN, proporcionant-los dades tan rellevants com:
 - lliuraments de claus amb caràcter previ o simultani al llançament;
 - continguts de les negociacions assolides entre la propietat i ocupants a escasses hores del llançament (de vegades la tarda prèvia) o de l'arribada d'acords entre ells;
 - algunes informacions de caràcter confidencial de la família, que han de conèixer la comissió judicial i no poden manifestar-se davant de la presència de les plataformes, activistes o veïns que pressionen a vegades al mateix ocupant perquè deixi d'acatar l'ordre judicial.
 - reubicacions a nous domicilis en una data determinada o altres que

determinaran la necessitat d'acudir al llançament amb ordre públic en donar-nos a conèixer l'existència de manifestacions convocades.

- altres, com suggeriments al JPI o SAC de contactar amb una ambulància, ja que existirà risc d'autòlisis;
- necessitat de citar el metge forense en conèixer que l'ocupant porta uns dies indispost;
- existència d'animals des de fa pocs dies;
- o altres múltiples situacions gairebé impossibles de predir si no fos per la intervenció "a porta" d'aquest Servei (SIPHO).

Destacar altre dels punts acordats molt recentment s'ha acordat el criteri des de SAC de fer constar *com a part intervinent en els llançaments a l'esmentat personal acreditat de SIPHO, fent constar a l'acta de llançament no només les manifestacions o compromisos abocats, sinó també la identificació personal concreta de l'esmentat tècnic/a* a fi de garantir que les seves afirmacions es corresponen amb el criteri acordat per la direcció de SIPHO i dotar de màxima transparència al mateix i tot sota la base del principi de deure col·laboratiu entre les Administracions públiques implicades en la matèria.

Per la qual cosa, tal i com que són part fonamental en l'efectivitat del llançament, les seves al·legacions, acords i compromisos poden determinar el compliment de la resolució judicial i, per tant, han de fer-se constar a l'acta de llançament amb plena identificació, encara que alhora, pels motius argumentats respecte al seu inici s'hauran de mantenir cauteles en la seva intervenció, adreçant-se als seus responsables quan alguna actuació dels tècnics, tècniques al carrer no es consideri acceptable o procedent.

- Per últim i no menys important destacar que, arrel aquestes comunicacions i reunions efectuades per part del SAC BCN amb l' Ajuntament de Barcelona es crea per part del Departament de Disciplina del IMHAB un canal de comunicació centralitzat pels Jutjats de Barcelona amb dues adreces electròniques i amb les següents indicacions:
 - lloguersocial@imhab.cat, pel cas que el Jutjat consideri verificar si l'oferta de lloguer social ha estat formulada i acreditada o si, en apreciar indicis de possible incompliment de la normativa administrativa, l'òrgan judicial

determini donar compte a l'Ajuntament de Barcelona, competent en matèria d'habitatge, a efectes de tramitar el corresponent sancionador.

- disciplinahabitatge@imhab.cat, pel cas que el Jutjat no tingui dades suficients amb la documentació continguda a les actuacions per determinar si la part executant és o no Gran Tenidor d'Habitatge.

- **Tanmateix, per a la resta de partits judicials de Catalunya**, es crea aquesta adreça:
- ofideutecomunicacions.ahc@gencat.cat: única i exclusivament per a què els jutjats puguin traslladar oficis o consultes sobre l'obligació dels GT respecte al lloguer social obligatori o comunicar a l'Agència de l'Habitatge de Catalunya les negatives dels subjectes obligats a realitzar les ofertes i oferiments de lloguer social a que la Llei 24/2015 els obliga.

Amb la qual cosa s'ha dotat de contingut a la Disposició Adicional primera la LLEI CATALANA 1/22, de 3 de març, de modificació de la Llei 24/2015, afegit per l'**art. 12, que va establir: "Que en els casos de no acreditació d'ofertament de lloguer social obligatori o quan existeixi discussió sobre si la oferta compleix o no els requisits legals, el jutjat donarà trasllat de la situació a la Administració competent i el procediment haurà de continuar pels tràmits que corresponguin"**.

1.1.2. Força pública: ARRO, BRIMO

Ningú no discuteix que en els casos així oficiats o requerits, no només han de ser part del llançament, sinó que a més són peces essencials no només per protegir la integritat dels CEL i altres intervinents, sinó també per dur a terme el mateix. Ara bé, un dels principals problemes en relació amb la seva intervenció, derivat del del **contingut divers i difús dels oficis dels Jutjats d'instància de Barcelona**.

I ho vam assenyalar en passat, ja que aquest tema està resolt, almenys en teoria, amb l'**acord assolit entre Comissió de LAJ'S de jutjats de primera instància de Barcelona i LAJ SAC BCN el passat 14 de desembre el 2021, comissió d'estudi creada per Acord de TS/SC núm. 215/21-B en data 26 de gener de 2022 per la Secretària de Govern del TSJC, acord que anirem nomenant en aquest punt i del qual també s'ha tractat en el punt 6, que**

estableix quin ha de ser el Contingut de l'ordre judicial que acorda el llançament, així com quins documents ha d'acompanyar-lo i quin contingut concret han de tenir els oficis deslliurats. (Acord ja explicat en punt 6).

En concret respecte a les forces i cossos de seguretat l'acord és el següent:

1. L'ordre judicial que acordi el llançament haurà de contenir sense excepció la referència a si s'han remès oficis a Mossos.
2. Quant a l'auxili de la força pública s'afegirà al manament el següent: "s'autoritza al/la lletrat/a del Sac de Barcelona a fi que **pugui obtenir l'auxili de la força pública i remetre els oficis i comunicacions necessaris per dur a terme el llançament acordat, tret que expressament s'indiqui el contrari en el mateix manament**".

Aquest articulat s'haurà de contenir sempre en els manaments lliurats al Sac de Barcelona. En els supòsits en els quals el Jutjat d'instància **no consideri necessària la intervenció dels cossos policials** l'haurà de fixar de forma expressa en el manament.

3. En els supòsits que el Jutjat d'instància, per qualsevol motiu, **directament remeti oficis requerint l'auxili policial**, el contingut del mateix haurà de ser sempre de la següent manera: "**es requereix l'auxili de la força pública necessària per dur a terme el llançament acordat**" (ja que fins ara se'n troben altres de redactats que induïen a error, p. ex.: "Es requereix per força pública a fi d'assistir a la comissió judicial", produint confusió al cos policial respecte a la seva actuació).

Es tracta llavors que l'auxili policial no es limiti a l'auxili a la comissió judicial a l'efecte de protegir-la davant qualsevol agressió, sinó que també la necessària intervenció policial per efectuar físicament l'acte de desallotjar els ocupants **tret que expressament indiqui el JPI que en aquella execució concreta no vol que intervingui la policia per dur-lo a terme** i simplement la seva actuació ha de ser per la de vetllar per la integritat física de les comissions judicials i altres persones presents en un llançament.

4. Rellevant en aquest punt comentar algunes de les reunions o converses mantinguts per Sac Barcelona amb els responsables de les comissaries de Mossos de la Regió Metropolitana de Barcelona, amb els responsables

de Mossos a la Ciutat de la Justícia, així com amb les comissaries de Sants, Ciutat Vella, Gràcia, Nou Barris, Plaça Espanya i Horta Guinardó amb les quals s'han arribat a **acords concrets de col·laboració** com és l'enviament diari per part de SAC BCN de la relació diària de les direccions on s'efectuarà l'execució dels llançaments, a fi que per part de cada una de les comissaries de Mossos d'Esquadra responsables de la seguretat ciutadana a cada zona, puguin organitzar-se en els seus "briefings" de manera que les seves patrulles coneguin de primera mà els moviments de les comissions judicials i en cas de necessària intervenció puguin garantir, en la mesura possible, mínim una patrulla propera o realitzar una actuació urgent amb la màxima celeritat.

Actualment, si bé és cert que totes les comissaries de Mossos intenten activar els seus efectius amb la màxima rapidesa, no sempre és possible amb la immediatesa exigida o amb el nombre d'efectius necessaris, sobretot quan coincideixen en el temps diferents llançaments que necessiten la seva intervenció simultània. Amb tot, cada una de les comissaries conjunquen els seus esforços per aconseguir aquest objectiu i en funció dels seus efectius i de la urgència del cas es coordinen amb el SAC de Barcelona d'una forma bastant eficient.

En supòsits en què, a conseqüència de l'anterior, els dispositius policials no poden garantir l'arribada de prou efectius en un temps prudencial (més enllà de les 17h actualment, abans de l'acord LAJ'S 15:30h) o no puguin assegurar la pràctica del llançament sense que es produeixin danys o lesions importants, no existeix cap altra alternativa que suspendre a fi de planificar de forma més efectiva i organitzada en la següent data de llançament.

5. Un altre dels acords assolits per part del SAC BCN amb MOSSOS-POLICIA JUDICIAL CIUTAT DE LA JUSTÍCIA ha estat l'habilitació d'un **telèfon central d'urgències** per al cas que sigui necessària la seva activació concreta, en el cas de no haver-se oficiat pel JPI, però tampoc no haver-se establert expressament que no s'autoritza al SAC BCN obtenir l'ús de la força pública.
6. L'existència de l'esmentada possibilitat permet centralitzar en un únic telèfon les trucades d'aquesta índole evitant trucada a comissaria rere de

comissaria concreta. D'aquesta manera, des de la central de policia de la ciutat de la Justícia Mossos controlen i coordinen les trucades, els seus fonaments i els temps d'actuació a fi que no pugui produir-se cap irregularitat.

Per acabar aquest punt, destacar la **important coordinació existent amb la força pública-SAC BCN** en alguns supòsits excepcionals:

- 6.1. Aquells en què s'acorden llançaments oberts o sense data determinada, com “última ràtio” per a la seva pràctica.
- 6.2. Aquells suposats en els quals per la dificultat, pel caràcter o antecedents dels ocupants o de les característiques especials del lloc, existència de plataformes o manifestacions o d'altres molt probablement serà necessària la intervenció d'un número més elevat de cotxes-patrulla, juntament amb BRIMO: per a control d'àrees perimètriques o en tractar-se OKUPES i/o d'ARRO: grups policials especials per entrar en un llançament amb retirada física de persones ocupants de l'immoble a desallotjar.
- 6.3. En determinades ocasions, quan l'operatiu policial ho considera necessari han de procedir a l'activació de bombers (a fi d'articular inflables antisuïcidis o per prevenir caigudes, per escalar per façanes, balcons o terrasses) o altres dispositius com les canines per detectar explosives o tòxics...
- 6.4. Aquells en què es pretén el llançament d'un edifici enter dividit a diversos pisos, cada un ubicat en un procediment judicial diferent i en un Jutjat diferent, en els que per la seva naturalesa s'exigeix per part del Sac un control dels mateixos a fi d'organitzar la pràctica unificada en una sola data i evitar múltiples llançaments individuals en dates diferenciades amb un resultat frustrat en ocórrer moltes de les vegades que, desocupat només un pis d'aquest immoble, hores més tard tornen a ocupar-lo la resta d'ocupants de l'edifici en disposar del seu control efectiu físic. En molts d'aquests supòsits els mateixos agents d'autoritat responsables de zona detecten aquesta ocupació simultània i posen en preavis al SAC de Barcelona a fi que s'intentin unificar tots els llançaments en una sola data.
- 6.5. I en tots ells, resulta imprescindible la coordinació amb SAC BCN tant de

la data, l'hora, les possibles habilitacions d'hora, de l'assignació a una comissió de llançament específica (CEL) segons el tipus de llançament a practicar o altres instruccions precises.

Feedback actual: CUESB -SS-SIPHO- MOSSOS SAC BCN:

Durant els escassos mesos que porta en vigor el projecte amb els acords esmentats, entre els organismes intervinents i el SAC BCN, es valora molt positivament aquesta interacció i coordinació, si bé, existeix el compromís de realitzar, transcorregut un cert temps una estadística comparativa entre els resultats actuals amb els anteriors als esmentats acords, als efectes de determinar la seva efectivitat i analitzar millores en l'esmentada cooperació, per al cas que fos necessari.

1.1.3. Metge forense

Si bé no sol ser habitual la seva intervenció en un llançament, i si intervé és a conseqüència de l'ofici deslliurat a priori pel JPI, existeix situacions sobrevingudes que necessiten la seva actuació:

- Supòsits de troballes de persones mortes a l'immoble es truca a través del SAC al 935548650 Jutjat d'incidències o 935548300 (directament a IMLCFC).
- Supòsits en el que l'ocupant no acrediti per escrit la seva malaltia (certificat mèdic actual) i que sigui una situació de malaltia sobrevinguda, és a dir, no coneguda pel Jutjat de Primera Instància responsable de l'execució. Ej: no serà necessària la intervenció del Metge forense si existeixen diagnòstics de Covid, càncer, leucèmia o prescripció d'algun tractament de quimioteràpia, etc., ja que que aquests constaran en un informe mèdic.
- Supòsits en què l'esmentada malaltia no li permeti moure's del lloc físicament o psicològicament i que segons el parer de la comissió pugui tenir "indicis que sigui cert", sempre que fora sobrevingut (no conegut pel Jutjat de Primera Instància responsable de l'execució).
- i sempre que malgrat que la manifestació de la malaltia sobrevinguda no hi ha alternativa habitacional prevista. Ex. Un malalt de grip que pot anar-se'n

a un alberg provisional de Cuesb i així està acordat o pis de lloguer social negociat per S.s o Siphó, són exemples de supòsits en què malgrat la petició d'activació de metge forense al domicili per l'ocupant o advocat ocupant, no resulta necessari.

Per a supòsits excepcionals d'atacs ansietat, nerviosisme extrem, amenaces d'autòlisi o altres urgències el CEL BCN obvia la trucada al metge forense, procedint sempre a la trucada al SEM- SERVEI EMERGÈNCIES METGESSES 112 i simultàniament a MOSSOS Y AL SAC per comunicar-ho.

Referir també que recentment des de SAC s'ha contactat amb el sotscap de SEM BARCELONA a fi de planificar amb previsió els cada vegada menys inusuals requeriments d'actuació en els llançaments, per part d'aquest servei d'emergències, màxim en situacions excepcionals de necessitat d'activació d'algun servei especial com el HORCA per a situacions de intent d'autòlisi o similar o dispositius per a persones amb obesitat mòrbida o d'altres no habituals.

1.1.4. Notari

És una figura poc habitual en els llançaments, si bé, pot produir-se la seva intervenció sempre a costa de la part. La seva actuació serà de forma paral·lela a la comissió judicial per donar fe de l'estat de l'habitatge fins i tot acompanyant-se d'algú per fer reportatge vídeo-gràfic. Se li permet entrar, però ha d'identificar-se a la Comissió judicial i fer-se constar a l'acta l'esmentat extrem.

1.1.5. Zoonosi - Guàrdia Urbana

A la ciutat de Barcelona és possible la seva actuació en un llançament quan a l'immoble a desallotjar es troben gossos, gats o fures i ningú no es fa càrrec. El servei està assignat per l'Ajuntament de Barcelona a l'empresa HELLO GUAU –TEL 626090181.

S'ha de trucar a la GUÀRDIA URBANA DE BARCELONA 092 o 112 per a la resta d'animals: serps, peixos, ocells, mussols...

1.1.6. Transports – Mudances

Quan s'han de traslladar els estris personals dels ocupants o béns mobles dels mateixos al nou domicili on es reallotgen o en el seu defecte quan els ocupants s'allotgen provisionalment en una habitació, en CUESB, o en una pensió, i els mateixos no disposen de mitjans per al trasllat, els seus béns mobles es traslladaran de forma provisional a un **magatzem ubicat a Sant Andreu de la Barca**. El mateix, va ser habilitat a l'efecte per l'Ajuntament de Barcelona l'any 2001 a fi que els esmentats béns quedessin dipositats en algun lloc de l'Administració pública i no quedessin en la via pública.

Ambdós serveis: Transports Plans i Magatzem de béns conseqüència dels llançaments judicials es deuen a l'acord de l'Ajuntament de Barcelona 83/2001. ACTUALMENT SÓN ACTIVATS DIRECTAMENT PER CUESB, si bé es coneix que SIPHO assumirà la seva activació pròximament.

1.1.7. Eventuals participants no convidats: associacions de veïns, plataformes...

- És una afirmació categòrica el fet de que els mateixos **no han de formar part d'un llançament**, però si bé s'entén que és lícit que moltes famílies en risc d'exclusió social que han de ser desnonades, comptin amb tot el suport necessari de Serveis socials, serveis d'emergències, del "Servei d'Habitatge" i d'algunes associacions que els informin dels seus drets i els orientin sobre el seu futur, **no admet discussió la seva no possible intervenció en l'acte de llançament, fet que intenten** en múltiples ocasions fins al punt d'intentar decidir per les mateixes famílies d'abandonar voluntàriament o no l'immoble objecte del desnonament.
- Són infinitat de vegades les que CEL BCN detecta supòsits en els quals després d'una multitud de persones situades davant la porta de l'immoble manifestant-se (i no sempre pacíficament) en contra de l'execució dels desnonaments a Barcelona, les famílies ocupants afectades manifesten el seu desig d'abandonar aquell habitatge i acabar amb aquell procediment, però la pressió exercida per aquests grups i l'aparent suport que troben en ell els intimida i impedeix de manifestar lliurement i públicament la seva decisió de ressituar-se.

- Si a això li sumem que, a vegades els qui convoquen les concentracions són regidors públics, a través de twiters, pancartes o instagram com ocorre últimament, això encoratja a la ciutadania no a només manifestar-se sinó a més a lluitar amb totes les seves forces contra aquelles comissions judicials a les quals condemnen i fan objecte d'escarni públic per considerar que contravenen el que aquells responsables polítics els fan creure.
- Poc més podem esgrimir, ja que és un contratemps ja habitual en els llançaments i de difícil solució, sobretot davant del tsunami legislatiu autonòmic –estatal existent envers les suspensions de llançaments o les mal anomenades “ lleis antidesnonaments”, referint-se a la Llei catalana 24/2015 i les que la modifiquen, fet que moltes vegades indueix a confusió en la ciutadania que no entén per què els Jutjats executem uns desnonaments quan els polítics han aprovat lleis “prohibint-los o suspentent-los”.
- Finalment fer una breu al·lusió al Comitè de Drets socials de l'ONU, organisme que a instàncies dels ocupants i les plataformes està començant a intervenir en el procediment (de moment no físicament a porta) a fi d'instar la suspensió per supòsits excepcionals advocant al seu torn a la intervenció de l'Advocat de l'Estat. Veurem com es va succeint la seva intervenció a partir de les pròximes legislacions dictades per afrontar l'emergència en l'àmbit de l'habitatge (autonòmica ja publicada el passat 7 de març de 2022 en DOGC Y 17 de març de 2022 en el BOE) i estatal pendent encara. Només a tall de dada, SAC-Barcelona ha conegut en un any de 4 llançaments suspesos per l'òrgan de primera instància, a través de l'esmentada intervenció del CDS ONU, instants previs a la seva execució, per tractar-se d'habitatges de grans tenidors en les quals habitaven famílies de gran fragilitat econòmica i social.

1.2. Supòsits específics de suspensió acordats pel SAC respecte a llançaments ja ordenats pel Jutjat que coneix de l'execució

¿Seria possible protocol·litzar les situacions que donen lloc a les suspensions dels llançaments perquè fossin conegudes a priori pels

jutjats, o, per la seva pròpia naturalesa, han de valorar-se cas per cas pel SAC?

Si bé les disposicions legals vigents estableixen de forma taxativa els suposats específics en els quals ha d'acordar-se la suspensió d'un llançament ja ordenat en el curs del procediment declaratiu i d'execució (supòsits ja enumerats i tractats en els primers punts), no en venen determinats amb claredat i exactitud tots aquells altres que es produeixen de forma sobtevinguda i obliguen a una suspensió in situ o "a peu de porta" de l'immoble a desallotjar, per la impossibilitat d'execució pràctica.

Anteriorment als acords manifestats en els epígrafs anteriors d'aquest punt, és a dir anterior al 2021, les opcions al carrer eren:

- a) Practicar el llançament quan no hi hagués oposició, però si coexistien oposició i existència de menors, ancians, malalts o altres de vulnerables sense alternativa habitacional, **s'havia de suspendre.**
- b) En supòsits anteriors en els quals després de la tercera vegada o més, s'intentava la seva pràctica activant força pública al moment i activant CUESB posteriorment per aquestes famílies afectades . **Conseqüència d'aquesta situació: llargues esperes i a vegades inefectivitat per falta de planificació comportant a la suspensió del llançament en qüestió i d'altres de posteriors assenyalats . Tanmateix, això provocava** grans tensions ciutadanes per la necessària activació del cos policial que finalment no podia actuar.
- c) Per tal d'evitar aquestes disfuncions, des del SAC de Barcelona **es van analitzar de forma molt acurada els errors del sistema** realitzant durant 2021 i 2022 les reunions abans esmentades i moltes altres, amb els equips de treball, intentant-se una **reorganització i un nou dictat de criteris** que permetessin ser més eficients a la pràctica, entre ells, unes suspensions internes amb citació per a nova data de llançament inajornable en aquells supòsits, en els quals aquell nou curt termini permetés als ocupants realitzar una última acció orientada a resoldre la seva difícil situació i només per a aquells suposats fràgils i de gran vulnerabilitat que més endavant exposarem i quan es produïssin una sèrie de requisits *.

Solució que s'ha adoptat en l'actualitat: La mateixa ve facilitada per l'acord assolit entre Comissió de LAJ'S de jutjats de primera instància de Barcelona i LAJ SAC BCN el passat 14 de *desembre el 2021, comissió d'estudi creada per Acord de TS/ SC núm. 215/21-B en data 26 de gener de 2022 per la Secretària de Govern del TSJC, ja esmentat, amb el qual s'ha atorgat validesa a les esmentades suspensions extraordinàries de llançament amb nova data inajornable*, en aquells supòsits que*:

1- la part actora està així d'acord amb la mateixa.

2- aquells que permeten que Serveis Socials o Habitatge de Barcelona trobin en aquell temps d'"ajornament" una solució habitacional o col·laboració de real·lotjament a través de "lloguer social", "reallotgem" o una altra opció similar i així consti el seu compromís d'intentar arribar al mateix a la mateixa diligència.

- o aquells en els no ha estat factible practicar el llançament per falta d'efectius suficients d'ordre públic, falta de zoonosi, de manyà o algun altre fet o imprevist similar que pugui deixar sense efecte el llançament acordat judicialment i que raonis d'equitat i oportunitat aconsellen assenyalar-se en un termini determinat.

En aquests supòsits, el SAC civil de Barcelona haurà de comunicar com més aviat millor l'esmentada data al Jutjat de Primera Instància afectat, fent-li arribar l'acta de suspensió de llançament amb la nova data en la qual constaran degudament citades totes les parts, havent cada Jutjat de Primera Instància d'ajustar la seva actuació processal a l'allà acordat, és a dir, acordant deslliurar els oficis corresponents que permetin que es produeixi el llançament en la nova data, sempre que la part l'hagi sol·licitat i legalment procedeixi, SENSE QUE SIGUI NECESSARI LLIURAR NOVA ORDRE JUDICIAL.

A més, a fi d'ajustar els manaments al contingut acordat, la lletrada del Sac ha sol·licitat la modificació dels models obrats en l'Ejcat al SISPI (Servei d'implantació i Seguiment de Programes informàtics) facilitant l'homogeneïtzació dels esmentats models, que es preveuen estiguin realitzats abans de finalitzar el 2022.

- A priori, destaquen i així ha estat constant amb un gran nombre de Jutjats d'instància (per no dir la majoria) els avantatges generats per les decisions

actuals de **suspensió excepcional en casos vulnerables amb nova data improrrogable produïts en el mateix moment del llançament per CEL BCN**, ja que, d'una banda, facilita al conjunt dels Serveis socials, un últim marge de temps d'actuació a fi de trobar alternatives les famílies afectades, permetent sortides esglaonades del domicili de forma pactada i amb el mínim conflicte o tensió possible i de la mateixa manera, evita l'ús excessiu de la força pública.

- És a dir, es detecta que, gràcies a aquesta actuació de suspensió extraordinària amb nova data inajornable, es dilueix el contratemps que es produïa, en aquelles situacions de vulnerabilitat amb negativa a marxar i existència de plataformes (que són més del 60% i a vegades segons zones més del 70%- Raval-Ciutat Vella- Ciutat Meridiana), de la necessitat d'actuació d'emergència per part dels serveis socials i simultàniament de cossos de seguretat, que obligava a actuacions urgents i sense gairebé planificació amb el risc que, malgrat tot l'esforç, aboquessin en una suspensió del llançament després de llargues hores d'espera (de vegades de més de 3h).
- S'afegeix a l'anterior el que, conseqüència de les esmentades esperes, es produís un efecte dòmino, en influir moltes vegades en la resta de llançaments assenyalats posteriorment el mateix dia, els quals restarien en espera de l'arribada de la Comissió judicial, força pública, Serveis Socials... encallats en els llançaments previs, amb el resultat d'una ineficiència en l'organització d'aquella actuació i produint una sensació de fracàs i pèrdua de temps per a tot el personal i agents implicats i de malestar en la ciutadania.
- De la mateixa manera, aquestes situacions excepcionals de suspensions, s'observa que dota de més seguretat jurídica tant a la propietat, com als mateixos professionals jurídics, per als jutjats ordenants de l'ordre, fins i tot per al mateix destinatari, en tenir la certesa de què si el llançament no es produeix avui, en haver hagut de suspendre's per causes excepcionals, tindrà una data d'execució determinada, que se li cita en el mateix acte de suspensió i aquesta serà **inajornable**, tret de força major.
- Amb aquest sistema s'evita l'espera d'un nou assenyalament posterior, que podia tardar uns quants mesos més de seguir l'ordre de devolució a JPI,

demanar nova data SAC, deslliurar nou manament, deslliurar acte de comunicació al SAC perquè ho notifiquin, deslliurar nous oficis MMEE, SS... i tornar a practicar-ho començant de zero.

1.3. Què s'ha d'entendre per tercer ocupant? Es pot protocol·litzar que el SAC davant de l'existència d'un tercer ocupant, en qualsevol llançament, procedeixi a la seva identificació i el requereixi perquè en el termini de 10 dies aporti davant del jutjat corresponent els títols en què fonamenta la seva possessió?

Anàlisi de contingut art. 704.2 LEC:” Si l'immoble al lliurament del qual obliga el títol executiu estigués ocupat per terceres persones diferents de l'executat i de qui comparteixin la utilització d'aquell, el LAJ responsable de l'execució, tan aviat com conegui la seva existència, els notificarà el despatx de l'execució o la baralla d'aquesta, perquè, en el termini de deu dies, presentin els títols que justifiquin la seva situació.”

- **Què s'ha d'entendre llavors per tercer ocupant?**

és un tercer ocupant:

- a) el que reconeix haver ocupat l'immoble a pocs dies o una ocupació de mer fet manifestant que no té títols?
- b) els que no són la família del destinatari encara que convisquin?
- c) la família o parella o matrimoni que no convisquin amb el destinatari?
- d) és qualsevol ignorat ocupant?
- e) el que està sotsarrendat amb contracte escrit per part del destinatari del manament en la seva totalitat de l'immoble o en part, sotsarrendament d'una habitació?
- f) L'exparella si manifesta que no conviu al domicili des de fa uns dies?
- g) El pare del destinatari que manifesta en l'acte que el seu fill viu allà amb ell, però està fora un temps (de viatge, vacances, hospital, presó, ...)
- h) En el cas anterior, ¿però en lloc del pare és el company de pis?
- i) El que manifesta una cessió o sotsarrendament verbal?

- j) Són els que en el moment de l'execució pràctica del llançament no són el destinatari del manament i amb independència de llaços familiars NO comparteixen amb el mateix la utilització de l'immoble?

Una altra: què ocorre amb ocupants víctimes d'estafa que no són el destinatari? Aquells que paguen diners en metàl·lic pel pis sense contracte escrit o paguen un lloguer al llogater o ocupant que s'ha fet passar per propietari. Tenen el mateix tractament de tercer ocupant?

Per respondre aquestes i moltes altres preguntes partim de les següents alternatives:

- a) *Entendre com a tercer ocupant només aquell que sorprenentment es troba a l'immoble, manifesta en l'acte no tenir títols i ser ocupant de fet.*
- b) *Entendre el supòsit anterior, però només si no és família, en consideració a les possibles anàlisis conceptuals d'unitat familiar: art. 6 Llei catalana 14/17 de 20 de juliol, que entén fins a segon grau o Llei de justícia gratuïta 1/2013 inclou un concepte ampli...*
- c) *Entendre que el tenor literal del 704.2 Lec es refereix al destinatari i "qui comparteixin la utilització d'aquell", en el seu sentit literal, és a dir, no s'entendrà cobert com a destinatari i, per tant, serà TERCER OCUPANT qualsevol que es trobi al domicili indicat en el manament que no sigui el destinatari concret i qui amb ell convisqui en aquest moment, independentment que existeixi algun llaç familiar o relació de qualsevol tipus i independentment de motivacions més o menys justificades.*

Amb el que haurem de requerir per 10 dies a fi que aportin els títols que posseeixin per justificar que no són ocupants de mer fet qualsevol que no convisqui amb el destinatari del manament independentment que conegui o no tenir aquest títol, fins i tot al que manifesti haver estat objecte d'una estafa i haver pagat per aquell immoble.

Solució que s'adopta:

De nou en haver-se analitzat la qüestió en les reunions de la Comissió de LAJ'S de jutjats de primera instància de Barcelona i LAJ SAC BCN el passat 14 de desembre 2021, comissió d'estudi creada per Acord de TS/ SC núm.

215/21-B del TSJC, ja esmentada, el criteri serà: **basar-nos en manifestacions dels ocupants reals en el moment mateix del desnonament. Si aquells ocupants que trobem comparteixen actualment la utilització d'aquell: conviuen amb el destinatari (art. 704.2 Lec), encara que eventualment no es trobi el destinatari real (vacances, viatge, hospital...) no seran tercer.**

- Si el motiu de suspensió és únicament l'existència de tercers ocupants que no van voluntàriament, el Jutjat d'instància en rebre requeriment del Sac, si hi ha petició d'aquest tercer obrirà un incident i substanciarà en virtut del previst en art. 675 .3 i 4 Lec.
- Quant al DESTINATARI CONCRET DEL LLANÇAMENT: A fi d'evitar interpretacions confuses, en aquests supòsits que no van dirigits a ignorats / tercers ocupants, sinó que el destinatari va amb nom i cognoms, CEL-BCN llançarà a aquest destinatari i als qui amb ell comparteixin la utilització d'aquell (art. 704.2 Lec), considerant tercer al que havent conviscut en un inici ja no convisqui en el moment del llançament (ex. cessaments de parella o separació matrimonial) i incloent també supòsits de llaços familiars i parentiu si no conviuen/ comparteixen la utilització d'aquell.

Com a conseqüència de l'acord esmentat a partir del mateix els manaments hauran de contenir SEMPRE la següent previsió: "Per al cas que existissin ignorats ocupants s'autoritza al/ a la LAJ SAC a fi que de conformitat amb l'art. 704.2 Lec requereixi als mateixos en aquell mateix moment a fi que en el termini de 10 dies aportin davant del Jutjat de Primera Instància núm. x els títols que justifiquin la seva ocupació sota apercibiment legal de tenir-los com ocupants sense títol o de mer fet".

D'aquesta forma es **dona plena validesa jurídica al requeriment efectuat en l'acte del llançament per part del Sac/ CEL de Barcelona al tercer / ignorat ocupant,** que sorprenentment es troba a la finca objecte de l'actuació processal, havent de seguir el Jutjat de Primera Instància afectat, una vegada rebí la diligència que conté aquest requeriment, els tràmits previstos en la Lec i una vegada transcorregut el termini dels 10 dies, haurà d'ajustar el contingut del manament a la seva resolució, MODIFICANT EL SEGÜENT MANAMENT i

dirigint-lo, depenent cada cas, a destinataris concrets o a qualsevol ocupant que es trobi a la finca objecte del llançament.

En els supòsits en què a més, s'assenyali "in situ" NOVA DATA DE LLANÇAMENT per CEL- BCN a la qual s'acorda per aquesta Comissió donar-li plena validesa, i data que només en aquests supòsits d'ignorats/tercers ocupants serà superior a 20 dies (a fi que de temps de resoldre l'incident), el JPI corresponent, quan s'hagi determinat que aquests tercers ocupants ho són de mer fet o sense títol, *haurà de remetre al SAC nou manament dirigit a "qualsevol ocupant que es trobi a l'habitatge" o als tercers ocupants, segons procedeixi.*

És a dir, en aquests supòsits de manaments dirigits a ocupant determinat amb noms i cognoms, i que conseqüència de l'aparició d'un tercer es troba resolt judicialment que és un ocupant de mer fet el JPI sí que haurà de lliurar NOU MANAMENT AL SAC DIRIGIT A TERCERS OCUPANTS O IGNORATS, en el seu cas.

PUNT 18. ANÀLISI DE LES POSSIBLES REPERCUSSIONS PROCESSALS DE LES ÚLTIMES SSTC SOBRE DESNONAMENTS

1. STC 113/2021, de 31 de maig

1.1. Situació processal analitzada per la STC 113/2021, de 31 de maig

Es veu vulnerat el dret a la tutela judicial efectiva pel fet de no donar el jutjat una resposta motivada a una petició de suspensió, fins i tot si s'articula aquesta petició com a motiu d'oposició a l'execució, no previst legalment?

1.2. Arguments de la STC 113/2021

La STC 113/2021, de 31 de maig (recurs d'emparament 3533-2018) conclou que el jutjat d'instància va vulnerar el dret a la tutela judicial efectiva (art. 24.1 CE) per no haver donat una resposta motivada a la causa d'oposició a l'execució al·legada per la demandada (amb informe mèdic i informe de Serveis Socials) referida a la seva situació familiar (tres fills menors, un dels quals amb una discapacitat física del 65%). Acudeix el TC al deure reforçat de motivació i d'atenció preferent en casos de menors d'edat (art. 39 CE), l'interès superior dels quals s'ha de tutelar. En el procediment declaratiu es va acordar l'entrega forçosa i el motiu al·legat no està inclòs dins dels motius d'oposició de fons de l'art. 556 LEC. Això no obstant, el TC té en compte que l'afectat ha de tenir la possibilitat efectiva de sotmetre a l'òrgan judicial la *proporcionalitat* de la mesura des de la perspectiva dels drets fonamentals i interessos constitucionals que puguin veure's afectats i que en el cas concret es donava una situació molt singular: la situació al·legada com a motiu d'oposició era *sobrevinguda* a la del procediment declaratiu i podia influir en el judici de proporcionalitat (en concret, el naixement d'un nou fill amb una situació de discapacitat física del 65%). Amb independència de si el jutjat hagués considerat que aquesta nova circumstància modificava o no el judici de proporcionalitat de la mesura, hauria d'haver ponderat si, "davant la *literalitat de les causes d'oposició* legalment previstes, les circumstàncies del cas imposaven no limitar-se a una *resposta formalista* sobre la concurrència d'una causa obstativa".

Considera el TC que, atesa la funció tuitiva dels òrgans judicials en matèries que puguin afectar menors (STC 178/2020, de 14 de desembre, FJ 3), les limitacions legals d'oposició previstes a la norma processal no poden imposar-se amb un "formalisme rigorista. Un llistat tancat o taxat d'oposició previst en una norma processal (...) *no eximeix del deure de motivació reforçada* que incumbeix l'òrgan judicial quan pot veure's afectada la protecció dels menors, de les persones amb discapacitat i de les famílies dispensada per la Constitució i els instruments normatius del dret regional i internacional de drets humans subscrits per Espanya". Una resposta judicial que es limita a constatar la inexistència legal d'una causa d'oposició a l'execució (que es fonamentava en circumstàncies sobrevingudes al procediment declaratiu i es basava en garanties constitucionals com ara els arts. 39 i 49 CE i en drets fonamentals reconeguts en instruments internacionals) vulnera, segons el TC, el dret a la tutela judicial efectiva (art. 24.1 CE).

1.3. Qüestió plantejada

D'aquesta STC en deriva alguna implicació processal *general* (aplicable a altres procediments) respecte del deure de motivació i de ponderació del jutjat en el marc de l'execució sobre la proporció de la mesura de desnonament? O hem de limitar els seus *efectes* a aquells casos idèntics o similars a l'abordat pel TC?

1.4. Alternatives

A) Limitar els efectes de la STC al concret cas que analitza, un recurs d'empament amb unes circumstàncies especials que no acostumen a donar-se en la majoria de procediments (afectació a *menors discapacitats* i concurrència de circumstàncies *sobrevingudes* posteriors al procediment declaratiu).

B) Identificar alguns plantejaments de la STC susceptibles de *generalització*, sense perjudici o més enllà de les circumstàncies especials del cas.

1.5. Proposta

Amb caràcter previ, cal relativitzar la rellevància potencial de la situació processal que analitza el TC, atès que si la part demandada en execució

hagués efectuat la mateixa petició d'anàlisi de la proporcionalitat o de suspensió del desnonament, no en el marc d'un escrit d'oposició, sinó en un escrit a part (com, de fet, s'acostuma a fer), el jutjat li hauria d'haver donat algun tipus de resposta i aquesta ja no hauria pogut ser la de no entrar en el fons per no estar prevista com a motiu d'oposició a l'execució.

Dit això, sembla raonable i prudent limitar, en principi, la rellevància d'aquesta STC a supòsits similars (no necessàriament idèntics) al que aborda el TC. Al mateix temps, però, del plantejament del TC sembla desprendre's un principi general o paràmetre interpretatiu ampli segons el qual en matèria d'habitatge, especialment quan es veuen afectats col·lectius vulnerables, cal superar visions formalistes i rigoristes en la interpretació de la norma processal i oferir una resposta material que com a mínim ofereixi sempre els motius de fons pels quals es concedeix o es denega una mesura determinada. En aquest sentit, pot afirmar-se que l STS ofereix una base suficient per avançar en aquest plantejament més general.

1.6. Raons

1) En la primera alternativa, podria entendre's que el jutjat únicament pot transcendir la literalitat dels motius legals d'oposició quan es vegi afectat un menor o una persona discapacitada i les circumstàncies al·legades siguin *sobrevingudes* respecte del procediment declaratiu.

2) En la segona alternativa, podria entendre's que el TC remet el deure de motivació reforçada no només als casos en què es pot veure afectada la protecció dels menors i les persones amb discapacitat, sinó, també, en general, a la protecció de "les famílies" (a les quals fa una referència expressa). En aquest cas, és evident que sovint en els desnonaments es veu afectada la institució de la família. En sentit contrari, podria entendre's que la referència del TC a "les famílies" (com a factor que justifica el deure de motivació reforçada) es fa només en la mesura que integrin menors o persones discapacitades. No en general. Per últim, sí que sembla ineludible, perquè la doctrina d'aquesta STC pugui aplicar-se a altres casos, que s'hagin produït circumstàncies *sobrevingudes* respecte del declaratiu, atès que es tracta d'un argument nuclear de la STC.

3) Dit això, s'observa una eventual inconsistència en el plantejament de la STC: més enllà que, en abstracte, la part demandada hagués pogut al·legar, en el marc del declaratiu, les circumstàncies al·legades posteriorment en l'execució (lògicament, si no haguessin estat sobrevingudes), no és tan evident que aquestes al·legacions haurien pogut tenir una afectació substancial o material en els pronunciaments de la sentència, tenint en compte les limitacions legals i jurisprudencials als motius d'oposició que es permeten en el marc d'un declaratiu en què s'insti el desnonament per impagament de la renda. Al mateix temps, però, podria entendre's que la mateixa doctrina *flexibilitzadora* de les limitacions legals d'al·legació que la STC prèdica de l'oposició a l'execució és igualment aplicable al procediment declaratiu. Si s'accepta aquesta hipòtesi, les repercussions de la STC sí que podrien ser *generals*, però paradoxalment no es manifestarien principalment en l'execució sinó en el mateix declaratiu. Cal tenir en compte, però, que aquesta línia interpretativa no es deriva de la literalitat de la STC.

4) Cal afegir que la STC pot generar el risc que les parts demandades passin majoritàriament a articular la petició de suspensió o d'anàlisi de la proporcionalitat de la mesura en el marc d'una oposició a l'execució, basant-se, precisament, en la STC analitzada. En aquesta hipòtesi, podria generar-se un cert caos processal que s'evitaria articulant les peticions en un escrit a part de l'execució o obrint el corresponent incident per analitzar la suspensió de l'execució o del desnonament, però sense arribar a obrir, estrictament, una oposició a l'execució, amb tot el que això implica.

5) Per últim, una reflexió crítica: tot i que el TC acudeix a previsions constitucionals i internacionals de protecció dels menors, de les persones amb discapacitats o de les famílies, acaba considerant que el dret vulnerat és el de la tutela judicial efectiva. No acudeix preferentment, per contra, a la vulneració del dret a l'habitatge. No sembla, per tant, que la doctrina del TC acabi de seguir les propostes interpretatives del TEDH en matèria de dret a l'habitatge, com de fet ja està fent, per exemple, el TJUE (STJUE de 10 de setembre de 2014, assumpte C-34/13, Monika Kušionová). El TC segueix de moment ancorat en paràmetres de tutela judicial efectiva que potser no ofereixen una resposta prou acomodada a l'actual realitat social i econòmica d'Espanya.

2. STC 161/2021, de 4 d'octubre

2.1. Situació processal analitzada per la STC 161/2021

Es veu vulnerat el dret a la tutela judicial efectiva per no entrar el jutjat en el fons de la oposició a una execució pel mer fet que el motiu d'oposició al·legat no estigui previst legalment?

2.2. Arguments de la STC 113/2021

La STC 161/2021, de 4 d'octubre (recurs d'emparament 2407-2019) conclou que ha estat vulnerat el dret a la tutela judicial efectiva per no haver-li donat el jutjat una resposta de fons a les causes d'oposició al·legades en un procediment d'execució de títols judicials (de desnonament) per considerar que no estaven incloses dins de les causes legals taxades.

A diferència de la STC 113/2021, de 31 de maig, analitzada en el punt anterior, les circumstàncies especials del demandat (que sofria, ell mateix, una situació limitativa de la seva capacitat cognitiva) no eren *sobrevingudes*. Ja existien al temps de tramitar-se el declaratiu. Però no les va posar en coneixement fins que no va comparèixer en l'execució, en la qual el demandat va al·legar com a causes d'oposició el pagament complet del deute abans que es despatxés l'execució i la seva situació de vulnerabilitat derivada d'una malaltia que afectava la seva capacitat cognitiva.

L'oposició va ser desestimada amb l'argument que cap de les al·legacions tenia encaix en les causes d'oposició previstes legalment. Afegia el jutjat que, malgrat el pagament complet del deute, no constava que s'hagués atès el requeriment de pagament efectuat en el declaratiu ni que s'hagués instat oposició per aquest motiu en el judici verbal previ. Tampoc no hi hauria vulneració dels drets de les persones amb discapacitat, segons el jutjat, perquè «no consta que el demandat hagi estat declarat judicialment o administrativament en aquesta situació (...), sense perjudici que, de trobar-se en una situació d'especial vulnerabilitat, pugui acudir als serveis socials corresponents». L'apel·lació va ser desestimada, entre altres motius, perquè el requeriment de pagament es va atendre després que s'hagués acordat l'arxiu del judici verbal i perquè «la situació de vulnerabilitat al·legada per raó de la

discapacitat no és una circumstància el remei de la qual li pot ser dispensat pels tribunals, que han de limitar-se a l'aplicació de la llei al cas concret», per la qual cosa aquesta problemàtica “ha de ser plantejada davant els serveis socials”.

El TC assumeix que el demandat va deixar passar l'oportunitat de fer al·legacions en el declaratiu previ, del qual es té constància (o no es discuteix) que en va tenir coneixement. Ara bé, segons el TC, si existeixen indicis de discapacitat que puguin limitar la capacitat de comprensió de qui es veu immers en un procediment judicial sobre, per exemple, la rellevància de les conseqüències legals de la seva incompareixença, és exigible, en virtut del dret a la tutela judicial efectiva, que el jutjat desenvolupi l'activitat necessària per aclarir-ho. En el cas que analitza no es va fer així. No es va dur a terme cap activitat probatòria o acreditativa ni respecte de si aquesta circumstància de discapacitat concorria ni sobre si havia estat rellevant o causal en la incompareixença del demandant en el judici verbal, fet que va implicar la pèrdua de l'oportunitat processal de defensa o de pagament de les rendes degudes amb efectes enervadors de l'acció de desnonament. Tampoc no seria imprescindible, als efectes de ser exigible aquesta actuació judicial, que hi hagi una expressa declaració judicial o administrativa de la situació d'incapacitat: la protecció i tutela judicial d'aquestes persones vulnerables no pot quedar condicionada per requisits formals d'aquest tipus. Cal acudir a un concepte *material* de discapacitat.

2.3. Qüestió plantejada

D'aquesta STC en deriva alguna implicació processal *general* (aplicable a altres procediments) respecte del deure de motivació i de ponderació del jutjat en el marc de l'execució sobre la proporcionalitat de la mesura de desnonament?

2.4. Alternatives

A) Limitar els efectes de la STC al concret cas que analitza, un recurs d'emparament amb unes circumstàncies especials que no acostumen a donar-se en la majoria de procediments (situació de discapacitat cognitiva del demandat).

B) Identificar alguns plantejaments de la STC susceptibles de *generalització*, sense perjudici o més enllà de les circumstàncies especials del cas.

C) Extreure'n, simplement, una doctrina recent del TC (juntament amb l'anterior STC 113/2021) de *flexibilització* de la rigurositat del sistema legal taxat de motius d'oposició a l'execució.

2.5. Proposta

La STC 161/2021, de 4 d'octubre, es *resisteix* més que la STC 113/21 a la seva *generalització* a altres casos que no presentin la nota de discapacitat del demandat com a factor que ha pogut incidir en la incompareixença en el declaratiu. Al mateix temps, però, la valoració conjunta de les SSTC 113/21 i 161/21 permet constatar una innegable línia jurisprudencial del TC de *flexibilització* de la rigurositat del sistema legal taxat de motius d'oposició a l'execució.

2.6. Raons

La situació i les solucions són similars al cas de la STC 113/2021, de 31 de maig. Les diferències o matisos són els següents:

- La circumstància especial (discapacitat) no afecta en aquest cas a un fill del demandat, sinó al mateix demandat.
- Aquesta circumstància no és *sobrevinguda*. Ja existia durant el declaratiu, però va ser al·legada en el marc de l'execució.
- Els fets que hauria pogut al·legar el demandat en el declaratiu (en concret, el pagament de la renda, que sí que es va produir efectivament, si bé després del termini del requeriment) sí que haurien pogut tenir una afectació material al contingut de la sentència (podria haver estat desestimària). No es tracta merament de la situació d'incapacitat (com en la STC 113/2021), que per si mateixa en principi no justifica la desestimació de la demanda, sinó si aquesta situació d'incapacitat va impedir al demandat adquirir consciència de les repercussions de no comparèixer i no atendre un requeriment de pagament que, de fet, sí que va atendre posteriorment.

Podem concloure, per tant, que la STC 161/2021, de 4 d'octubre, presenta menys possibilitats de *generalització* que la STC 113/21, si bé la valoració

conjunta d'ambdues SSTC permet constatar com el TC, en un gir força innovador, està *flexibilitzant* la rigorositat del sistema legal taxat de motius d'oposició a l'execució.

De moment, ha entès que no *transcendir* aquesta literalitat implica la vulneració del dret a la tutela judicial efectiva del demandat en execució en casos de menors discapacitats o de part demandada amb discapacitació cognitiva. No s'ha pronunciat sobre altres supòsits especials que puguin justificar aquest deure *reforçat* de motivació perquè encara no se li han plantejat per via de recurs d'emparament. No es pot descartar, però, que en un futur immediat sí que els consideri. O, fins i tot, que ja ho puguin fer els jutjats d'instància aplicant la doctrina *general* que es desprèn d'ambdues SSTC.

ANNEX 1. Punt 6. Situació actual de coordinació i transmissió d'informació entre el jutjat d'instància i el Sac de Barcelona.

EXPEDIENT GOVERNATIU 83/2021

ASSUMPTE: CREACIÓ COMISSIÓ ESPECIAL LLANÇAMENTS DINS L'ORGANITZACIÓ INTERNA DEL SAC CIVIL DE BARCELONA: **CEL DE BARCELONA.**

ACORD 83/2021

Barcelona a 23 de juliol de 2021

El Servei d'Actes de comunicació i d'execució civil de Barcelona té encomanades, entre d'altres funcions la pràctica de la totalitat dels llançaments civils a la ciutat de Barcelona.

Fins al dia d'avui, aquesta funció es desenvolupa per part de la totalitat de la plantilla de carrer: 96 funcionaris (gestors i auxiliis judicials), que mensualment i de forma rotativa conformen un grup de 12 funcionaris judicials que distribuïts en comissions executen els llançaments derivats dels procediments judicials civils acordats per la totalitat de jutjats de primera instància de la Ciutat de la Justícia de Barcelona.

Si bé aquest sistema d'organització interna es basa en criteris de distribució equitativa i proporcional de les funcions encomenades en aquest Servei, per part d'aquesta Lletrada responsable del mateix s'ha pogut observar en la pràctica d'aquestes diligències una sèrie d'inconvenients e irregularitats que han portat a la mateixa a decidir un canvi en l'organització i distribució d'aquesta matèria tan sensible i amb tanta repercussió pública i social.

Analitzades la totalitat d'actes de diligències de llançament portades a terme per part del personal del SAC CIVIL de Barcelona durant aquest darrer any s'han pogut detectar, entre altres, les següents deficiències en el conjunt de les mateixes:

- 1- Falta d'homogeneïtat i claredat en el contingut-redactat de les actes.
- 2- Manca de concreció dels criteris de suspensió o de possible data de comunicació interna.
- 3- Contingut difús i poc concret, amb possibles interpretacions contradictòries.
- 4- Manca de criteris uniformes i disparitat en la forma de portar-les a terme.
- 5- Absència d'informació i coneixement per part dels funcionaris sobre el procediment judicial del qual deriven, amb repercussions en la seva pràctica.
- 6- Descoordinació entre les actuacions de les diferents comissions judicials.
- 7- Necessitat d'unificar criteris d'actuació envers els diferents agents externs intervinents (advocats, procuradors, zoonosi, transports *Llanos*, plataformes, associacions...) i envers altres administracions (serveis socials, cuesb, siphó, Mossos d'Esquadra, Guàrdia Urbana, bombers, metge forense...)
- 8- Manca de formació jurídica bàsica i continua per portar a terme aquesta funció pública.

9- Desconeixement de les noves circulars internes dels agents actuants, de protocols judicials per portar-les a terme, i de les resolucions judicials acordades poques hores abans del llançament.

10-Manca de seguretat jurídica a l'hora de prendre una decisió en l'actuació.

11-Manca de seguretat personal i eines de gestió emocional i de negociació en els conflictes derivats d'aquesta difícil pràctica.

Analitzades totes elles, atesa la necessitat de resoldre totes aquestes deficiències i de professionalitzar la funció jurídica del llançament judicial civil, dins les atribucions que hi tinc encomanades i de conformitat amb l'article 244 de la LOPJ dicto el present ACORD:

ACORDO:

1- CREACIÓ CEL BARCELONA I CRL BARCELONA.

Es proporciona una nova organització dins de l'oficina judicial del SAC CIVIL DE BARCELONA, amb nous criteris d'actuació i distribució envers la funció judicial d'execució dels llançaments, creant uns grups especials per a la pràctica d'aquesta, amb unes funcions delimitades i una denominació especial: **CEL DE BARCELONA** (COMISSIÓ ESPECIAL LLANÇAMENTS DE BARCELONA) i així mateix d'un grup de recolzament d'aquests últims, pel cas d'absència de personal suficient per a la pràctica dels mateixos que passen a denominar-se **CRL DE BARCELONA** (COMISSIÓ DE REFORÇ DE LLANÇAMENTS DE BARCELONA).

2- COMPOSICIÓ CEL I CRL BCN:

- **CEL BCN** estarà dividit en dos (CEL 1 i CEL 2) integrat pels 12 gestors/res judicials i 6 auxilis judicials, tots/totes ells/ elles **voluntaris/es**, de la forma que s'exposa a continuació: omisió d'informació per ser dades privades.

CEL 1		
CEL 2		

- **CRL BCN** estarà dividit en dos (CRL 1 i CRL 2) integrat pels 6 gestors/es judicials i 6 auxiliis judicials, tots/totes ells/ elles **voluntaris/es... omissió d'informació per ser dades privades.**

3- ORGANITZACIÓ INTERNA CEL–CRL: Cada dia 15 de cada mes, un grup CEL prestarà la funció pública de llançaments judicials civils, rotant CEL 1 i CEL2.

El grup CEL al qual no correspongui llançaments aquell mes, realitzarà actes de comunicació unipersonal en la forma que s'establirà en l'acord

complementari de redistribució interna de grups del SAC civil i que es dictarà dins d'un màxim de tres (3) mesos.

CEL 1 i CEL 2 s'organitzaran entre ells a efectes de **permisos i vacances** a fi que quedi coberta la prestació del Servei en la forma i el nombre de funcionaris/es acordat.

Els grups **CRL habitualment realitzaran actes de comunicació unipersonals i embargaments, si bé**, excepcionalment **per necessitats del servei, podran ser cridats a practicar llançaments integrant el grup CEL que correspongui**. Aquesta crida es farà de forma unipersonal a cadascun dels integrants i rotativa de forma que siguin cridats per un dia determinat evitant que repeteixin l'endemà i evitant en la mesura del possible que siguin cridats més d'un dia per setmana i en tot cas més de cinc (5) dies a l'any.

4- REUNIONS: A fi de resoldre la manca de criteris uniformes i de dotar d'homogeneïtat al grup, CEL serà convocat per part de la LAJ responsable del Servei, **mínim un cop al mes, a una reunió informativa en la qual es donaran pautes a seguir en la pràctica de llançaments.**

Tanmateix, es crearà un grup de WhatsApp i una llista de difusió via mail a través de les quals s'enviaran les instruccions, circulars i acords corresponents i s'informarà al grup CEL de totes les novetats pertinents relacionades amb la pràctica de la seva funció.

5- SUPORT TELEFÒNIC: El grup CEL disposarà **actualitzats els telèfons professionals tant dels agents implicats** (telèfon d'atenció Mossos d'Esquadra, Cuesb, zoonosi) oficina judicial com el de la LAJ i el de la gestora responsable del Servei a fi de rebre en el moment del llançament el **suport necessari en cada cas** i de conformitat amb els ACORDS INTERNS arribats entre aquells i la LAJ responsable del Servei.

6- EJCAT: A fi de tenir coneixement del procediment judicial del qual deriva el llançament i de les resolucions i informes complementaris al manament de cada jutjat d'instància que ho acorda, des del Servei de sistemes informàtics judicials (SISPI) a petició de la lletrada responsable del Servei s'ha dotat al SAC CIVIL DE BCN del sistema de **consultes judicials de l'ejcat.**

D'aquesta forma, diàriament des de l'oficina s'hauran de consultar i imprimir aquells **documents imprescindibles per la pràctica del mateix**:

- diligències o actes de suspensió anteriors (per saber els motius).
 - resolucions judicials posteriors al manament (per saber el resultat dels incidents de suspensions provocats pels RD dels darrers anys-COVID)
 - informes de vulnerabilitat i/o escrit jurídic- proposta dels Serveis socials.
 - Altres rellevants per l'execució del llançament

Tot això mentre que no s'arriba a un acord de col·laboració interna amb els jutjats d'instància de la ciutat judicial de Barcelona.

7- IMPRESSIÓ USB: Mentre que no es trobi una solució tecnològica que posi fi a les actes manuscrites, a fi de **completar les diligències de llançaments amb aquells documents o fotogràfies** que es volguin incorporar a les mateixes, a petició de la LAJ responsable del Servei desde Gerència **s'habilita la opció d' impressió directa desde els USB particulars**. Per tant, el CEL podrà fer ús d'aquesta opció sempre que sigui necessari.

8- IMPRESSIÓ USB: Mentre que no es trobi una solució tecnològica que posi fi a les actes manuscrites, a fi de **completar les diligències de llançaments amb aquells documents o fotografies** que es vulguin incorporar a aquestes, a petició de la LAJ responsable del Servei des de Gerència **s'ha habilitat l'opció d'impressió directa des de els USB particulars**. Per tant, el CEL podrà fer ús d'aquesta opció sempre que sigui necessari.

9- ACORDS AMB CUESB, SERVEIS SOCIALS: Per tal d'aconseguir una actuació coordinada amb Serveis socials, la LAJ responsable del Servei s'ha reunit amb aquests agents a fi d' arribar a pautes d' actuació que ajudin a millorar el Servei. D'aquestes pautes i criteris s'anirà informant al grup CEL a mida de que es vagin produint.

10-ACORDS AMB MOSSOS D' ESQUADRA Per tal d' aconseguir una actuació coordinada amb Mossos d' Esquara, la LAJ responsable del Servei s ha reunit amb alguns dels responsables de les diferents comissàries

policials a fi de coordinar pautes i sistemes de comunicació interna que facilitin la prestació del Servei de Llançaments. D'aquestes pautes i criteris s'anirà informant al grup CEL a mida de que es vagin produint.

11-FORMACIÓ JURÍDICA A MIDA DE FORMA CONTINUADA: A fi de fer del grup CEL un grup format jurídicament i professionalitzat s'ha previst una formació a mida per part del CEJFE i amb un contingut tant teòric com pràctic en la matèria i inclús dotant al mateix d'una formació en l'àmbit de la negociació del conflicte, gestió de grup i tècniques de gestió emocional

Es pretén que aquesta formació no sigui aïllada sinó continuada en el temps i ajustada a les necessitats reals que aquesta pràctica dels llançaments exigeix.

Ho mano, signo i poso en coneixement de l'oficina judicial i de la resta d'agents intervinents e implicats en aquest Acord.

ANNEX 2. Vies telemàtiques de comunicació entre jutjats i Administracions Públiques

Adreces i telèfons:

- lloguersocial@imhab.cat, pel cas que el Jutjat consideri verificar si l'oferta de lloguer social ha estat formulada i acreditada o si, en apreciar indicis de possible incompliment de la normativa administrativa, l'òrgan judicial determini donar compte a l'Ajuntament de Barcelona, competent en matèria d'habitatge, a efectes de tramitar el corresponent sancionador.
- disciplinahabitatge@imhab.cat, pel cas que el Jutjat no tingui dades suficients amb la documentació continguda a les actuacions per determinar si la part executant és o no Gran Tenidor d'Habitatge.

Tanmateix, per a la resta de partits judicials de Catalunya , es crea aquesta adreça:

- ofideutecomunicacions.ahc@gencat.cat: única i exclusivament per a què els jutjats puguin traslladar oficis o consultes sobre l'obligació dels GT respecte al lloguer social obligatori o comunicar a l'Agència de l'Habitatge de Catalunya .

Persones mortes a l'immoble

- Jutjat d'incidències 935548650
- IMLCFC 935548300

Zoonosi - Guàrdia Urbana

- HELLO GUAU (gossos, gats o fures) 626090181
- GUÀRDIA URBANA DE BARCELONA (resta d'animals: serps, peixos, ocells, mussols...) 092 o 112